

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 10347

DER TSOYBERBOYM

Mashe Shtuker-Payuk

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ה.ש.פְּנִיָּה דָעֵל
אַ-בְּ-מִ-לְ-לָה
בְּ-רִ-הַ-

רַבְּ-קְרַבְּ-קְרַבְּ-

๔ ๓๔๘๗

10

מאשע שטוקער-פאויק

דער צויבערבוים

מעשהלעך און לידעד

הילע-צייכונגס: ד. סאקסלאויסקי

BIALIK HIGH SCHOOL LIBRARY

בוננאם אירעם

1961

פון זעלבן מחברה:

קינדערלעך, בוענאמס-איירעם 1948.

זינגןדייך, בוענאמס-איירעם 1951.

פארביקן כוואליינט, בוענאמס-איירעם 1954.

גות יומ-טוב, בוענאמס-איירעם 1957.

צוֹיְבָעַרְבּוִים

— הערט קינדער א מעשחלה, שיין בוי גאר.

דערכיאילן ב'וואל איזיך פון א ווונדערוואר.

עם איז איזוי שיין, או טע גלויבט זיך קויט.

דאך איז עט אן אמרת, פאראן איז בוי!

אין א טאגן, האט זיך עטעלעכע קינדערלעך פארגלאט, און אפשרר, האבן זיין זיך טאקט דערווומט, איז ס'אייז דא איז בוי, איז זוונדערמיין, זואם זוינע צוויניג זעגען תמייד גריין, זוינע בלעטער שטענדיק שטייך, און זוינע פירות צום עפנ ריף. א בעוים זואם ברינט און בליט נאכאנאנד, פאראשאטען מיט צוויטן און פירות באאנאנד און גאר דאט גראטער ווונדער פון אט דעם בויים, זואם הייבט זיך איז שטיניגט:

אן אנדער סארט פרוכט זואקסט אויף זיין יעדן צוויג.

ויל איינער א פלוים, בעט ער דעם בוי:

— בויים, בויים, גיב מיר א פלוים! און דער צויבערביום זיינט א צוויג ציט אוי, מיט א פלוים איזוי די גרוים, ווי איינער ויל און ס'אייז איזוי זאפטיק און פריש און קיל...

ויל איינער א באָר, טוט ער א גלעט דעם צויבערביום און ער בעט:

— בויים, בויים, א באָרעלע גיב!

און דער בויים צעשמייכט זיך איזוי ליב, און כאטש העבער פון אלעמען איז זיין קאָט, זיינט א צוויג פון דער הזיך צום קינד ער לאזט אָראָפּ, און באָרעלעך גיט ער און גיט... מען עפט און מען שלינגעט מיט גרוים אָפּעטיט, און מען קוויקט זיך דערמייט: — אַיִ, ווי געשמאָק, ווי גוש דאט איז. אַי זויניק, אַי זים. און זוער עט וויל, פון דעם גענימיט...

ויל מען קאָרְשָׁן, פערענַשְׁקָעַם, עַפְלָה, צי יַעֲדֵן זָמָן,
וואָס אַיִינָעָר וויל, אַיְן אֹוּפָן צַוְיבֻּרְבּוּם פָּאֶרְאָן...
מען עסַט אָזָן מען עסַט אָזָן עַם וווערט נוּט פָּאֶרְצָעָרט. דָוּקָא
פאֶרְקָעָרט, אַלְזִין בְּלִיאַיְקָעָר, פּוֹלָעָר דָעַר צַוְיבֻּרְבּוּם וווערט.
— אַט דָאָס אַיְן אַזְוֹנָדָעָר! אַט דָאָס! אַט אַזְוֹנָדָעָר!!!
אָזָן עַם האָבָן דַי קִינְדָּעָר זִיךְרַעַנְגָּלָאָזָט, מִוּט רַוִּישְׁקָעָר
פרַיְיד. פָּאֶרְפָּלָאָכָטָן דַי חֻנְטַלְעַד אַזְוֹי ווַיְיַי אַיְן אַקְיָיט אָזָן צַוְוִישָׁן דַי
בִּימָעָר פָּוּנָעָם סָאָר זִיךְרַעַנְגָּט —
זַעַגְעָן זַיְיָ גַּעַלְאָפָן, גַּעַטְאָנָגָט אָזָן גַּעַשְׁפְּרוֹנָגָעָן אָזָן זַיְיָעָר קָוָי
לַעֲכָלָעָד הַילְפָיק צַעְקָלוֹנוֹגָעָן.
— בּוּיְם, בּוּיְם, צַוְיבֻּרְבּוּם! וּוּ אַיְן דִּיְיָן אַרְטָט? דָא, צַי דַּאְרָט?
הָאָבָן זַיְיָ דַעֲרוֹעָן אָזָן עַפְלַבְיַיְמָעָלָע שְׁטַיְיָן, מִוּט עַפְלַעַד ווַיְיָ
קַנְעַפְלַעַד — קִיְּלַעַבְדִּיקָה, קָלְיוֹן.
הָאָבָן זַיְיָ מִוּט דַי אַוְגָן גַּעַקְוָקָט, מִוּט דַי בְּרַעְמָעָן גַּעַצְוָקָט, מִוּט
דַי גַּעַזְלָעָד גַּעַשְׁמָעָקָט, גַּעַשְׁמָעָקָט אָזָן גַּעַפְרָעָגָט:
— בִּימָעָלָעָד קָלְיוֹנִים, בִּימָעָלָעָד שְׁיִוְנִים. נַאֲרָעָפְלָעָן בְּלִיוֹן כָּאַי
וועַסְטוּ אַוְיָם?
הָאָט דָאָס בִּימָעָלָעָד, אַ פּוֹלָעָמָעָט עַפְלָה, צַעְשָׁאָקָלָט דָאָס קַעְפָּל,
אָחַיָּן אָזָן אַחַעָר אָזָן זִיךְרַעַנְגָּט:
— זַאֲל אַיְךְ אַזְוֹי ווַיְסָן פָּוּן שְׁלַעַכְתָּם, וּוּ אַיְיךְ ווַיְסָמְתָּן ווְאַט
איַר דַעְדָט דָאָס צַוְיָיר. אַיְךְ הָאָבָן דָאָס עַפְלַעַד אָזָן אַשְׁיַעַור, אַיְן ווְאַט
דַאְרָף אַיְיךְ נַאֲרָעָפְלָעָד? אַוְיַצְוָבָאָזָנוּן זַיְיָ — אַיְן מִיר אַוְיךְ גַּעַנְגָּן
שְׁוּוֹר. צַי ווְאַט בְּאַדְאָרָף אַיְיךְ נַאֲרָעָפְלָעָד, צַוְוָאַט?...
הָאָבָן זִיךְרַעַנְגָּט צַעְקָלוֹנוֹגָעָן.
זַעַגְעָן זַיְיָ גַּעַלְאָפָן, גַּעַטְאָנָגָט אָזָן גַּעַשְׁפְּרוֹנָגָעָן:
אָזָן אַיְבָּרָעָן סָאָר זִיסְעָ קִוְּלַעַלְעַד צַעְקָלוֹנוֹגָעָן:
— בּוּיְם, בּוּיְם, צַוְיבֻּרְבּוּם! וּוּ בְּיַסְטָה פָּאֶרְטָט, דָא, צַי דַּאְרָט?
הָאָבָן זַיְיָ דַעֲרוֹעָן אַ פְּלִוְיַעַזְבִּיְמָלָל, ווְאַט זַעַט אַוְיָם, גַּעַרְאָטָן:
מִוּט פּוֹלִינְקָעָפְלַעַד פְּלִוְיַעַזְבִּיְמָלָל, גַּעַזְקָעָט אָזָן גַּעַשְׁמָעָקָט,
הָאָבָן זַיְיָ גַּעַקְוָקָט, גַּעַקְוָקָט אָזָן גַּעַזְקָעָט, גַּעַזְקָעָט אָזָן גַּעַשְׁמָעָקָט:
גַּעַשְׁמָעָקָט אָזָן גַּעַפְרָעָגָט:
— פְּלִוְיַעַזְבִּיְמָלָל, עַנְטַפְעָר אַוְנְדוּן גַּיְדָה! נַאֲרָעָפְלָעָד בְּלִיוֹן
הָאַסְטוּ אַוְיָם זִיךְרַעַנְגָּט?

האָט דָּס בַּיִמְלָ מֵיט דַּי צוֹוִינְגָּעַלְעַד גַּעֲטָן אַ פָּאַטְשׁ אָוָן אַ
פָּאָךְ :

— פֶּפְפֶּאָאָךְ ! — נָאָר דָּס פָּעַלְתָּ מִיר נָאָךְ !
אַט אָוֹו וַיַּי אִיר קַוְקַט מִיךְ אָנוֹ, בֵּין אַיךְ מֵיט דַּי פִּיצְעַלְעַד אָוֹו
פָּאַרְטָּאָנוֹ, אָנוֹ אַיךְ קַוְקְ נִישְׁתָּאָפְּלָו צַוְּמַיְינְ שְׁבַנְהָ אַרְוּם. אִיר הַאָבָּ
שְׁוִין פָּאַרְגָּעָפָן אַפְּלִילְגָּן, וַיַּי אִיךְ וַיַּי אָוּם. פָּאָרָ אַ פָּאַרְעָם, קָאָלִיר ?
וַיַּי אִיר מִיר ! אָוֹו פָּאַרְבְּלִימְלָט זַיְד אַ שְׁרַעַק, אַ שְׁרַעַק ! ...

זַעַנְעַן דַּי קִינְדְּעַלְעַד וַיַּיְיטְעַר אַזְוּעַק.
וַיַּיְיטְעַר, טִיבְעַר אַינְעַט פָּאָךְ אַרְיוֹן. עַרְגְּעַץ מוֹ דָאָךְ דָּעַר צַוְּרָ
בָּעָרְבּוּם זַיְן ?

זַעַנְעַן זַיַּי גַּעַלְאָפָן, גַּעַטְאָנְגָּט אָוָן גַּעַשְׁפְּרוֹנְגָּעָן — אָוָן צַוְּוִישָׁן
די בִּימְעַר גַּעַזְבָּט אָוָן גַּעַזְוּנְגָּעָן : —

— בּוֹיָם, בּוֹיָם, צַוְּבְעַרְבּוּם !

צַוְּ דַי קִינְדְּעַר וַיַּיְזַר זַיְן ! ...

חָאָבָּן זַיַּי דָעְרוֹעָה, וַיַּי הַוִּיךְ אָוָן בְּרִיטָם, אַ בָּאָרְגְּבּוּם צַעְוָאָקְסָן
שְׁטִיטָם, קַוְקַט זַיְד אַרְיוֹת צֻוְם בְּלוּעָן שְׁפְּגָלָן אָוָן זַיְן יַעֲדָעַר בָּאָרָ
איַיְ גְּרוּיָם וַיַּי אַ קְרִיגָל, מֵיט אַ לְאָנְגָן לוֹיְטְעַרְן הַאָלְדוֹן.

— יְאָ, אַט דָעַר בּוֹיָם מוֹ וַיַּיְעַר פָּאַרְמָאָן אַלְץ ! אַלְץ !

אוָן עַמְּ הָאָבָּן דַי קִינְדְּעַר גַּעַקְוּט אָוָן גַּעַזְקָט, גַּעַשְׁמָעַט אָוָן
גַּעַפְּרָעָגָט :

— בָּאָרְגְּבּוּם, בָּאָרְגְּבּוּם ! בָּאָרְגְּבּוּם בְּרִיטָם אָוָן חַוִּיךְ,

הָאָבָּטוֹ אַיְוְטָעַר דַי בָּאָרָן, נָאָךְ פְּרִוְתָּ אִוְזָ ?

הָאָט דָעַר בָּאָרְגְּבּוּם זַיְד נָאָךְ מַעַר פָּאַרְיוֹסָן :

— אִיר ? אִיר זַאְלַשׁ עַמְּ נִישְׁתָּ וַיְסַפְּ ? אִיר זַעַט דָעַן נִישְׁתָּ וְאַט

מִינְעַן בָּאָרָן זַיְגְּנָעָן ?

וַיַּי הָעַל אָוָן דָוְרְכְזִוְכְטִיךְ

וַיַּי לִיכְטִיךְ זַיַּי שַׁיְגְּנָעָן !

עַמְּ אִיזְוִי דָאָךְ גַּאֲלָד. אִיר ? טְרָאָג אַוְפְּ זַיְד

לוֹיְטְעַר גַּאֲלָד ! מִינְעַן בָּאָרָן בָּאַשְׁטִיעָן

בָּאָרָן אַלְץ מִיטְאָמָל ! ...

זַעַנְעַן גַּעַשְׁטָאָגָן דַי קִינְדְּעַר

מֵיט דַי מִיְּלָעְבָּלְעַד, אַפְּן —

און זענען באָלד פון דעם באָרנבוים
איך אַזּוּקָנְגָלְאָפָן ...
זענען זוי גַּעֲלָאָפָן אָוֹן גַּעַדְרוּיט זוֹר,
צְוִוִּישׁן דֵי בִּימָעֶר אַרְמוֹנָגָעַשְׁפְּרוֹנְגָעָה,
און אַיבָּעָרָן סָאָר דֻּעָם גַּאנְצָן
זַיְעָרָע קַוְּלָעַפְּלָעַץ צַעְקָלוֹנְגָעָן :
— בּוֹם ! בּוֹם ! צַיְוּבָעָרְפּוּם !
וואַזְוַי זַעַט אַוְיסְטָן דִּין קְרוּין ?
אוּ ! ווי נִיגָּרִיךְ מִיר זענען
דיַךְ ווֹאָסְטָן גִּיכְעָר צַו דָּעַרְקָעָנָען ! ...
און זוי האָבָן דָּעַרְזָעָן אָט בּוֹם
מיַשְׁט אַ קְרוּין — ווי אַ רְוַנְדָּע פָּעַלְעִירִינָעַ,
מיַט אַזְוּפְּלִיל בָּלְעַמְּעָר דִּינָע, גְּרִינְעַ
אוֹוִי בְּרִיאַת אָוֹן גַּעַדְרִיכְט אָוֹן לְאָנָג —
פּוֹן גַּאַט אַלְיוֹן אַ גַּעַשְׁאַק ...
חָבּוֹן דֵי קִינְדָּעָר גַּעַקְוּט, גַּעַקְוּט אָוֹן גַּעַצְוַקְט
גַּעַשְׁמַעַקְט אָוֹן גַּעַפְּרַעַגְט :
— פָּאַלְמָעַל — פָּאַל, מִיטָּן פְּנִים צַו דָּעַר זַו,
איַּאַ, דוֹ בִּיטְטָן דָּעַר בּוֹם ווֹאָסְטָן מִיר זַוְּן אַרְוּם ?
אוֹוָף דִּינָע שְׁלָאַנְקָע הָעַנְט,
מיַט פִּינְגָּעָר אָוֹן אַ צָּאָל, האָסְטוֹן דָּאָךְ
אוֹוָדָאַי, אַלְעַ פִּירּוֹת מִיטְאַמְּאָל ?
הָאָט דֵי פָּאַלְמָעַז זַיְד צַעְלָאָכְט : בְּאַיְבָּאַכְּאָ!
אוֹוָף אַ קּוֹל,
— אַיךְ ? ! אַיךְ זַאַל טְרָאָגָן אוֹוָף זַיְד —
פּוֹן פִּירּוֹת אָזְעַל ?
פִּירּוֹת ? פָּאַר וּוּמְעַן ? אַיךְ בֵּין דָּאָךְ זַאַט ?
און קוֹקְט אָז ווי גַּלְאָט אָוֹן שְׁעַנְעַר פּוֹן אַלְצְדִּינָג
אוֹוָ מִיְּנִים אַ בְּלָאָט ! ...
דָּאָךְ קִינְדָּעָרְלָעַר וּוּרְעָן דָּאָךְ קִינְמָאָל נִיטָּמֵיד,
זַעַגְעַן זוי גַּעַלְאָפָן מִיטָּן גְּרִינְגְּוּתְשָׁקָע טְרִיטָּט,
אוֹמְעַטּוּם, אַרְוּם אָוֹן אַרְוּם, אַהֲרָן אָוֹן אַחֲרָר
און זוי האָבָן גַּעַקְלָעַט :

— דער בויום, דער צויבערבערים, וו איז ער?
און זוער איז ער? — זוער?
און געלאָבן זענען זי, פון אלַּי צו
אלַּי, פון מין צו מין, געזומט
און געקוקט, אַהֲרֹן אַהֲרֹן, —
און מיטאמָל אַיז עט געשען, —
פלוציט האָב זי דערזען, אַין געדיכט צעביימערטען סאָר,
אין אַ צָּמֵם פון אַ צויבערידָאָר, אויבנָאָן, — אַינְדרָמִיט,
שטייט זיך אַ בויום פִּילְפָּאַכִּיךְ צעבליט...
איין צויגג בלט זוים, אַ צויזיט — געל, אַ דָּרְטָע — רָאָן,
אַ פָּעָרָטָע בְּלוּי — אַן אַט אַיז פִּיאָלָט!
אַרְאָנוֹשִׁיקָּאַלְיָר אַן פִּיעָרְדוּת!...
חָאָבָן דַּי קָנְדָעָר אַוְפָּגָרְדִּיטָן דַּי אַזְוָן:
— אַט אַיז אַ בויום זוי אַ דָּעָנְבָּוּן!
הָאָבָן אַלְעָ מִיטָּאָמָל גַּעַטָּאָן אַ גַּעַשְׂרִי,
און דערזען האָב זי
צָוִישָׁן דַּי אַזְוָתָן, אויפֿ יְעַדְן צויגג — דָא אַן דָּאָרט
וָאָקְסָט אַ פִּירָה — אַן אַנדָעָר סָאָרט...
און דַּי קָנָאָסְפָּעָלָעָר זוי גַּלְעָלָעָר, זויגן זיך
הָעָר אַן חַיָּן אַן זוי קָלָאָפָּן זיך אָן:
— דִּינְדָּאָן! דִּינְדָּיָן!...
דִּינְדָּאָן! דִּינְדָּיָן!
און אויפֿ דַּי בְּרוֹינָע שְׁטָעָנְגָּלָעָד,
אלְעָ מְנוּיִם פְּרוֹפְּטָן — פְּלוּעָ מעַנְגָּלָעָד!
אלְץָ רִיְפָּעָר אַן צִיְּתִיקָּעָר זיך צָעהָלָן,
און זיַּי פִּינְקָלָעָן זיך פָּרָגָנְדָעָר אַן כְּלָעָלִי
פָּאָרְמִיקָּע, פָּאָרְבִּיקָּע קָאָרְדָּעָן —
און מִיט בְּרִיּוֹת צְעַשְׁפְּרִיּוֹתָע בְּלוּעָ פְּלִיגָּל, פָּוּ טִיף
פָּאָרְדִּילָעָנָע נְעַסְטָן — פָּלָאָטָעָן אַרְיוֹת
זְוִינְגָּעָנְדִּיקָּע פְּלִיגָּל, זיַּי טְרִילָעָן
און צְוִוִּיטְשָׁעָרָן אַין יְעַדְעָר זְוִית,
און עַט קִיְּקָלָט זיך אַווּקָּע וּוּוּטְזָוּיָּיט,
און עַט הַוּדָעָת זיך זְוִיעָר דִּוְטְמִישׁ גַּעֲזָאנָג

אָרְאֵפֶן אָוֹן אַרְוִיָּפֶן אָזְוִי דֵין אָוֹן לְאַנְגְּלִילָאנְגֶן,
אוֹיף דֵי שְׁטוֹרָאַלְיְהוּדִילְקָעַט פָּנוּם רְוִוִים —
אָוֹן דָעֵר שְׁמָטָם פָּוּן דָעֵם בּוּוּם,
מִינְיָעַט זִיךְרָאֵין לִיבְטִיקְסְטָן גְּרוּוּי,
אָוֹן עַם שִׁינְגַט אָזְוִי, פֿוֹנְקָט וּוּי עַכְתָּעַר
פְּלָאַטְנִין.

אָוֹיף זַיְוִין קְרִיוּוֹיְקָעַר קְרוּוֹיָן
וּוְאָסֶם פְּלָעַמְלָט זִיךְרָאֵין בְּלוּי אָוֹן גְּרִין
אוֹיפָן סָפָמָעַ סָפָמָעַ הַעֲכַמְטָן שְׁפִיָּין,
אָלָעַ פְּעַדְעָרָן אִין אַיר רְוִנְדִּיקָעַר בְּרִוְיָט
אַיְבָעָר אָלָעַ בְּלָעַטָּעַר פְּוֹנְאַנְדָעַר גַּעַשְׁפָרִיט
אָוֹן אִין דָעֵר לְעָנָג — אַיְבָעָר אָלָעַ צְוִיְינָן
אוֹיסְטָגְעַצְיָוָן, אָוֹן אַוִוָּת דֵי פְּעַדְעָרָן בְּלִיעָן
אָוֹן אָצָל — תְּמִידִּיְגָלְעַנְדִּיקָעַ אַוִוָּגָן.
אָוֹן וּוְאָסֶם אָוֹיגַ דָעַרְעָט, פָּוּן דָעֵר וּוּוִיט
אָוֹן פָּוּן נָאָנָט, אַוִוָּת דָעֵר זַוְאָר, אָוֹן אַין טְרוּוּבָן,
בְּלִיטָט עַם בָּאָלָד אַוִוָּת — אַוִוָּפָן צְוִיכְעַרְבָּוּבִים...
הַאָבָן דֵי קְיַנְדָעַר גַּעַקְוָט אָוֹן גַּעַגְאָפָט —
אָוֹן מִוְתָּאָמָלָל הַאָבָן זִיךְרָאֵין פְּאַרְטְּרָאָפָט :
— דָאָס אִיזְדוֹאָר עַפְעָם גָּאָר גָּאָר גָּאָר
אָוֹן וּוּנְדָעַר לְעָכָעַ זָאָר ? ? ?

צִי זְעַעַן מִיר דָאָס טָאָקָעַ אִין דָעֵר אַמְתָן, הָא ?
צִי אָפְשָׁר אִיזְעַס עַם נָאָר, אָחָלָום זָאָר ?
עַם הַאָטָט זִיךְרָאֵין גַּעַטְרָאָפָן, אָוּיְפָל מָאָל,
אָוּדָאי, יָא ? מְעַן כָּאָפָט זִיךְרָאֵין אָוֹן —
אָוֹן — דָעֵר חָלוּם אִיזְנִישְׁטָא ...

הַאָטָט דָעֵר בּוּוּם דָעַרְעָט, וּוְאָסֶם יְעַדְעָט קְיַנְדָר טְרָאָפָט
אָוֹן עַר הַאָטָט גַּעַטְאָן אָזָא לִיבְטִיקְן לְאָה,
אָזָא עַר הַאָטָט זִיךְרָאֵין דָעַרְפָּוּן נָאָר מְעַרְעָר צְעַבְלִיט
אָוֹן מִוּט אַלְעַרְלָויִי צְוִוִּית, זִיךְרָאֵין אַלְעַמְמָעַן גַּעַגְלָעַט,
גַּעַטְרִיִּי אָוֹן מִוּט אַסְפְּטִיקָעַר לִיבְשָׁאָפָט גַּעַרְעָדָט
— פְּאָר יְעַדְן קְיַנְדָר — פָּוּן דּוֹפְטִיקָעַ רְיִיד — אָפָרְיִישָׁן בּוֹקָעָט :

— אַ, קִינְדָּעֶרְלָעֵךְ טִיְּעָרָעֵ, כְּזֹוִים וּזֹאָם אַיר טַרְאָכְטָן!
 אַיְזַׁ דָּעַן אַצְּיַנְדָּעֵר בִּינְגָאָכְטָן?
 עַמְּ שְׂיִינְטָן דָּאָךְ דִּי זָוַן אַזְּנָקָעֵ אַיר,
 דָּאָ אַרְוָם מִיר — זָעַנְטָן דָּאָךְ וּוּאָךְ!
 אַיר שְׁלָאָפְטָן דָּאָךְ נִיטָּ? — נִין!
 אַיר זָעַט וּמַעַן דָּעַר חִימָל בְּלִוִּיטָן אַזְּוֵי שִׁין —
 אַיְזַׁ קָאָן דָּאָךְ נִיטָּ וַיַּן!
 אַיְגָמִינְן דָּרְיָנְעָן, אַ חְלוּמָלְ פַתְּמָ?
 נָאָט אַזְּנָן פְּרוּוּוֹטָן! פָּאָרוּוֹכְטָן מִינְעָן פְּרוּכְטָן!
 אַזְּנָן דָּרְבְּפִילְטָן דָּעַם טָעַם!...
 זָעַנְעָן דִּי קִינְדָּעֵר צָוְנָעָפָאָלָן
 וּמַיְזָרְשָׁטְיִקְעָן שְׁטָרָאָלָן, אַזְּנָן אַזְּנָן קְוָאָלָן —
 אַזְּנָן דִּי אַלְעָרְלִיְיָן פִּוְרָוֹת פְּנִינְעָם וּוּנוּנְדָעְבָּיָם,
 דִּי קַעְפָּלָעָן פָּאָרְרִיסָן
 אַזְּנָן דָּעַר גִּילְדָּעָנָעָר פָּאָוּוּ — פּוֹל מִיטָּ אַוְיָן
 אַוְיָף זַיַּן בְּלִוִּינְדִּינְעָר קְרִיָּן.
 אַזְּנָן יְעֻדָּעָר אַיְינְעָרָהָטָן גַּעֲפָעָטָן
 דִּי פְּרוּכְטָן וּזֹאָט אִים גַּעֲפָעָטָן,
 וּזֹאָט זַיִן וּזְאָקְטָן אַזְּנָן אַלְעָן זְמוּנִים,
 אַזְּנָן אַזְּנָן אַלְעָן לְעַנְדָעָר, פּוֹנְגָאָר דָּעַר וּוּלְטָ...
 — מִיר אַ בָּאָרָן! — מִיר אַזְּנָן עַפְלָן!
 — אַזְּנָן מִיר אַ גְּרוּוֹטָן פְּרִישָׁעָ פְּלָזִים!
 — מִיר וּוּינְמָדוּיָּבָן! מִיר קָאָרְשָׁן!
 — אַזְּנָן מִיר פָּאָמְעָרָאָנָן! צְוִיבָעָרְבָּיָם!
 — מִיר טִיְּטָלָעָן! מִיר פִּיְּגָן!
 — מִיר אָגְרָעָסָן! וּוּינְגָפְעָרָעָךְ!
 — טִיְּטָלָעָן! פִּיְּגָן! באָקְסָעָר אַזְּנָן מָאנְדָלָעָן!
 — אַזְּנָן מִיר גִּיבָּ אַלְזָן! אַלְגָּדָנָן מִיטָּאָמָלָן!
 — אַזְּנָן מִיר גִּיבָּ דִּי פְּרוּכְטָן, וּזֹאָט זָעַנְעָן
 אַיְגָמִינְן נָאָךְ אַזְּנָן עַרְגָּעָץ נִישְׁטָאָ!...
 — גִּיבָּ! גִּיבָּ! אַלְזָן! יָאָ! יָאָ! יָאָ!...
 אַזְּנָן דָּעַר בּוּיְם וּזֹאָט הָטָן פּוֹנְגָאָרְדִּינְגָּן, עַר בְּלִיטָן אַזְּנָן גִּיטָּ נָאָכָּי
 אַנְגָּאָנד אַזְּוֵי גְּרִינְגָּן, דָּעַם אַזְּנָן יְעָנִי, נָאָךְ אַזְּנָן נָאָךְ —

ער ווערט נאך פולער און שענער דערפּון. עט שמעקט איזוי די לופט,
און דער בויים רופט און רופט :
— קינדערלעָג, עטט! עטט צו גענוו! עט מאכט אייך שטטאָך
און גוט און קלָהָג, און שיין. אַדִּיאָה, ווי שיין, עטט און עטט וויפּלָק
אייר ווילט אלְיָן!
ס'אייז פָּאָר אַיעֲרָטוּעָן גְּרִיטָט, עטט און וואקסט גַּעַזְוֹנִינִיּוֹן
קערהייט!
האָבָן זיך פֿוֹן פֿרִידְיך דֵּי פּֿיסְעָלָעָך צַעְמָאנְצָט, די אַיְינְגָּלָעָך צַעָּיּ
גַּלְמָאנְצָט, זיך האָבָן זיך גַּעַקְווּיקָט אָוֹן אלְיָן מַעַר זיך אַנְטְּצִיקָט:
— מיְנָעַ קָאָרְשָׁן וְעַגְּנָעַן וְזַיְנִיכָּך.
— מיְנָיַן בָּאָרְעָלָעָך אַיּוֹ וְיִם!
— אַיְיָאָיִ זיך גַּעַשְׁמָאָק!
אונ עט האָבָן זיך די קָנְדָעָך פּֿאָרְבָּלָאָבָטָן אַיְן אַ רָּאָד
אָרוּם דעם צויבערבוּיט אַיְן אָונְדוּעָר אָלְעָמָעָנָט פָּאָר —
זיך צַעְנָגָנָעָן אוּפּ אַ קּוֹל, נַאֲכָאָמָּאָל אָוֹן נַאֲכָאָמָּאָל:
— שְׁטָעָנְדִּיך זַאֲלְפְּטָן זַיְן אַזְוִי
פּוֹלְ מִיטְ פּֿרְוּכָּטָן פּֿרִישְׂ וְוי טָוִי,
נִיעַ צַוְוִיתָן אַיְן דִּיוֹן קְרוּוֹן,
אָונְדוּעָר, אָונְדוּעָר צויבערבוּיט! ...

דער בעקער

ס'איו א מעשה שווין פון יאַרְן —
איידער נאָך אַיר זענט געבעאָרְן
און אַפְּלִו אֹוֵך, מֶפְתָּמָה,
איידער אַיְוָר טַאַטְעַמְּאָמָע,
זַיְדָעָם, בָּאָבָעָם, אֹוֵך אַצְנְדָעָר
זַעַעַן מֵיר דָּאָמָן. הַעֲרַטְזִוְשָׁע, קִינְדָּעָר :

— ס'חָאָט א בעקער אוֹיפֿ דָּעָר וּוּלְטָמָן,
איינְמָאָל, זַיְד אַוּוּקְגַּעַשְׁטָעַלְטָמָן,
איַן אַפְּאַרְטָעַלְלָמָן, אָנוּ ס'בְּלַעַנְדָּט
זַיְפָּן מַעַל מִיט בִּידְעַד הַעֲנָמָן,

גִּיסָּן, מִישָּׁן, קִנְעָטָן, בָּאָקָה,
בָּאָקָה בְּדוּינְגָּעָם בְּרוּוִוָּת גַּעַשְׁמָאָקָה
נִישְׁטָמָן נָאָר בְּדוּינְגָּעָם, — זַוִּימָהָן, גַּלְעָן —
וּזְאָם נָאָר אַיְנְגָּעָם אַיְוָגְעָפָלָן,
קִימְלִיבְּרוּוּט אָנוּ זַעַמְעַלְעָה,
פְּרִישְׁעָמָן קְרוּכְלָעָם בְּיוּגְעַלְעָךְ
אוֹן לְכָבּוֹד שְׁבָת — חַלְתָּה.
הַאָּבוֹן בָּאָלָד דָּעַרְוּסָט זַיְד אַלְעָן,
אַיְבָּעָר גַּעַסְעַלְעָד אָנוּ רַאֲגָן
הַאָּבוֹן זַיְד גַּעַנוּמָעָן טַרְאָגָן
שַׂוְשְׁקָעְרִיָּעָן אַלְעָרְלִי :

— שְׂוִידְשָׁו ! שְׂרִישָׁו ! אַיְינָמָן אָנוּ צְוּוֵי,
זַוְעַרְט אָזָעָמָן מִין שַׂוְשְׁקָעְרִי

און מען חידושט זיך דערביי :
הערט א מעשה ! אוז מאעsha!
אין א פארטעבל א וויסטן
באקט א בעקער — הערט מען ריזן !
אָן דאס ברויט איז — טעם גזען !
גיטשט געווען נאך גאנט אוז !
אַיזוֹא ! אַיזוֹא !
געומט מען הייבן מיט די פלייצעט :
ס'ארא אוייז ער באהייצט עס !
אַיזוֹא ! אַיזוֹא ! ...
און מען טשמאקעט מיט די ליפן :
אָן ער געומט דאס מעל נאך זיפן
פליט א וויסטער שטוויב אַרויַת
און דאס פיגג אַלײַן גיט אויף !
אַיזוֹא ! ...

אָסְפָא בַעֲקָרָ ! אֹזֶן בַעֲקָרָ !
לְוִיפָטָ מֵעַן שׁוֹן פּוֹן אַלְעָן עָקוֹן ;
כְעַמְעַן צִינְגָרָ זִיךְ בַּאלְעָקוֹן
אוֹן דַי נְעַזְרָ צִיעָן, שְׁמַעְקָן :
— חָוָם, סְפָא רִיחָות ! אַיִ-אַיִ-אַיִ-אַיִ-
לוּיפָטָ מֵעַן צַי דַעַר בַעֲקָרָן.

קומט איזן מענטש, קומען צווי
איינט נאך איינעם זואקט דיברי,
אונטער אָרְעַמּוֹס טראָגָן זוי,
זוייסע טָאָרְבָּעָלָעָך ווי שְׁנִי
אוֹזֵן זוי שְׁטוֹפָן אֶלְץ אַהֲן
ברְּיֻטָּלָעָך פָּוּ יְעָדוּ מִן.

ברוניגען, געלען, שווארצען, וווײמען
פונגט בעקערט הענט זוי רײַסן
גאָר, ס' אַ מעשה גאָר אַ שײַגען:
אט, די טאָרבײַלעַן די קליינען

פּוֹל — זַיְ קָעֵנְנוּ גָּרְגִּינְט וּוּרְן ?
ס' אַיְזָן צּוֹם שְׁטוֹינְגָּן אַזְנָן צּוֹם קְלָעָן .

— נַאֲך ! מְבֻעַט אַלְזַן אַזְנָן מְבֻעַט ,
אַזְנָן דָּעַר בְּעַקְעָר שְׁטוֹיִיט אַזְנָן קְנָעַט
פּוֹנַן בְּאַגְּנִינְגָּן בֵּין גָּאָר שְׁפַעַט
אַזְנָן דָּאָן, אַפְּסָה, אַוְיב מִיעַט
אוֹרִיךְ זַיְן פְּנִים טְרָאָפְּנִים שְׂוִוִּים ?
— בְּאַטְשָׁש לְעֵם אַוְיוֹן אַיְזָן דָּאָךְ חַיִּים ?

אַזְנָן עַד וּצְבַט אַחֲנָן אַזְנָן — וּצְבַט ,
מִירַט אַגְּלַבְּעַלְעַל בְּאַנְגַּצְט
אַזְנָן בְּאַשְׁמַרְתָּן דָּאָם בְּרוּיט זָאָל גְּלָאנְגָּן .
חַאלְטַן דִּי לְאַפְּעַטְשַׁע אַזְנָן טְאַגְּנָן
ニִשְׁטָה אַגְּגָע שְׁטִוִּיט זַי אַיְן :

— פּוֹק ! אַזְנָן אַוְיוֹן רַוְק אַרְיַין !
— הַעִיחָעִיחָע ! ס' אַגְּבָרְוִיט ס' עַט זַיְן !
— זְעַט וּזְיַי קְיַילְעַבְּרִיךְ אַזְנָן פִּין !
כְּרִידַת דָּעַר בְּעַקְעָר זַיְן אַזְנָן קוּוּלְט :
— כְּבִין אַגְּבָרְוִיט אַוְיפְּ דָּעַי וּוּלְט !! !

קוּוְמָעַן מְעַנְטְשָׁן, וּזְאַקְמַט דִּי רַיִּי,
מְעַרְעַר ! מְעַרְעַר וּזְיַלְן זַיְיַי
וּזְאַם אַטְאָג אַזְנָן וּזְאַם אַגְּוַאַד ;
אַלְעַ שְׁרִיְעַן : — נַאֲך אַזְנָן נַאֲך !
אַזְנָן נַאֲך ! ... .

הַאַקְמַט אַגְּבָרְוִיט הַאַלְזַן אַזְנָן וּוּלְדַעַר,
זַיְיַט מְעַן תְּבוֹאָות אַוְיפְּ דִי פְּעַלְדַעַר,
דוּוְיפְּנָם קְעַרְגָּעָר, טְרִיטַט בֵּין טְרִוְיט —
גִּיְיַט אַגְּלָאנְגִּיט אַזְנָן שִׁוְתַט
אַלְעַ מִינְיָם, זַוְיִץ אַזְנָן קָאָרְן —
גִּיְיַעַן טָעַג אַזְנָן וּזְאַכְנָן פָּאָרְן,

נאָכָאנַאָנדּוֹן דְּשִׁים צַיּוֹן,
 אָנוֹן דֵּי יָאָרֶן פְּלִיעָנִיּוֹן —
 פְּרֻעָגֶט דָּעָר בְּעָקָעָר פָּוֹן דָּעָר וּוּעָלָט:
 — נָנוֹ, דָּאָם בְּרוּוּת מִוִּינָם, אַיִּיךְ גַּעֲפָעַלְתּוֹ?
 דְּרוּוּתּוֹ מַעַן מִוּטּוֹ דֵּי קַעְפָּלָעָד — טַאָקָעָן,
 אָפְּשָׂרְךָ קָאָן זַיְן נָאָךְ גַּעַשְׁמָאָקָעָר?
 זַאָגָטּוֹ דָּעָר בְּעָקָעָר: — יָאָ. אַיִּיךְ קָאָן!
 אָנוֹ נָאָךְ פְּלִינְקָעָר הַיְבָטּוֹ עַר אָן.
 מִוּטּוֹ דֵּי גַּרוּוּפּוֹ שְׁטָאָרָקָעָן פּוּסְטָן
 אַיִּין דֵּי מַוְלָּטָעָרָם נַעַמְתּוֹ עַר שְׁטוּפָן
 חַיִּין אָנוֹ חָעָר, אַחֲרֵין אָנוֹ קְרִיךְ
 שַׁיְנָתּוֹ זַיְן פְּנִים: — סְפָּאָרָאָתּוֹ גְּלִיכְ
 זַעַטּוֹ נָאָר, וּוּ עַם וּוּאָקָסָטּוֹ דָּאָם טִיגָּן
 קַיְיָן עִזְּיָּהָרָע! קַיְיָן בִּיְיָן אַוִּיגָּן! ..
 וּוּעָרָן טִישָׁן פּוֹל בְּאַלְאָדָן
 אָנוֹ פָּוֹן אַוִּיּוֹן פְּלִיעָן פְּלִיאָהָן,
 מַאָקָרָאָנְדָלָעָר חָאָנִיךְ זַוִּים,
 שְׁמָרוֹדָלָעָן אַגְּנָעָפִילָטּוֹ מִוּטּוֹ נִיסּוֹן
 רָאָזְשִׁינְקָעָם אָנוֹ מַאָנְדָלָעָן, פְּרוּכָטָן;
 אָנוֹ עַם טַאָנָגָן אַיְנָדָרְלָוָפָטָן
 — פָּוֹן דֵּי רָאָשָׁטְשִׁינָם גַּעַרָאָטָן
 אַוִּיפְּגָעָנָגָעָן — אַוִּיסְגָּעָנָגָעָטָן,
 קַוְּלוּעָטָשָׁן מִוּטּוֹ פְּלִעְטָנְגָעָפּוֹטָה.
 אָנוֹ עַם חַיְבָן זַיְדּוֹ אַוִּיפּוֹטָרָעָבּוֹ
 אַיִּין דֵּי גַּלְאָנְצִיךְיְשִׁיטְבָּעָרָהָרָאָהָן,
 שִׁימָחָהָיְתָאָרָתָהָן, שְׁטָאָקּוֹ אַוִּיפּוֹ שְׁטָאָקָנוֹ
 אַוִּיסְגָּעָקְלָאָפָטּוֹ פָּוֹן גַּעֲנָצָעָ שָׁאָקָנוֹ
 פְּרִישָׁעָ אַיִּיעָרָ אָנוֹ זַיְדּוֹ לְאָקָנוֹ
 צַיְעָוִיצָן, מִוּטּוֹ אַלְדָאָם גּוּטָם;
 מִוּטּוֹ קָאָנְפָטָן אַוִּיסְגָּעָפּוֹצָטָן,

אויפן זויבען זויפן קרייב,
אוֹן עט ליגן נאָך צוֹ דעם
צוקערלעַד צומּ נאָשֶׁן גְּרִיט ...

אוֹן דער זוֹיעַר זַיְוִת אוֹן זַיְוִת
אוֹן דער העקער האָקט אוֹן האָקט
אוֹן דער בעקער באָקט אוֹן באָקט
נאָך די מְעַשָּׂה אֵין זַיְתְּ גְּלָאתְ :
— קִינְעָר, וּעְרָת נִטְּ קִינְמָאָל זַאֲטָ ...

באָקט דער בעקער, וּעְרָת עַר עַלְטָעַר,
וּעְרָת דער אוֹיְזָן קִילְעָר, קַעַלְטָעָר —
קִומְעָן אָונְטָעָר זַיְגָּע זַיְן
נְעַמְעָן וּאַרְפָּן חָלֵץ אַחֲין
שְׁפָרְצָן פּוֹנְקָעָן בְּלוֹו אוֹן גְּרִין :
סְ'אֵין אַ נִּיעָר פִּיעָרְמִין ! ...

נאָך די מענטשָׂן וּוֹעָרָן מְעַרְעָר
אוֹן דָּאָם באָקָן שְׁוּעוּרָעָר, שְׁוּעוּרָעָר
וּעְרָת אַ יְאַמְעָר אוֹרָה דַּעַר וּוֹעַלְטָ :
— גּוֹאָלָד ! עַמְּפַעַלְט אָוֹן פְּעַלְט אָוֹן פְּעַלְט !! !

הָעָרָת מְעָן לִיאָרָעָם אָוֹן גְּעַשְׁרִיּוּן :
— מְעַרְעָר אָקָעָן ! מְעַרְעָר זַיְעָן !
אוֹן פָּאָרְגִּיכְעָן דָּאָם שְׁנִידִין !
זָאָל אַ סּוֹפְּ זַיְן צַוְּ דיַ לִיְדִין !
וּוַיְלַי מְמוֹז דַּעַם הַוְּנָגָעָר שְׁטִילָן !! !

אוֹן עַמְּגַעַן מְאַלְן מְיַלְּן
מיַט אָזְעַלְבָּעָ גְּרוּסָע שְׁטִינְגָּעָר
— רְיוֹןְדָּעָרָה, יְעַדְעָר אַיְינְעָרָ
אַלְעָ קָעָרְנָדָלָעָן פָּאָרְשָׁלִינְגָּעָן
אוֹן אַוְיַף פְּעַלְדָּעָר זְאַגְּגָעָן זְיַנְּגָעָן
אוֹן זַיְיָ וּאַקְסָן וּוֹי אַוְיַף הַיּוֹן
פָּאָרָן גְּיֻעָם שְׁלִינְגָּרְ-אַיְוֹן.

וּוְעַמְּחִיבָּן אָנוּ צַעֲשֵׁפִינְגָּן
אָנוּ דָּעַר שְׂוֹאָרְצָעֶר עָרֶד בָּאָגְרִינְגָּן —
תְּבוֹאָה-יִשְׁפָּרָאָצָן, מִילָּה, מִילָּה,
אָזְוִי נְעַמְּנָעָן זַיִד זַיִד אַיִלָּן :
— לְאָמֵיר אַלְעַזִּיךְ בָּאָקְעָן !
גִּיכְעָר וּוֹאָקְסָן ! גִּיכְעָר בְּלִיעָן !
לְאָמֵיר פְּרִיעָר צִוְּטִיק וּוֹעָרָן !

לְאָמֵיר, לְאָמֵיר זַיִד בָּאָרְמָעָרָן !
שְׁוַיָּן ! עַמְּקָם-עַמְּקָם נִישְׁתָּחָאָפְּלָה —
מַעַר קִיּוֹן סְעָרָפָן, נִיּוֹן ! חַלְילָה !
— ס'חָאָט אַצְיָנָר שְׁוַיָּן נִישְׁתָּחָאָפְּלָה קִיּוֹן זַיִעָן ! —
ס'אָרְבָּעָטָן שְׁוַיָּן כָּל הַמִּינִּים :
שְׁנִיְידָמָאָשָׁנָעָן, דְּרֻעָשִׁימָאָשָׁנָעָן,
מַאָלָמָאָשָׁנָעָן, קְנַעַטִּימָאָשָׁנָעָן
צִוְּיָת אָנוּ כָּה צָוָא בָּאָרְשָׁפָאָרָן.

אָנוּ עַמְּחִיבָּן דִּי מַאָטָאָרָן
אָנוּ זַיִד הַיְּלָבָן, גְּרִילָצָן, רַוִּישָׁן —
הַעֲכָרָה, בְּרִיטָעָר וּוֹעָרָן קְוִישָׁן,
פָּאָר דִּי אַלְעַזִּיךְ סָאָרְטָן בָּרוּוֹטָן
אַגְּזָוְלָיָן שְׁטִיעָן גְּרִיטָעָן.

קָאָכוּן קְעַבְּלָעָן שָׁאָקָאָלָאָדוֹן,
זַיִדְן פָּאנָעָן מַאָרְמָעָלָאָדוֹן
צָו בָּאָטָעָמָעָן אָנוּ בָּאָשָׁמָרָן
צָו בָּאָזָיוָן מִיטָּקָאָלָיָן
דִּי גְּעַבְּעָקָהָן, גְּאָשָׁעָרִיָּעָן,
אָנוּ — פָּאָר אַלְעָמָעָן זַאָלָסְטִיעָן ! ...

אָנוּ אַיִן אָוִוָּן, בְּרַעַנְטָן נִיטָּסְתָּמָּפָּה,
ס'אַיִן דָּעַר נִיְּעָר פִּיְּעָר-פְּלָאָם
צִיכְטִיקָּה, לִיכְטִיקָּה בְּלוֹי דָּעַר חֹוָה,
נִיטָּקִיּוֹן סָאוּשָׁעָן, נִיטָּקִיּוֹן רַזִּיךְ

ניט קיין האָלֵין, נאָר ס'איַו פֿעְטְּרָאֵיל
ברענט עם אָזֶוַי גוֹט אָונַ ווּוִיל!
איַוְיַן דִּי אַרְבָּעַט דִּיַּן אָונַ שִׁין,
ס'טוֹט זִיךְ שְׂוִין בְּמַעַט אַלְיַין.
בלְיוֹן אַ שְׁרוֹףַת, אַ דְּרִיר, אַ דְּרִיר
אָונַ עַט שְׁמַעַקְת גַּעַשְׁמַאַק אָזֶוַי
אָונַ דָּעַר נִיעַר בְּעַקְעָרִי
אַיְוֹאָ! אָונַ אַיְיָאַיְיָאַי! אַיְיָאַיְיָאַי! . . .

ס'איַו אַרְיַין אַ מּוֹלְדְּרַכָּה.
וּוֹאָטַם מְתוּטָט אַיְזַמְּטַח הַצְּלָחָה;
ס'וֹאַקְסָן, יוֹירַן פָּגָר דִּי אַוְינָן
שִׁיסְלָעָן, בְּעַקְנָט פּוֹל מִיטַּטְיָה אָונַ
בָּאַלְדַּ נִישְׁטָאַ שְׂוִין וּזְוַי צַו לִיְגָן;
טִישָׁן אַנְטָמָעַר זִיךְ זִיךְ בִּינָן —
ברענָגָט מַעַן קַאַסְטָנָט אַנְצָוְפָּלַן
אוּ עַט בְּרַעֲבָן זִיךְ דִּי דִילַן
אָונַ נִישְׁטָאַ שְׂוִין וּזְוַי צַו שְׁטָעָן.

קוּמוֹן, חַאַקְסִים-פְּאַקְסִים, שְׁנַעַל
בְּיוּמִיּוּטְעָרָם מִיטַּבְיַמְּאַשְׁגִּינָן
פָּנוּ דִי לְעַצְטָעַ מַאַדְעַבְיָנִים
אַיְזַמְּטַח מַחְנוֹת הַעַנְטַז זִיךְ קוּמוֹן.
וּוּרָן דָּאַךְ אָונַ וּוּנְגָט צַעְנוּמָעַן
וּזְוַי אַ קִּינְדְּעַרְגָּאַרְטָן שְׁפִילַ;

אַ גַּעֲקָנָאַל אָונַ אַ גַּעֲבָרִיל
ס'פָּאַלְן צִיגְל אָזְוִיפִּיל!
אָונַ וּס'איַו גַּעֲוָעַן דָּעַר דִיל
וּוּרָטַאַ גַּרְוָב — וּזְוַי טִיף אָונַ חַוִּיל!
אָזַסְעַט כַּאֲפָט אָזֶש אָונַ אַ גַּרְוָיל —
חוּיבָט מַעַן אָזַעַט פּוֹנְדָאַמְעָנָט
פָּנוּ דִי נִיעַר וּוּנְדַעַר-זַוְעַט.

האָמְעַרְטַס, האָקָנוּן, קִוְרִקְעַם קְלָאָפֶן
פְּעַמְטָע יְוָנָגָע מְעַנְטָשָׁן כָּאָפֶן
צִינָגָל וּוּ דִי פִילְקָעַט גְּרוֹגָגָן,
אוֹן זַיִו וּוֹאָרְפָּן אֲזַיִו פְּלִינָגָן
אַיִן אָ צְוּוִיטָמָנָס הַעֲנָט אַרְיוֹן
זַיִו דָּאָס וּוֹאָלָט אָ שְׁפִילְבָּל זַיִן . . .

ס' בְּרָאָגָעַט אָזָוּ מְזֻעָרְטַס שִׁיעָרְטַס טַוִּיב —
אוֹן עַס קְנָעַט זַיִד צִיגְלָשְׁטוֹבִיס
אַיִן אָ פְּלִינְסִיקָעַר מְאָשָׁין .
ס' קְעָרָן אִיבָּעָר זַיִד אָהָן :
גְּרוֹיְמָע עַמְעַרְטַס פּוֹל מֵיטַז וּוֹאָמָעָר
אוֹן עַס קְיִיקָלָעַז זַיִד דִי פְּאָסָן
הַאָמְטִיקָעַר פּוֹן זַיִד אַלְיָן :

גִּסְטַס זַיִד פְּאָרָטִיךְ אַעֲמָעָנְטִילִים .
— זַיִו דִי בְּוִידְמָאַשְׁגָעָן בְּיוּעָן !
יְעַדְעַט שְׁרִיְבָּל וּוֹיְמָט גַּעֲנוֹי אוֹן
יְעַדְעַט רְעַדְלָז זַיִד דִי דְרִיוּעָן :
אוֹן לְעַט זַיִו דִי מְעַבְטָשָׁן שְׁטִיעָן :
דָּא אָ דְרִיוּי אוֹן דָּא אָ דְרִיוּק
ס' אַרְבָּעַט זַיִד גָּאָר אָן אַנְטִיק !

ס' וּאָקָסָן פְּאָר דִי אָוִינָן וּוֹעַנְטָן ?
וּוֹעָן, הָאָט מְעַן אַזְוִינָס גַּעֲקָעָנָט ?
וּוֹעַרְטַס דָּעַר שְׂטָאַלְעָנָעָר סְקָעַלְעָט
אוֹיְבָגְעַבְיָלָט אוֹן אוֹיְבָגְעַלְעָט
מֵיטַז מִירְמָלְשָׁטִין גַּעֲמִישׁ,
גְּלָאָט אוֹן גְּלָאָנְצִיךְ זַיִו אָ טִישׁ.

חַיְוִבָּט דָּעַר בְּנָין זַיִד אַלְץ הַעֲכָר,
שְׁטִוְיָגָט אַרְיָבָעָר אַלְעָדָעָבָעָר,
ס' וּעַט אַוְדָאי אַוְיכָנוּ קְאָנָעָנוּ
צְוֹעָנָן זַיִד דִי לְבָנָה

וועט צעשיינען זיך איר פנים :
— ס'אייז אַ בְּנֵין פָּנוּ בְּנִינִים ! . . .

טרעעפ זיך טרעפלען און די ווינדרעט
וואוי טיווואלט ! נאך געשווינדר ?
אויפ ! אַרְזֶיך ! אַרְזֶיך !
און זוי העריך גאנזישט אויפ
און דער בעקעריך גו פְּלִיעָן !

אונ עט ציען זיך און ציען ?
אויפ די וועגן — פֿרְוֹן פֿאָרְוֹן,
ニיט קיון פֿערדְלָעַד, נאך מַאֲטָאָרְוֹן,
אויפגעשטיידט פָּנוּ שטָאָל און אייזן
ס'אָרָא ווונדר זוי באָזְוִיז ?
ב'חאָב אַ גְּבוֹרָה ! שלעפָן קָאָס עַם
משאה-אויטאָם, ס'הוימט "קָאָמִיאָנָעָם"
אַגְּנָעָפְּאָקְטָע אַיבָּעָר שְׁמָחוּם ;

וזער דארף מיט אַ בייטשל פְּאָכָעָן ?
"וואַיָּא ! וְוַיָּא ! " טְרִיבִּין, סְוִוִּישְׁתְּשָׁעָן, קְנָאָל —
מייט איין דרייך אויפ די פֿערדָאָל
און דעם רודער האָלָטן זיבער
פליט עט ניכער פָּנוּ אַ ווּיכָעָר.

גרויסע זענען זוי ווי שטיבער
אין זוי פֿרְט מען דָּאמֶט אַרְיבָּעָר
זעַק מיט תְּבוֹאָות אַן אַ צָּאָל
פָּנוּ די פֿעלְדָּעָר זוי אַמְּאָל
וואַיָּפָּנוּ אַנְהָהִיב פָּנוּ דער מעשה.

ס'פֿרְוֹן בְּרוֹיגָעָן, שְׂוֹאָצָעָן, וְוַיְסָעָן
ס'פֿרְוֹן קְלוֹגָעָן, ווי די נַאֲרָן
— אַלְעַ שְׂיִיעָרָן צְעַשְׁפְּאָרָן
אלָע טְיוּעָרָן אַן טְיוֹחָן —
אלָע מענטשָׁן פֿירְזְפֿרְוֹן, —

און זוי איגילן זיך און יאנן
אויפֿ די פְּלייצָעַס שלעפָן, טראָגן
הוֹרְבָּעַן הוֹרְבָּעַט, זַעַק אוֹיֶף זַעַק
— פּוֹל מִיטְ קָעְרָנָעַר בֵּין ברעַג
זַעַק אוֹיֶף זַעַק, זַעַק אוֹיֶף זַעַק
— זַעַק אוֹיֶף זַעַק —
ס'איו אַ מעָשָׂה אַן אַן עַק ! ...

און דער בעקער — אַין זַיְן קוֹל,
אלָעַ בעקערט מִיטָּאָמָּל —
היַיבָּט שַׁוִּין אַן מִיטְ רַוְגָּה רַיְידָן :
— דָּאָם אַיְוָן גָּרְנִישָׂט צָוָם באַשְׁיָּדָן !
דָּאָם גַּעֲבָעַקט אַיְזָן טַעַם גַּנְּדָעַדְן
און, מִזְעַט גָּרְנִישָׂט קַיְיָן פרַיְידָן
אוֹיֶף די פְּנוּמָעַר בֵּין זַיְ ?
ס'איו צָוָם לאָכָּן אַן סְטוּתָו וּוּי .
זַיְנָט בַּיְמָן אוֹיְוָן דָּא אַיךְ שַׁטְּיָי
הַחָרָא אַיךְ בְּלִיְוָן נַאֲר אַיְיָן גַּעַשְׁרִיָּן ;
פָּנָן די אַלְטָעַן, פָּנָן די זַוְגָּעַן :
— הַוְנָגָעָר ! הַוְנָגָעָר ! הַוְנָגָעָר !!!

וּוִי מַעַן גַּעַמְטַ פָּנָן זַעַקְלָעַן שִׁיטָּן
וּוְאַקְסָן אַיְסָט די אַפְּעַטְיָן,
וּוִי די פָּאַמְפָעַס פָּאַמְפָעַן באָקָן :
און די צִיְינָעָר גַּעַמְעָן קַנְאָקָן :
— באָק אַונְדוֹן מַעַרְעָר ! באָק אַונְדוֹן בעַפְעָר
און —
דער הוֹנָגָעָר וּוּרְטַ נַאֲר גַּרְעַמְעָר ! ...
שְׁטוּיָּונְט דָּעַר בעקער, היַיבָּט די פְּליַיצָעַס :

— גּוֹאָלָה, וּוִי גַּיב אַיךְ זַיךְ אַן עַצְחָ ?
כְּקָעַן דַּעַם הוֹנָגָעָר מַעַר נִישְׁתְּ שְׁטִילָן !
כְּזַוְיִים שַׁוִּין גָּרְנִישָׂט וּוָאָם זַיְ וּוְילָן ?

— צי און שליגגעניש זוי שפילן?
או זוי קענען מערד גוט פילן
נישט דערשפירן, נישט דערויזן:
ווא געשמאק איזו יעדער ביסן!
א מהיה! אלע טעמיום! ...

בייטן צייטן זיך און זמנין.
האכן איניקלעד פון האקער,
באכן איניקלעד פון בעקער,
גוט קוין בעקערט, אלע וויסן
או קאנדייטארט היינט, זוי חיטן,
נישט אין פארטער בער נאָר בלוי און
און די לאָנגע וווײַטַּע הויזן
און אין דעקלען, הוימלען וווײַטַּע
וואֹ עט פאָט איזט, פאר דער מעשה ...

בעקער-יוונגען, ריעזן, ריעזן
אָרוֹם מירמל-שטיישן שטייען
און זוי פֿעַטְשָׁלָעַן יונגען, גראַנְגֶּעֶר
אִיגַּעַם טִוְּגַם מִוְּתַּפְּקָעַ פֿוּנְגֶּעֶר

און זוי פֿעַרְטָלָעַן אָוָן זוי אָכְטָלָעַן
שְׂנוּיַּדְן, צוֹ דָעֵר מַאַפַּט, פֿוֹן שָׁאָכְטָלָעַן
זוּסְגַּעַבְעַקְטַּס וּוּעַט לִינְגַּשְׁפַּעַטְעַר,
אוּוּסְגַּעַפְּזַצְטַמְּטַעַר מִוְּתַּפְּקָעַ פֿוּלְבָּרְבָּלְעַטְעַר
אוֹן שְׂוִיְּפֿעַנְגְּצַטְעַר, זוי גַּעֲמַלְהָן;
עם זאָל אַלְעַמְּעַן גַּעֲפָלָן ...

און זוי האלטן אַין אַין קלערן:
— לאָמִיר דָאָם גַּעֲבַעַקְטַּס פֿאָרְמַעַן!
לאָמִיר עַפְעַט נָאָך באַנְיַעַן,
אוֹ מעַן זאָל נִישְׁט דָאָרְפּוֹן קִיְּעַן,
זַיְיַן דָעַרְמִיט אַזְוֵי פֿאָרְנוּמוּן;

עם זאל תיכף אויפן גומען
בי דעם ערשותן ביט צעגין :
שלונגען — זאל זיך אOID אליאן ! ...

לאכמיר פרוונו אויסגעטען
נאך, נאך ניייער מאשינען
או פאָר אלעמען זאל קלייען !
נאָר מ'חאלט די חענט אַין שטראָען
אוּ פֿוּן אַלְעַן, אַלְעַעַן —
הוֹנְגַּעֲרֵיךְ — צוּם בעקערם בעקן.

נאָך אָוּן נאָך ! אַלְזַי מַעַן פַּאֲרָלָאנְגַּט
ניִטְמַעַן הַעֲרַט אַמְּאָל : "אַ דָּאנְקָן !"
קיינְגַּעַר זַאֲגַט נִישְׁתָּה : "סְ'אַיזְ גַּעַשְׁמַאַקָּן !"
נאָר : באָק ! אָוּן באָק אַין באָזְאַיךְ !! !

דער פאלאץ פון קריישטאל

— גו, זידעלען, הארכיזער, הייב אן געשווינד!
בעטן זיך, מאגען די איניקלעד כי אם,
מיר ווילן דאם חערן, הייב אן פון „אמאל“...
הערציאל אונדז די מעשה פונעם פאלאץ פון קריישטאל!

עם שמייכלט דער זידען, די אויגן פארמאכט,
די איניקלעד זען אויפט אים אן ער טראקט
עם וויל זיך דער מאנגען אלצדינן, וואם און ווען —
ביז ער ווועט דא זוינדר דעם פאלאץ דערזען...
דער זירע איז זיבער איצט, ערגען וויטוויט,
די איניקלעד וויבט שוין וואם עט באדריאט
זיין הייב פון די ברעמען, פון פנים א נוק, —
אייז זיצן זיז שטיל-שטיל, מ'ווארט און מאקוקט.

און אט הייבן אן פלשן רoid, מיטאמאל
ווא פון א פאנטאגן, פריש און קלאר, זיידנס קול :
— “איך וועל אייך דערציילן, איז זיך זיך און —
די מעשה פון מעשיות, איז הייבט זיך און :

געווען איז א פאלאץ — ער שטיליט נאך ביז איצט
ווא אמאל גאָר אמאל — איזטן העסטן באַרג'ישפין...

א קינד איז געבורן, א יינגעלע א קלינט,
חאָט זיך דאם פיצל איזן וויגל צעווינט :
— אורייאוין ב'ויל ניט ליבן? אורייאוין? איך אליען, —
ויל אויפט מיינע אינגענע פיטעלעד גוין! ...

אויאוּ אויאוּ אוֹן פְּלִינְק אָוֹן שְׁנַעַל
בָּאַלְד אֲוִיפֶת בַּיְדָע פִּימְפֶעֶך גַּעֲטָאָן זִיךְ אַ שְׁטָעַל
עַר אֵינוֹ פְּנוּעַם בַּעֲטָל אַלְיוֹן שְׂוִין אַרוֹוִים
אוֹן גַּעֲפָאַטְשַׁט מִוְת דִּי הַעֲנַטְלֶעֶך :
— אַיד בֵּין שְׂוִין גְּרוּוִים ! אַיד בֵּין גְּרוּוִים !

דָּאָם קִינְדְּחָאַט גַּעַשְׁפְּרוֹנְגָּעַן, גַּעַטְאַנְצַט אָוֹן וּזְאָם נִיט ?
אַלְין פֻּעַטְמַעַר עַם וּוּרְן דִּי יְוָנְגַּעַטְשַׁקְּעַ טְרִימַט,
— כִּיבְּכִיבְּכִי ! כִּיבְּכִיבְּכִי ! — עַר טְוֹת זִיךְ אַ לְאַך :
— אֲרוּף אַוְיָפֶן בַּעֲרַגְעַלְעַ ? אַוְיָד מַוְרַ אַ זָּאַך ? ...

עַר שְׁפְּרִינְגַּט אָוֹן עַר קְלַעַטְמַעַט : אַיד וּוּל בָּאַלְד, אַיד וּוּל
צְעַגְלָאַנְצַן זִיךְ יְוָנְגַּעַלְעַם אַיְגְעַלְעַד הַעַל
אַיד וּוּל בָּאַלְד, אַיד וּוּל ! אֲרוּף אַוְיָפֶן בָּאַרְגַּן !
הַקְּוֹקְט אַן מִיְּנַע פִּסְמַן הַעַנְט ! זְעַט נַאֲר וּוּ שְׁטַאַרְקַן !

אוֹן אִיבְּעַר אַ בְּעַלְדוֹן טְוֹת אַ פְּלוּיְטוֹן שְׁפְּרוֹנוֹן ;
עַר אֵינוֹ שְׂוִין אַ יְיָנְגָּל — אַן אַמְתָּעַר יְיָנְגָּן !
די מַוְפְּקַלְעַן אַזְוֵי וּוּ פָנַן שְׁתָאַל — מִיטַּאַמְּלַל
דָּעַרְזַעַט אַוְיָפֶן בָּאַרְגַּג עַר : דָּעַט פָּאַלְאַן פָּנַן קְרִישְׁטַאַל ...

— אַיד וּוּל ! יָא אַיד וּוּל בָּאַלְד דָּעַרְלָאַנְגַּעַן אַחֲהַן !
עַם פְּרִיְּט זִיךְ דָּעַר יְיָנְגָּן — אַ בְּעַלְגְּבוֹרָה אַיד בֵּין
פָּאַר מַר אֵינוֹ שְׂוִין מַעַר אַזְמַט קִיּוֹן "נִיּוֹן" נִישְׁתַּפְּאַרְאָן ;
אַיד בֵּין שְׂוִין פּוֹלִיְּעַרְיק ! בֵּין אַ יְיָנְגְּעַרְמַן !

עַם שְׁפְּרִאַצְטַדְּךְ שְׂוִין אֲוִיפֶת מִיְּנַע בָּאַקְנוֹ אַ בָּאַרְד !
— כָּאַכְּאָן ! סְאַגְּעַלְעַכְּטַעַר, דָּעַרְלָאַנְגַּעַן אַט דָּאַרְט ! ...
אַ שְׁפְּרִיּוֹן טְוֹת דָּעַר יְיָנְגְּעַרְמַן הַאֲפְּעַדְרִיק גְּרִינְהַן,
אַלְין הַעֲכָעָר עַר שְׁטִיגְנַט בָּאַרְגְּיַאַרְוִוָּת אָוֹן עַר זְיָנְגַּט ...

סְאַגְּעַקְעַ זְיָילְן ! סְאַגְּעַנְדִּיקַע וּוּנְטַט !
אַיד וּוּל זַיְיַי בָּאַלְד אַנְרִירַן מִוְת מִיְּנַע הַעַנְט !
אוֹן אֲוִיפֶת דִּי פָּאַפְּאָדָן שְׁפְּאַצְּרוֹת שְׂוִין זַיְיַן בְּלִיק
זְוָאָם הַעֲכָעָר עַר חַיְיכַט זַיְיַה, אַלְין מַעַר זִיךְ אַגְּנַטְצִיקַע :

עם הייבט אים אָרוּפַ אַ פַּאֲרְהֹוִילֵן מַאֲגָנָעֶט,
אוֹ עַם גִּיְתַּ זִיךְ אַלְיַין גַּאֲרַ אָזֵן אַטְּהָאַ דַּעֲרוֹעַט :
— דַּי זָן מִיטַּ אַלְעַ שְׁטְרָאַלְן ! — זַי וּוּוִינְגַּן דַּאְרַ אַיְצַט
אַיְן קְרִישְׂטָאַלְעַנְעַט פַּאֲלָאיַן, — אַוְיפַּן בַּאֲרְגִּישְׂפִּיאַן.

— אָזֵן הַאַסְטִיקָעַר נַאֲרַ עַר פַּאֲרְשָׁנָעַלְעַרְטַּ זַיְן טְרָאַט
— אַטְּ אַיְן שְׁוֹן דַּעַר אַפְּגָנָעַר טְוַיְעַר ! אַטְּ, אַטְּ !
אוֹן פְּלִיּוֹסִיקָעַר, פְּלִינְקָעַר זַיְן בַּרְיוֹחַשְׁאַפְּט וּוּוּוֹזָט.
גַּאֲרַ, וּוּאַסְטַּ קְוֹמַט דַּאְ פַּאֲרַ ? אַוְיָאַרְיַן ! דְּאַכְּטַ וִיךְ עַם שְׁפְּרִיוֹזַט
אַצְּנַדְּ אַוְיַן דַּעַר פַּאֲלָאיַן ? אַוְיַף צְרוּקוּוּגַם זִיךְ רַוְקְטַ?...
עַר הַיְּפָעַרְטַּ אַרְיְבָעַר אַ פַּעְלָדוּ אָזֵן עַר קְוֹקְטַ :
— זַאֲלַ זַיְן אָזֵן סְעַ רַוְיְצַט זַיְן ? נַיְהַ, עַר בְּמוֹ ? אָזֵן עַר וּוּעַט
דַּעְגְּרִיוֹיכַן צְוָם פַּאֲלָאיַן ! אַרְיַין וּוּעַט אַחְיַן שְׁדַ ?
אָזֵן ! סְקָאַן נִישְׁתַּ זַיְן ? נַיְהַ, עַר בְּמוֹ ? אָזֵן עַר וּוּעַט
דַּעְגְּרִיוֹיכַן צְוָם פַּאֲלָאיַן ! אַרְיַין וּוּעַט אַחְיַן
אוֹיְפַּ פְּלִיוֹשָׁעַנְעַט סְטוּזְוַקְעַט, פְּנוֹן בְּלוּמְעַן אָזֵן גְּרִינְגַט,
אַפְּוּעַקְזָעַן זִיךְ רַוְיְצַט זַיְן וּוּעַלְן זַיְן אַזְוִי פּוֹל
מִיטַּ אַלְץַ וּוּאַסְטַּ אַיְם גְּלַוְמַט זִיךְ, וּוּאַסְטַּ מְפַאְלַט אַיְם נַאֲרַ אַיְן,
אוֹן אַיְבָעַר אַלְעַ אַזְבּוֹתַ, דַּעְרַחָאַר וּוּעַט עַר זַיְן,

עַם שְׁמִיְכְּלָעַן דַּי טְרָעַפְּ שְׁוֹן — זַי לַאֲזַן אַיְם אַיְן :
— הַיְּבַ אַוְיַף דִּינְגַּע טְרִימַט, נַו, נַו, קְוָם שְׁוֹן אַרְיַין !...
אוֹן פְּלוֹצִוִּים — אַ קְלָאַפְּ אַיְן דַּי פִּים עַר דַּעְרְשְׁפִּירַט,
עַר בְּלוֹבְטַ שְׁמִיְוַן פַּאֲרְהַיְוֹשַׁטַּ : וּוּאַסְטַּ הַאֲטַדְּ דַּאְ פַּאֲמִירַט ?

וּוּאַסְטַּ ? — שְׁפְּרִיוֹזַן זִיךְ פְּרִיעַר, אַיְדַּ קָאַן שְׁוֹן נִיטְ מַעַרְ?...
מִיטַּ שְׁטִיְנָעַר דַּעַר וּוּעַגְגַּר, זִיךְ וּוּאַמְדִיק אָזֵן שְׁוּוּרַיַּן !
אוֹן נַאֲסַ וּוּרְטַ זַיְן פְּנִים פְּנוֹן רַוְתְּשָׁקְעַלְעַד שְׁוּוּיִים
— אַוְפַּ ! סְאַיְן נַאֲרַ קִיְיָנְמַאַל נִישְׁתַּ גְּעוּוֹן אַזְוִי הַיְּם ?

נַאֲרַ הַיְּם אַיְוֹ מַוְךָ ? נַיְהַ ! סְאַיְן קִיל אַיְדַּ אָזֵן בְּאַלְדַּ
עַר צִיטְעַרְטַ אַוְיַף מִיטַּ אַלְעַ אַבְּרִים : — בְּרַד ! קָאַלְטַ !
אַלְץַ מִידָּעַר אַיְן לְאַגְּנוֹזָמָעַר וּוּרְטַ יְעַדְעַר שְׁפָאַגְּ
אוֹן מִיטְאַמְּמַאַל הַעֲרַט עַר אַ רְוַפְּ : מִוְטְלַמְּאַן !! !

די לבנה, פון וואלקנס, זי שטעהקט אָרוּם אַיר קָאָפֶן:
— מיטלמאָן, חיט זיך, ניט גִּלְטֵשׁ זיך אַרְאָפֶן!
ער בלוייבט פֿלוֹצִים שטיוֹן זוי פֿאָרְבְּלְפֿט אָוֹן פֿאָרְשְׁטוּמֶט,
ער קוּקֶט מִוּט פֿאָרְדָּאָכֶט, קוּקֶט אָרוּם אָוֹן אָרוּם:

„הָאָ?“ מיטלמאָן? ? וועמען? ? מײַנְט זי עַם דָּא?
ס' אַיְוֹ דָּאָךְ אַיְצַט אָרוּם מַוְּר — מַעֲרָ קִינְגְּנֶר נִישְׂטָאָ
ווער נִידְעָרֶת אַרְאָפֶן? אַיךְ? ? אַיךְ? ? אַיךְ? ?
בֵּין אַיךְ שְׁוִין גַּעֲוָעָן אַין פֿאָלְאָץ אַוְיפָּן שְׁפִּיךְ?

געוווען אָוֹן אַיךְ הָאָב גָּאָר זַיְוִן פֿרְאָכֶט נִישְׂטָ גַּעֲזָעָן?
אָבָעָר זַוְעָן? ? ווען אַיְוֹ עַם דָּעַן מִוּט מִיר גַּעֲשָׁעָן?
זָאָל זַיְהָן אַכְּבָּן אִים גָּאָר אַינְגְּאָנְצָן פֿאָרְבִּי? ? ...
אוֹן עַם פֿרְאָכֶט מיטלמאָן אַנְצָחָוִיכְּן אוֹיפָסְנִי.
אוֹיפָסְנִי! פֿוֹנְדָּאָסְנִי! אָט אַיךְ זָאָמָל נָאָר צְוָנוּיָּה
אָזְרִיקְּ מִינְגָּעָ בְּחוֹת אָוֹן בְּקַלְעָטָעָר אַרְיוֹף! ? ...

די לבנה, מִוּט מַוְּטָּלְיָיד אָיוֹ פּוֹל אַיךְ גַּעֲוִיכֶט
זי פֿלְעָכֶט אַיְבָּעָר גַּרְיְבָּעָר אַכְּבָּן פּוֹן אַיר לִיכְטָן,
די הענט אַירָע טְרִיפְּן אָוּסְטְּרִיוּשְׁאָפֶט אָוֹן טְרִיוּסְטָ
זי גַּלְעָט אָוֹן רָעָדָט פֿאָרוֹזִיכְּטִיךְ וּוְיִיךְ אָוֹן נִישְׂטָ דְּרִיְמָטָן:

— „דוֹ הָאָפֶט אָפְּשָׁר דַּעֲמָאָלָט אַיְנָן רְגָע זַיְךְ פֿאָרְקוּקֶט
אוֹן ס' חָאָט זַיְךְ דָּעָר פֿאָלְאָץ, דָּעָרוֹוֵיל אַפְּגָעָרוֹקֶט? ? ...
נָאָר — דָּעָר מיטלמאָן הָעָרָט נִיט — אַלְעִין וּוּוִיטָעָר עַר שְׁפָאנָט,
עַם טְרִיבְּט אָוֹן עַם יְאָגָט אִים דָּעָר הָאָפֶט נַאֲכָאנָאנָר

— אַיךְ מוֹזָ אָוֹן אַיךְ וּוּלְ נָאָר צּוֹם פֿאָלְאָץ דָּעָרְגָּוִין!
נָאָר אַיְמָיְטָן אַיְמָפָעָט אַלְעִין אַפְּטָעָר בְּלִיְבָּט שְׁטִיוֹן
ער שְׁטָאָרָקֶט זַיְךְ אַלְיָוִן — „אַיְנָן וּוּוִילְטָשָׁקָעָ נָאָר“ —
צָו אַלְדִּי גּוֹטָ יְאָר? ? אָבָעָר וּצְמָקָומָת דָּא פָּאָר? ?
ס' וּעָרָט שְׁמַעְלָעָר דָּעָר וּוּגָן — אַיְוֹ? ? אַיךְ בְּלִאָנְדוּשָׁע גַּעֲוָעָם?
עַם וּוּקָפָן די שְׁטִינְגָּנֶר — זַיְיָ הָאָקָנוּ אַיְנָן די פִּים!

און די שטיעפערם, די שטערן, מיט די אויגן מ'בליצט :
— „אלטערמאן ! חיט זיך ! וואס איפלטז זיך איזט ?

און אלטערמאנס אויגן פון בעס צינדן זיך :
— די לאַבוזעט אויבן ! וועמען מײַנען זיך ? מיך ?

ס'א' חזפה דאמ איז, מיך צו רופֿן איזו !
עד גויט און קראָבעצט אונטער איזידאָו ! און אוּיז איזו ?
— איז וועל זיך נאָך זוייזען, זוי פענטט ס'אַיז מײַן שפֿאנ !
אונ — עט וואָקלט זיך היינדר, און אלטימשעָר מאָן,
קְוִוְמִיקְוִים וואָם ער האָלט אוֹיפֿ זיין גְּרִיזְגְּרוּעַן קאָפּ —
ער שליבֿט זיך און שאָרט זיך אַראָפּ באָרג אַראָפּ ...

א, זיידעלע, זאג — און דער פֿאַלְאַץ פון קריישטאל ?
שפֿרִינְגֶּעַן אוֹת אליבֿקָע אַיְינְקָלְעַד מײַטְאַמְּפָאָל.
אונ עט זיפֿצְט אַרְוִים דער זיידע מיט א' הייזעריך קְוֵיל :
— אָ, דער פֿאַלְאַץ פון קריישטאל, — עי' שטײַט נאָך זיך אַמְּפָאָל
אוֹיפֿ דעם זעלבן באָרג, אוֹיפֿ דעם זעלבן שפֿין :
אוֹ אַיז, מײַנע אַיְינְקָלְעַד, פֿינְקָלְט ער אַיזט ! ...

אונדזער באנ

בײַיְמָעָר, הַיִּזְעָר אֹוֵיפֶדֶן וּוּעֲגָן
פֿרִיעַעַן זִיךְרַע דַעַר בָּאָן אַנְטְּקָעָגָן;
וּוַילְעַן פֿוֹן מְרַחְקִים הַעֲרָן,
נִיסְעַן, נִיסְעַן זִיךְרַע בָּאָגָעָרָן,

וּוַילְעַן וּוַיסְעַן וּוַאסְעַס עַס שְׁפִינְטַזְיךְ,
וּוַעַס בְּלִיטַזְיךְ,
וּוַעַס גְּרוּינְטַזְיךְ
אַיְן גַּעֲדִיכְטַע אַלְטָע וּוּלְדָעָר,
אוֹוֵיפֶדֶן יַיְנָג-פֿאַרְזִיְיטַע פֿעַלְדָעָר,
צְוִישַׁן זְאַנְגָּעַנְדִּיקָעָר תְּבוֹאָה,
וּוַעַס בְּוֹאַלְיַעַן טִיכְכַּן בְּלוּעָה,
וּוַיְיַזְרְעַלְמַעַן, וּוַאסְעַס זִיךְרַע טְרַאַכְטַן;
אָ, דִי בָּאָן וּוַיסְטַע אַלְעַזְעַן!

וּוְעָר עַס קוּקְטַע שְׁתְּחִים גְּרוּיְסַע
וּוְעָרְטַע אַלְיַיְן אָן „אַלְצְדִּינְגַּן וּוַיסְטַע“,
עַר וּוְעַט אָונְדַז שְׁוִין אַלְעַז דְּעַרְצִיְילַן,
אוֹן דִי נִיסְמְתַנּוֹת טִילְיַן
פֿוֹן זִיְן יַעַדְן וּוַיְיַטְן שְׁפָאָן
רַיְאַז דָאָךְ אָונְדַזְעַר-אָונְדַזְעַר בָּאָן !! !

אוֹ זִיךְרַע קַעַנְעַן זִיךְרַע נִיטַרְן —
עַרְגַּעַץ וּוֹ זִיךְרַע דּוֹרְכְשָׁפָאַצְיַן
וּוֹ אָ לְוִיְחַטְטַע טָאָן, זִיךְרַע צַעַשְׁטִיפַן.
אַיְנְגַע וּוֹאַרְצְלַטְטַע אָן דִי טִיפַן,

מיט די שטאמען, פונדאמענטן,
זעט מען צויגן, הויבע ווענט, און
ווא זי ריסן זיך א שפאנ טאן ...
צוגעשםידט ווי אָרעדטאנטן.
שטענדיך אויפן זעלבן ארט און
וואסעס טוט זיך דארטן ... דארטן,
ווא ס'דערלאנגען ניט די אויגן
ווא די באן אייז דורךגעפליגן
ווילן וויסן, ווילן וויסן
וואילן ניט זיין אָפֿגעריסן.

אוֹן אֶזְעִי-אָ וַיְיִשְׁתַּיְעַן,
נוּמְעַן זִיד פָּאֵר שְׁמָחָה דְּרִיעַן,
פְּפָאַעַן מִיטָּדָעָר גּוֹטָעָר בְּשָׂוָהָה,
בְּיִמְעָרָה הַיּוֹעָרָה שְׁוֹרוֹתָה,
אוֹחֵךְ דַּי וּוֹעֲגָן בֵּי דַי בְּרַעֲגָן
לוֹעִיפָּן אוֹ דָעָר בָּאָן אַנְטַקְעָגָן,
בְּרִירַת דַּי מַיְלָעָר זַי צַעֲפָרָאלָן
מִיטָּא גְּדוֹלָה אַלְעָשָׂאָלָן :

אונדזער באן, אונדזער באן, אונדזער באן!!
אונד זי באן לויפט און ברומט:
הערט נאר, זעט נאר ווער עס קומט:
טטרו-או! טרו-או! או-ו!!
קילאפט די באן און טאקטע-צו:

טַאכָּע-טַאכָּע אֲ רַחְמָנוֹת,
טַאכָּע, טַאכָּע ! — נָאָר וּוּרְ קָאָן עָס ?
טַאכָּע-טַאכָּק, נִיטָּא-קָא-צִיטָּט,
טַא-קָא-צִיטָּט ! טַא-קָא-צִיטָּט ! צִי-יִיט ! ! !

הַיְזָעָר-שְׁמֵיְזָעָר, בַּיְמָעָר גְּרִינָע
טַאכָּק-טַאכָּק-טַאכָּק ! כַּהֲאָב אַיְנִינְעָן.
אַיְדָא בֵּין דָאָר פָוָן שְׁטָאָל אָוָן אַיְזָן
דוּרְכָּזְלוּפִין בְּדָאָרְפִין בָּאוּזְזָן

וועגן-וווית, וועגן-וווית,
וועגן-וועי-אייט, וועי-אייט !

בליבט שטיין אלע אן א זייט !
ווארנט בייז די באן און שרײַט :
— טרו-או ! דעם בארייער אראפ !
פוף-פֿאָפּ !! ! איך שטעל זיך דא ניט אָפּ !

זאלן סטאנציעלער געדענקען :
ニיט איך קען מיין צייט זיי שענקען
כ'אייל זיך צו דער וועלט דער גרויסער,
כ'יאג פֿאָרוּס, פֿאָרוּס, פֿאָרוּסער !
מאכט אָוּרְאָרְעָן, וואָרְאָרְעָן, וואָרְאָרְעָן !
בלאָזֶט און לאָזֶט אָרוּס אָפּאָרְאָרְעָן !
— דאס בין איך, דאס בין איך !
דאס בין אִיך ! אִיך ! אִיך !
און די אָרְעָם — שטאָבעס-קייטן
שטויסן איינער איינעם צויגיטן :
— גיכער גיך, גיכער גיך, גיכער גיך,
גִּיךְאֵיךְ ! גִּיךְאֵיךְ !
און מיטאמאל טוט ער אָהילך
— טרו-או-או ! אָזֶוי וויל אִיך !
רויך און קוילן-שטויב אָשְׁפִּי
מיט אָפִיפֿערְרִי פֿאָרְבִּי ...

שטייען הייזער, קווקן אָן אַים,
גלאַנצֶן, גלאַנצֶן ווי גולמים ...
ביימער מיט פֿאָרגֿרִינְטֶן פֿנִים
טרײַסְלֶעֶן זיך פֿאָרְכֶּעֶס : מען קאָן אַים !
פֿשְׂסֶס ! אָ גְּדַלְנִין !, אָ מְיוֹחָס,
יאָגָט זיך, טראָגָט זיך ווי מיט רוחות,
אוּפּ די רעלסֶן גָּלָאָטֶע וועגן

אויסגעלאיגט פֿאָר זִינעטוועגן.
אֶזְאָ גַּלְּיטַשְׁעָר, אָ פַּאֲרוֹיסְעָר
פְּשָׂסֶם ! אָ בְּרִיה אֶזְאָ גַּרְוִיסְעָר ! ...

פלוצ'ים הערט מען ווידער ברומען,
— אָ, אָ באָן ! אָ באָן דָּארְףּ קָומָעָן !
און אָזוֹי אָ ווִי זִי שְׂטִיעָן
געמָעָן פְּרִיעָן זִיד אָן דְּרִיעָן
בַּיְמָעָר, הַיְזָעָר אָוִיףּ דֵי ווּעָגָן
און זִי לְוִיפּּן אָן אַנְטְּקָעָגָן :
מייט אָ שְׁמָחָה — טָא-רָא-רָאָם :
אונדזער באָן, אונדזער באָן, אונדזער באָן !!!

פִּינְגָּלִין

פִּינְגָּלִין אַיִן גַּעֲבִירָן אַיִפְּנָן שְׁפֵינְצָן פָּן אַ דָּאָךְ.
אַיִפְּנָן הוֹף וְעַנְעַן דָּא בִּימְעָר מִיטָּן נַעֲסָטָן אַ סְּדָךְ
אוֹן פִּינְגָּלָעָד פְּלִיעָן אַרוֹם הָעָר אוֹן חַיְּן
אוֹן אַלְינְקָעָשָׂפְּרָלוֹן זַיְּדָמִיטָּן פִּינְגָּלִין.
מַלְעָרָנֶט אַיִם זַיְּדָמִיטָּן פִּינְגָּלָעָד שְׁפְּרִינְגָּט
אוֹן זַיְּדָמִיטָּן אַיִפְּנָן אַ קְלִינוֹן פִּינְגָּלָעָד שְׁפְּרִינְגָּט
זַיְּדָמִיטָּן מַשְׁפְּרִיּוֹת אַיִם דִּי פְּלִיגָּלָעָד בְּרִיּוֹת אַ צָּעִדיּ
אַ פְּאָכָעָן, אַ חַיְּבָדָד אַיִפְּנָן — אוֹן אַ פְּלִי ! ...
פְּרִיּוֹר אַיְבָּרָן דָּאָךְ, אוֹן שְׁפְּעָטָעָר מִיטָּן אַ צִּיּוֹת
וּוּעָט עָרָשָׁוּן מַעֲנוֹן אַיִדָּן פְּלִיעָן זַיְּדָמִיטָּן, זַיְּדָמִיטָּן ...
אוֹן אוֹן זַיְּדָמִיטָּן גַּטְיָנְקָעָר טָאָטָע פִּינְגָּלָעָן
הָאָט אַיְנְמָאָל גַּעַהָאָט, גַּאָר אַ סְּדָךְ זַוְּאָס צַוְּמָאָן :
בְּרַעֲנָגָעָן שְׁטָרוֹי אַוְן וּוּאָסָעָר אַוְן אַוְיְסָקָנָעָטָן לְיָיָם —
מַדְאָרָף דָּאָךְ אַצְּיָּנָד שַׁוִּין פְּאָגָּרָעָסָעָרָן דִּי הַיּוֹם
אוֹ נַאָר אַ צִּמְעָרָל וְאַל צֻּקוּמָעָן אַחֲרָן.
אַט טָאָקָעָ פָּאָרָן פִּיצָּל שְׁטִיפָּעָרָל פִּינְגָּלִין
הָאָט פִּינְגָּלָעָן גַּעַזְאָגָט צַוְּדָע מַאְמָעָ פִּינְגָּלָעָיו :
— צִּיְּפָצִיף אַוְן צִּיְּפָצִיף ! דִּי מַעְשָׁה אַיִן זַיְּדָמִיטָּן :
אוֹנְדָזָעָר פִּינְגָּלָיָן אַיִן מַשְׁיקָאָעוֹ — אַ שְׁרָעָק !
דוֹ לְאֹן אַיִם פָּן זַיְּדָמִיטָּן אַיִפְּנָן, פִּינְגָּלָעָיו ! ...
גַּעֲדָעָנָק עַמְּ, גַּיב אַכְטָוָנָה אַיִפְּנָן, פִּינְגָּלָעָיו ! ...
אוֹן דִּי מַאְמָעָ זַוְּפָצָט אַפְּ : צִּיְּפָצִיף, אַוְיְאָזְרָאָרָן !
זַוְּאָס טַו אַיךְ מִיטָּן אַיִם : אַיךְ זַוְּיִם עַמְּ גַּאנְצָן גַּטְמָן,
עָרָדָעָט דָּאָךְ נַיְשָׁט אַיִין אַפְּיָלוֹ אַיִין מַיְנָות ? ! ...

און פיגעלין, שפֿרינגעט אָרוּם נאָכָאנָן.

און שטעלט זיך אויפֿן דאָך, בײַם פָּאמָען ראנָן.
און ער בִּיגְט זיך אָון פרענְגַּט: צוֹפִיצִיָּה, וּזְאָם אֵין דָאָם?
— דָאָרטָן אָרגָּטָן בַּיִ דָעַר עֶדֶד, צוֹפִיצִיָּה, דָאָם אֵין גָּדוֹן,
עַנְטְּפָעָרָט דַּי מָאָמָע אָון זַי צִיט אַיִם צָוְדִּיק.

— אָון זַי הַיּוֹמֶט אֵין דָאָם אָ, וּזְאָם וּזְיַגְּט זַי אָון וּזְיַגְּט?

— אוֹי פִּיגְגָּלִין לִיבְנִקְעָה, דָאָם אַיִן אֵבִים,
אוֹי פָּאָרוֹזִיכְטִיל, זַעַזְעַזְעַט דַּי מָאָמָע אָרוּם
צִיטָעָרָט אָון בְּלָאָטָעָרָט דַּי מָאָמָע אָרוּם
— קָומַשׁוֹן אֵין גַּעֲמַט אָרוֹין, פִּיגְגָּלִין, קָומַשׁ!

נַאֲרַ פִּיגְגָּלִין וּוּנְדָעָרָט זַיְד: אָונְטָן ער שְׂתִּיטָּה?
און בעַדְעָרָן גְּדוֹסָעָ, אָזְוִי הַיְּדָעָ ער צְעַשְׁפְּרִיאָת?...
— קַיְוָן פַּעַדְעָרָן וּעְנָעָן דָאָם נִישְׁתָּחַווּן, פִּיגְגָּלִין,
דָאָם וּעְנָעָן דַּאָךְ אָזְוִיָּן מִתְּבָלָעַלְעַד גְּרִין!...

— אָזְוִיָּן? אָזְוִיָּפְּלִיל? צַוְּוֹת אָזְרָף ער זַי?
צְוִיפִּצְוִיפִּצְוִיפִּ צָוָם פְּלִיעָן? — נִישְׁתָּחַווּן פְּלִילָל צַוְּוֹי?
— מִין קִינְד נִישְׁתָּחַווּן צָוָם פְּלִיעָן, אֵבִים פְּלִיטָה נִישְׁתָּחַווּן, נִין!
צַוְּוֹישָׁן זַיְגָעָן אָזְוִיָּן בּוּיְעָן פִּיגְגָּלִעָד אֵחֶיָּה.

אָהִין קָוק אָרוֹבָּעָר אֵין דָעַר הוַיְדָעָ דָאָרטָט, דַו וּעַמְּט?
אֵ קְיֻלְעַכְדִּיק שְׂטִיבָעָלָעָ? דָאָם אַיִן אֵל גַּעַמְּט...
צַוְּוֹישָׁן דַי גַּעַדְיבָּטָע שְׂטָעַנְגָּלָעָד פָּאָרָשְׁטָעָט —

און פִּיגְגָּלִין צְוִוִּיטְשָׁעָרָט, ער פרענְגַּט אַלְץ אָון פרענְגַּט
— צְוִיפִּצְוִיפִּ! וּזְאָם אֵין דָאָם? צְוִיפִּצְוִיפִּ אָון צַוְּוֹת אֵל צְעַלְאָן
בֵּין מִיד וּוּעָרָט דַי מָאָמָע אָון טוֹת אֵל צְעַלְאָן
די מְאַמְּשָׁע פְּלִילָל! — גַּעַנְגָּז אַלְלָשׁוֹן זַיְן!
קָומַשׁוֹן, פִּיגְגָּלִין גַּוְפָּעָר אֵין גַּעַטְטָל אָרוֹין!...

— אָון אַיִינְמָאָל — גַּעַוְעָן אֵין עַם אָן אַינְדָעַרְפָּרִי —
— צְוִיפִּצְוִיפִּצְוִיפִּ! זַעַמְאָמָעָן, זַעַמְאָמָעָן, זַעַמְאָמָעָן!
טוֹת פִּיגְגָּלִין חָאָסְטִיק אֵל בְּלָאָטָעָר אָרוֹין!

פָּוֹן נַעֲמֶת אָוִיפָּן דָּאָךְ — זֶעָן אֵיךְ בֵּין שְׁווִין גְּרוּוּסָן !
אוֹן עַר פְּלִיטָזִיךְ אַרְוֹם אַומְעָטָוּם, פְּרָאנְק אָוֹן פְּרָייִי —
— מִיְּנָן קִינְדָּה, רַופָּט דַּי מַאֲכָמָע אִים — פָּאַרְזּוּכְּטִיךְ זַיְן !
— צִירְפִּצְּחִיךְ, הָאָבָּה קִינְדָּה מַוְּרָא נִישְׁטָה, מַאֲמָעָלָעָן, נִיְּן,
זַיְן רַוְּיקָה, זַיְן חִיטָּן זַיְן, בְּגֻווִּיסָּה שְׁווִין אַלְיָוִן —
אוֹן פִּיגְגָּעָלִין קוּקָטָה, אַלְיָזָן אַרְוֹם עַר בָּאַטְּרָאָכָטָה,
אוֹן פְּלָצְּזִים דָּעַרְעוּטָה עַר זַיְן זַיְעָרָדָאָךְ
עַם הַיְּבָטָז זַיְן אַ שְׁמָאַלְיָינְקָעָר טְרוּעָמָל אַוְיָת,
פְּלִיטָזִיךְ צַוְּ פִּיגְגָּעָלִין אוֹן עַר שְׁטָמָעָל זַיְן אַרְוִוָּפָה
אוֹיפָּן סַפְּמָעָן בְּרָעָג, אוֹן עַר קוּקָטָה טִיף אַרְיָוָן :
— צִירְפִּצְּחִיךְ ! זַיְן טִיף ! וּזְאָם זַאְל דָּאָרְטָן זַיְן ?
— צִיףָה ! אָפְשָׁר אַ בְּרוֹגָעָם, וּזְאָם דַי מַאֲכָמָעָה אַטָּאָים
דָּעַרְצִיְּלָט זַיְן סְפָּאָלָן אַרְיָוָן פִּיגְגָּעָלָעָד אַחֲנוֹ ?
צִירְפִּצְּחִיךְ ! זַיְן טִיף ! צִירְפִּצְּחִיךְ ! סְפָּאָלָן שְׁרָעָקָה !
עַר שְׁטִיעָת זַיְן בְּיָם בְּרָעָג אוֹן עַר פְּלִיטָזִיךְ אַוּוּק —
אוֹן פְּלוֹצִים, דַי לְאַפְּקָעָלָעָד פָּוֹן אַרְטָה זַיְן אַ
אַ גְּלִיטָשָׁז זַיְן אָוִים — צִירְפִּצְּחִיךְ ! רַאֲטָעוּעָמָר מִיר !! ?
צִיףָה ; מַאֲמָעָלָעָן מִינְגָּע ! צִירְפִּצְּחִיךְ ! אוֹן צִירְפִּצְּחִיךְ !
אוֹן עַם פָּאָלָט אַרְיָוָן פִּיגְגָּעָלִין — פָּאָלָט אַזְוִי טִיף —
דוֹרָךְ דָעַם טְרוּעָמָל אַזְוִי זַיְן אַ גְּרוּבָה,
דוֹרָבָן קְוִימָעָן פָּוֹן דָּאָךְ — עַר פָּאָלָט אַרְיָוָן אַיְן שְׁטוּבָה...
—————

זַיְיָזְזָוִי ! זַיְן דַי מַאֲמָעָלָעָד זַיְינָעָן פְּלִיטָזִיךְ אָוָם —
אוֹן אִיבָּעָר דָעַם קְוִימָעָן זַיְן פְּלָאַטְּעָרָט אַרְוֹם
— צִירְפִּצְּחִיךְ ! זַיְן זַוְּכָּט אִים אוֹן קוּקָטָה אַרְיָוָן אַחֲנוֹ
מִיְּנָן קִינְדָּה ! זַיְן בִּיסְטָוּ מִיְּנָן פִּיגְגָּעָלִין ?
—————

אַזְוִי זַיְן אַ תְּפִימָה, אַחֲעָר אָוֹן אַחֲנָן
צְׁוֹוִישָׁן הַוִּיכָּעָן וּוּנְמָטָן, פְּלִיטָזִיךְ אַרְוֹם פִּיגְגָּעָלִין
אוֹן אַלְעָן זַוְּילָעָן — אַן אַ וּוֹאַנְטָן קְלָאָפָט זַיְן אַן ?
— זַיְן פְּלִיטָזִיךְ אַרְוֹם ? צִיףָה ! וּזְאָם זַאְל אֵיךְ טָאָן ?
—————

ער פָּכְעַט אָוֹן פְּלָאַטְמָעַט אָרוֹם אָוֹן ער טְרָאָכֶט :
— די מִיר אָוֹן דָּאָם פְּעַנְצָטָעַר דָּא זָעַנְעַן פְּאַרְמָאָכֶט
אָוֹן וּוּידָעֶר ער פְּרוֹוֹוֹט, פְּנַדְאַמְּנוֹי זָד טָאָן אֲחֵיב
אָוֹן מִיטָּן שְׁנָאָבִיכָּל, פְּיקַיְשִׁיךָ אַיְנָן אֲשֻׁוּב
נָאָר וּוּאָסְטָקָומָט אָרוֹם ? ער פְּיַסְטָשָׁעַט אָוֹן בָּאָלֶד
אָוֹן כְּהָחוֹת שְׁוִין — אַיְוָפָן פָּאָל אַרְאָפָּעָר ער פְּאָלָט,
מִיטָּן אַרְאָפְגָּעָלָאָזָטָעָ פְּלִיגְעָלָעָ בְּלִיְבָּט ער שְׁמָיָן
אַיְינָגָעָקָאַרְטָשָׁעַט אַיְנָן אֲוּוִינְקָעָלָעָ צִיטָעָרָט אָוֹן וּוּוִינְגָט :
צִיפְּרִיצִיךְ — צִיפְּרִיצִיךְ —

אָוֹן אַטָּהָט דְּעַרְזָעַן אִים קְלִיּוֹן בְּעַרְטְּשִׁיקָל, וּוּוּי !
אַטָּט צִימָט ער שְׁוִין אַוְיָט, קְלִיּוֹנָעָנָעָ בְּאַפְּעָרָלָעָן צְוּוִי
— אֲ פְּיִינְגָּלָעָ ? מָאָ-מְעָ ? ער שְׁרִיְּתָט אִוְיָט פָּאָרָ פְּרִיָּד
ער לְוִיפָּט צּוֹ פְּיִינְגָּלְנָעָן, דִּי הַעַנְטָלָעָן צְעַשְּׁפָרִוִּיט —
— קְיִוָּם כָּאָפָּט ער מִיךְ אַיְנָן זְיִינָעָ פְּוִימְטָלָעָרָ אַרְיָין
צִיףְּ ! צִיףְּ ! צִיפְּרִיצִיךְ ! — מִיְּנָן סְוּפָּה וּוּעָט דָּאָם זְיָן !
אָוֹן אֲ שְׁפָרָוָנָג טָוָט פְּיִינְגָּלָיָן אַיְוָפָן אַנְלָעָן פָּוּ שְׁטוּל —

אָוֹן אֲ גְּלִיקָן, וּוּאָסְטָקָם סְ/אָיָן פְּרָונְקָטָן אַנְגָּגָלָאָפָּן פָּוּ שְׁוּל
יָאָסְעָלָעָ — ער אַיְזָן דָּאָךְ שְׁוִין נִיְּין יָאָרָ אַלְטָ —
אָוֹן ער הָאָטָט דָּאָם פְּעַנְצָטָעַר אַוְיָט זְיָד אַוְיָגְעָפְרָאָלָט
אָוֹן זְיִינָן קְלִיּוֹן בְּרִוְדָעָלָן גְּעוֹזָרָנָט דְּעָרְבִּי :
— אֲ פְּיִינְגָּלָעָ מוֹי אַרְוָמְפָלִיָּעָן אַוְיָף דָּעָרָ פְּרִי ! ...
— צִיפְּרִיצִיךְ ! נְזִוְּצִיךְ ! הָאָטָט גַּעַמְנָן זְיָד אֲ צִי
דָּאָם פְּיִינְגָּלָעָ אָוֹן — דָוְרָכָן פְּעַנְצָטָעַר אֲ פְּלִי !

אָוֹן סְ/הָאָבָּן פְּיִינְגָּלָיָן, פְּיִינְגָּלָאָן אָוֹן פְּיִינְגָּלָוי
אַלְעָ פְּיִינְגָּל אַיְן בָּאָר זְיָד צְעַזְוָנָגָעָן אָוִי :
— צִיפְּרִיצִיךְ ! צִיפְּרִיצִיךְ ! גָּאָרָ דָּאָם שְׁעַנְמָטָעָ גַּעַזְאָנָן ;
— אֲ דָאָנָק דִּיר יָאָסְעָלָעָ !
צִיפְּרִיצִיךְ ! אֲ דָאָנָק ! אֲ דָאָנָק ! ...

אָנָּאָדָּלְבּוֹיִם

אָנָּאָדָּלְבּוֹיִם הָאָט זַיֵּךְ בָּאוּזִין אוֹיֶף אָ פָעַלְדָּ, צְוִישָׁן פְּשָׁוֹטָע
בִּימָעָר, אָוּן זַיְדָּ פָּאָרְגָּעְשְׁטָעְלָטָט :
— אַיְדָּ בֵּין נִישְׁתָּ נָּאָךְ אָ בּוּם זַיֵּךְ, סְתָמָ, אוֹר וּוּוִיסְטָ פָוּן וּאַיְ
נָעַן אַיְדָּ שְׁטָאָם ?
הָאָט דַעַר נָּאָדָּלְבּוֹיִם זַיֵּךְ גַּעֲרוֹיְסְטָ פָּאָר דַי שְׁבָנוּבִּיבִּימָעָלָעָר
אָרוּם :

— אוֹר וּוּוִיסְטָ פָוּנָוָאָנָעָן אַיְדָּ קָוָם ? פָוּן נָּאָדָּלְבּוֹיִם עַרְיוֹאָלָד !
אַיְ סְאַיְזָה הַיִּם, צַי סְאַיְזָה קָאָלְטָ, סְיַי וּזְמָעָר, סְיַי וּוּינְטָעָר.
אָונְדוּעָר מַיַּן אַיְזָה תְּמִידָה גְּרִין אָוּן אָונְדוּעָר דַוְפָט —
פָּאָרְשָׁמְעָקָט דַי גַּאנְגָעָן לַוְפָט .
הָאָט דַעַר נָּאָדָּלְבּוֹיִם אָ שְׁטִוְיְפָעָר אָוּן דַעַר חַוִּיךְ זַיֵּךְ גַּעְשְׁטָרְעָקָט .
— וּוּאָט זַאָגָט עַר, וּוּאָט ? — הָאָבָן דַי בִּימְלָעָה, אַיְינָעָ דָאָט
אָנְדוּעָר אִיבְּעָרְגָּעְפְּרָעָגָט . מַעַן הָעָרָט דָאָךְ קָוָם וּוּאָט עַר רָעָדָט . סְאַי
מַאְדָנְדוּעָר בּוּם, הָאָט מַוְּרָא צַו עַפְעָנָעָן אָ לִיפָּ, עַר זַוִּית דַי וּוּעָרְטָרָר וּוּי
דוֹרָךְ אָ זַיְפָט .
הָאָבָן דַי בִּימָעָר זַיְדָּ גַּעְנְטָעָר צַו אִים צְוָגְעָרְקָט אָוּן מַיְטָ דַי
בְּלָעְטָעְרִיבְּרָעְמָעָן גַּעְזָקָטָט .
— קוּקָט אַוִּיפָט מַוְּרָא, קוּקָט, וּוּפְלָל נָאָר אוֹר וּוּילָט אַלְיָוָן, נָאָר אַנְיָי
רִירָן מַיְךְ, דָאָט — נִיְזָן ! — הָאָט דַעַר נָּאָדָּלְבּוֹיִם זַיְנָעָן צְעַגְלִינְאָדָעָי
לְעַד אַגְּנָעְשְׁפִּיצָט . — נָל, אוֹר זַעַט מַיְךְ שְׂוִין אַיְצָט ? בְּאַוְוִונְדוּרָן מִידָה,
דָאָט אַיְזָה דַעְכָּט, דַעְרוֹיְפָט בֵּין אַיְדָה, אַבְּעָר נִשְׁתָמָ צַו נָאָנטָה, אַיְ
שְׁטָעָר ! ...
— חַעַר, נָאָר, — הָאָט אָ בִּימְלָעָן, פָוּנְדוּרְוּוּיְתָנָם, אָ פְּרָעָג
טָאָן אִים גַּעְפְּרִוּזָת . — אָוּן זַיְדָה, זַיְיָ אַזְוִי זַעֲנָעָן דִּינָעָן פְּרוּכָט ? אוֹרִי

בעט שפיצ'יך, שארכ' ? ווי זענען זיין אוים, די פירות זואם דז גיטט
פון זיך ארכוים ? — האט דעד נאָרלְבּוּם זיך געטאנַ אָ פֿאָרְקִירֶם,
און עס האט פון צאָרֶן געצייטערט זיין שטימַ :
— איך זאָל מײַנָּע שינָׁען צוֹוִיָּן מיט זיין באַשׂוּעָרָן ? מײַנָּע
גַּלְיָבָע גַּלְיָדָעָר זאָלָן צְעָבוֹיגָן וּזְעָרָן ? נִישְׁטָמַט פֿאָרָ מֵוָר עַס פֿאָסְטָמַט, צוֹ
טְּרָאָגָן אָוִוָּת זיך פון פרוכְטַט די לאָסְטַט ! ...

* * *

איינְמָאָל, אין אָ באַגְּנָעָן, גַּעֲפָנָט דָּעָר נאָרְלְבּוּם זַיְנָע צוֹוִיָּן,
די גַּרְגָּעָן. דָּעְרוֹעָט עַר מִיט חִידּוֹשׁ, ווי דָּעָר קָאָלָאנִיסְטָמַט, באַשְׁטִיט אָ
שְׁטִיקָע עַרְד מִיט פֿעַרְדִּישָׁן מִיסְטָמַט.

— פּוֹ ! פּוֹ ! איך מִיאָוָס זַיך אָזְוִי ! צוֹ קָוָן אָוִיפָּט דָּעָט ! —
צִיט אָוָס דָּעָט נאָרְלְבּוּם, זַיְנָע לְאָגָנָן הַאָלְדוֹן אָזָן — קוּקָט אָהִין אַלְקִין ...
— פּוֹ, זַעַט נָאָר, זַעַט, מִיט וּזְאָם מַעַן מַאֲכָבָט דָּקָט פֿעַלְדַּן דָּא בְּעָט !
און וּזְאָם פֿאָרְזִוִּיט עַר דָּאָרְטַט, דָּעָר קָאָלָאנִיסְטָמַט ? אָ נִישְׁטָמַט מִיט אָ נִישְׁטָמַט ...
דרָאָבְּנִינְקָע, שׂוֹאָרְצִינְקָע, פֿנְגְּצַטְעָרָע קָעְרְעַלְעָד, בְּרָאִי זיך צוֹ מִיעָן
צְוָילִיב אָזָא מִין זְרִיעָה ? אָזָא אָזָן זַיְוִי ! וּזְאָם קָעָן שׂוֹיָן אָוִיפְּגִיָּן
פּוֹן אָזָא מִין פֿאָרְזִי ? אָ וּוְילְד גַּעֲזִוְיקָט, מִיאָוָס אָזָן קָלְיוֹן, אָט פֿוֹנְקָט
וּזְיָה, די קָעְרְגְּדַלְעָד אַלְיָוֹן ...

און סְמָחָט דָּעָר נאָרְלְבּוּם גַּעֲלָאָכְט אָזָן זַיך, גַּעֲשְׁטָאָגָנָעָן אָוִיפָּט
גַּעֲצִיוֹיָן, זַיְנָע לְאָגָנָן פֿינְגְּנָעָר, זַיְנָע גַּרְיָנָע לְכָט, גַּעֲהִוִּין הַעֲבָר
דָּעָט קָאָפַט, גַּעֲקוֹקָט אָוִיפָּט אַלְיָזָן אָרוֹטָמַט פּוֹן אִיבִּין אָרָאָפַט, גַּעֲגָאָפַט אָזָן
געַקְוָאָלָן פּוֹן זַיך אַלְיָוֹן : — בֵּין איך דָּקָט שִׁין ! ...

הָאָט אָ רָעָגָן דָּקָט פֿעַלְדַּן גַּלְיָיך פּוֹן הַיְמָל אָגְגָעָטְרוֹנְקָעָן.

— זַיְזַעְגָּעָן שׂוֹיָן זַיְבָּעָר אִינְגְּגָעָנוֹנְקָעָן, די שׂוֹאָרְצִינְקָע זַיְמִיקָּד
לְעָך, אָוִיפָּט אִיבִּיך אָזָן דָּעָר עַרְדָּה, — הָאָט דָּעָר נאָרְלְבּוּם גַּעֲטָאָן אָ
קָלְעָר, — פֿיְצִינְקָע אָזָן קָרְיָבָן אָזָאָיְטָה... זַיְזַעְגָּעָן דָּקָט וּוּעָרט ?
רעַכְט אָוִיפָּט זַיך דָּעְכָּט ! ...

און גַּאנְצָע טָעָג אָזָן גַּאנְצָע נְעַכְט, אָזָן דָּעָר נאָרְלְבּוּם מִיט זַיך
אוֹוִי פֿאָרְנוּמִיעָן גַּעֲוָעָן, אָזָן עַר הָאָט אָפְּלִילָו נִישְׁטָמַע, ווי אלָע בִּיְהִי
מַעַלְעָד אָרוֹטָמַע הַאָבָּן שׂוֹיָן גַּעֲבָלוּיט אָזָן ווי יַעֲדָע אִינְגָּעָן, אִירָע פֿירְהָי
לְעָך די קָלְיוֹן, בָּאָוּט אָזָן חִיטָּמַט, הַיְבָט זַיך אָרוֹטָמַע אָנְטָקָעָן דָּעָר

זונ, זוי זאלן שטארקער און גיבער וואקסן דערפּון, און מיט די צוועי
געלעך זוי ריזן זיך קויים, עס זאל נישט א „פֿיצעלע“ אַראָפְּפָאַלן פֿון
בּוּם, אַן טָאָמֶר סְלוּיפּט אַן אַמְּאָל אַ בִּיוּר ווינט, חיבּן זוי אויפּ
אלע בלעטער געשווינר, דעקו אַיִין געדיכט זוי מיט אַ דעַק, אַן זוי
טרײַסלאָן זיך באָר שרעַק :

— אַוִי, דער ווונט זאל זוי נאָר נישט דערזען, קיין שם בּיאַו
זאל זוי נישט געשען ! ...

אווי האָבן די ביימעלעך געטריי געוואָכט אַיבּער זויער קליעני
וואָרג, בִּיטַאָג אַן בִּינְאָכְט, בֵּין סְאיַו געַקְומָעַן דער זומער.

* *

מייטאָמָּאָל האָט דער נָאָדְלְבּוּם אוֹפָּגְעָרִיסְן די אוֹיגָן.

— זע נאָר, אַיך זאלט עס גָּאָר קִיְּנָמָּאָל נִישְׁתְּגִּילְבּוֹן, אַוְעַלְבּעַ
נִידְעַרְקָע בִּימְעַלְעַד אַן אוֹוי גַּעֲרָאָטָן. די צוֹוִיגְעַלְעַד פּוֹלְ מִיט
פִּירּוֹת, אַפְּגַּעַשְׂאָטָן. אַרְאוּאָוּמָן ! זוי שְׁמַעַקְעַן דָּאָר טָאָקָע, אַיִן מָזָן
זוי דָּאָם זִין זַאֲפְּטִיק גַּשְׁמַמְאָקָע !

אונַ בָּאָלָר האָט דער נָאָדְלְבּוּם גַּעַנְוָמָעַן פִּינְטָלָעַן מִיט זַיְעַ
גרִינְעַן לְאַנְגָּעַן ווּיעַם :

— אַיִן עס מעַלְעַה, האָ ? צַי סְאָכְט וַיְךָ מִיר אָוִים בְּלִיּוֹן, עס
שְׁפַּרְאָצְט דָּאָר שְׁוִין אוֹיךְ אוֹיפָּן פְּעַלְדָּ אַרְוִיט, אוֹיףְּ דָּעַר שְׁוֹוָאַרְצָעָר
עַרְד אַ גְּרִינְעַר פֿון ? אוֹוי גַּעֲדִיכְט, דָּוָרָךְ אַן דָּוָרָךְ. אַינְטְּרַעְמָאָנט !
בֵּין הִיְּנָט גַּעַוְוָעַן פָּאָר מִיר גָּאָר אַוְמְבָאָקָאנָט. אַחָאָ ! זוי זַיִן חִיבּוֹן
זוי אַן וואָקסָן עס גַּרְעַסְעַר, בְּעַסְעַר, הַעֲבָר, שְׁלַאֲנְקָעָר. אַר ! סְאָרָא
שְׁיִינְעַן רָוְנְדָע שְׁטָאַנְגָּעַן ! — אַיִן זַיִן דָּעַר נָאָדְלְבּוּם אַיִן בָּאַוּנְדָעָי
רוֹנָג פָּאַרְגָּאַנְגָּעָן. — אַן אָט וואָקסָן זַיִן אַן קַעְפְּעַלְעַד, זַיִן טַעַלְעַד
לָעַ, אַן אַ שִּׁיעֻר, אַן אַ שִּׁיעֻר !

— סְאָרָא ווּנְדָרְבָּלִי ! מִין גָּאָט ? — אַן דָּעַר נָאָדְלְבּוּם האָט
זַיִן גַּעַטְאָן אַ צִּי, — זַיִן טַוְוְנְטָעַר זַיְעַן בְּלִיּוֹן זַיִן, אַמְּתָעַר גָּאָלְדָּ
קָאָלִיר ! זַיִן קָאָלִיר ! וַיְיַקְעַן דָּאָם זִין ? וַיְיַקְעַן דָּאָם זִין ? אַוִי
שְׁוֹוָאָרִיךְ אַן קְלִיּוֹן אַין דָּעַר עַד אַרְיַין ?

אונַ אָט שְׁפְּרִיּוֹת דָּעַר קָאָלְאָנוּסְט מִיט פַּעַטְטָע טְרִיטְט צָוָם פְּעַלְדָּ
אונַ אוֹיףְּ אַ קּוֹל עַר פְּרִיּוֹת זַיִן אַן עַר קוּוּלְט.

מייט זוניקע רײַד, ער רעדט צו זיין געווינד: — זוי שין עט בליען
די ריזז'בלומען אצינה, אוון ס'א גערעטעניש פון ריזון אייל
וועט דאס
היידיאָר זיין, קינדערלעָר, גאנטם ברכה איז אין זוי אַריין!...

האָט דער נאָדלבוים זיך פֿאָרשענט
מייט זיין גראַנט פּוֹסְטָעָה הענט...

א לימנע-בויים אוֹן אָרוּזְקוּסֶט

א לימנע-בויים, ברײַיט אוֹן הֵיר,
הָאָט אָגָאנְצָן ווִינְטָעָר זִיךְ אַרְוָמְגָעָקָוקְטָן,
אוֹן מִיטָּאָמָּל זִיךְ אַרְוָמְגָעָזָעָן;
דָּעֲרָנְעָבָן וּאֱקָסָט אָרוּזְקוּסֶט אוֹיךְ ? !
צָוּוֹאָס אוֹן צָוּוֹעָן ?
— וּוּמְעָן נּוֹצְסָטוֹ דָּעָן ?

איָזְ דִּי לִימָעָנָע אָרוּסָים מִיט אַפְּעָנָע רֵיִיד
אוֹן עַטְלָעָכָע, בְּלִימָעָלָעָךְ וּוַיִּטְעָ פּוֹנָאנְדָעָרְגָעָשְׁפָרִיט
אוֹן לִימָעָנָע גְּרִין אוֹן גָּעֵל פֿאָרְ פְּרִיד
הָאָבָן זִיךְ צָעוֹוִיגְט — אַרְאָפְּצָוּשְׁפְּרִינְגָעָן גְּרִיט.
אוֹן סְהָאָט דִּי לִימָעָנָע, מִיט דִּי גְּרִינָע לִיפְנֵן גַּעֲתָאָן אַ בְּלָאָזְן
— אוֹן צָוּוֹאָס ?

צָו וּוֹאָס בְּאַדְאָרְפָּה מַעַן דִּיר איָן אָונְדוֹעָר הַוִּיפְּ
אוֹזְ סְךְ-הַכְּלָל בְּלִיסְטָו אַוִּיפְּ
וּוֹעֵן סְיאָזְ שִׁין אוֹן וּוֹאָרָעָם נָאָר ?
זָעַסְטוֹ, אִיךְ ! בֵּין אָקְיַילְעַדְקִין יָאָר
איָן אַלְעָ צִיְּטָן טַעַטְיקָן !
אוֹן אַוִּיפְּ אַלְעָ גַּעֲבִיטְין !

אָגָאנְצָן יָאָר, הָאָב אִיךְ פִּירּוֹת אוֹן צָווִיטָן
אוֹן מִיְּנָעָ לִימָעָנָעָם, זָעַגְעָן זָאָפְּטִיק אָוֹן זָעַטְיקָן
אוֹן זִיְּ פָּאָרְמָאָגָן דָּאָר דָּעָם „צָעַן-וּוִיטָאָמִין,
אָט וּוֹי נּוֹצְלָעָךְ אִיךְ בֵּין !
אוֹן דָּו, וּוֹאָס טּוֹסְטוֹ אַוִּיפְּ דָּא ?
אוֹן דָּו בְּלִיסְטָ אַמְּאָל שְׂוִין יָאָ ?
איָן עַס דָּאָר אַוִּיפְּ עַטְלָעָכָע טָעָג נָאָר בְּלוֹיוֹן —

צוליב ווען נישט ווען אָרוּז
אָגאנצַן יָאָר, טוֹי אָוָן לוּפְטַ דּוֹ פָּאָרְצָעֶרְסַט,
אוֹן דֵי זָאָפְטַן פּוֹן דָעַר עֲרַד.
ווער באַדָּאָרְפַּט דִיר דָא, ווער?
וועמַעַן פָּעַלְסְטוֹ אָוִיס?

הָאָט דֵי רָוִיז —

די אַיְדְּלְסְטַע פּוֹן דֵי בְּלוּמְעָן,
אָגָאנְצַן וּוַיְנְטָעָר פָּאָרְנוּמוּן
די זָוִיעָרָע לִימָעָנָע-רְיִיךְ
פּוֹן אַיְרָ שְׁכַנְן בְּיִים זִיט —
גַּהְהָעָרֶט — אוֹן גַּעַשּׂוֹגָן.
די פָּאָרְבִּיקָעַ רְוִיזָן-בְּלָעַטְעַלְעַר לִיגָּן
איַן דֵי צְוַיְיָגָעַלְעַךְ טִיף פָּאָרְשְׁטָעַקְטַן,
פּוֹנָעָם וּוַיְנְטָעָר זַיְבָּאָהָלָטָן זִיךְ אָוִיס,
בִּיז — סְ'הָאָט דָעַר פְּרִילִינְג אַרְיִינְגָעַשְׁמָעַקְט
אוֹן סְ'אַיְן דָעַר רְוִיזָנוּקְסַט אָרוּסַן
מיַט דֵי עַרְשְׁטָעַ רְוִיזָנוּרִיךְ :

— לִימָעָנָע-בּוִים, אַט אַיְן דָעַר בָּאַשְ׀יִיד!
דוֹ זָאָגְסַט אַיְךְ פָּאָרְבָּעָם דָא אָוְזִיסְט אַ פְּלָאָץ:

צי טְרָאָגָט אַ לִימָעָנָע, אַמָּאָן אַיְן זִין לְאַז?

אוֹן אַ פְּרוּיָ אַיְן אַיְרָ קְלִיְיךְ

ווען אַוִיךְ אַ שְׁמָחָה זַי גִּיטִיךְ?

אוֹן זָאָגָ מִיר אַקְאָרְשַׁט, וּוְאָסְעָרָ קִינְדָעַס וּוּעַט
טְרָאָגָן דָעַר לְעַרְעַקָּעַ, לִימָעָנָעָס אַ בּוּקָעַט? ...

אוֹן אַוִיךְ אַ יוֹם-טוֹב אַיְן שָׁוֹל?

מיַט וּוְעַמְעַן זָעַנְעַן אַלְעַ בְּלוּמְעַנְטָעַפְט פּוֹל?
אַמְתָה, דוֹ בָּאַטְעַמְסַט, יְעַדְןָ מַאֲכָל אַוְן גַּעַטְרָאָנָק
אַבְּעָרָ אַיְךְ בֵּין דָאָךְ — דֵי פְּרִיְיךְ!

וּוְלִיד אַוְן גַּעַזְאָנוּגְט

יְעַדְןָ יוֹם-טוֹב אַיְךְ בָּאָגְלִיְיט
מיַט מִין דַוְפְּט אַוְן פָּאָרְבִּיקָעַ אַנְטָאָן,
אַיְךְ בֵּין דֵי בְּלוּמְעַן פּוֹן יוֹם-טוֹב!

אנדרש

נעבן א בוים;
אלט און צעגויידערט,
פארקרימט און פאדרייט —
מיט צויזיגעלעך גלייכע,
געטאָקטע — עס שטייט
א בײַמעלע א יונגס;

א נויג, א בויג, א שפֿרונג —
מיט ניע בלוועטלעך עס שפֿראָצט —
און טאג און נאכט : האָז-האָז,
עס האָצקעט זיך : האָז-האָז !

א וואָרף דאס קעפֿעלע אַהער,
א וואָרף אַהין.
און עס שטאָלציגרט
און קאָקעטירט :
— ווי שיין איך בין !
וואָי שלאָנק און דין !

וואָי שיין ! אָך ! אָזוי שיין !
אייז דאָך נאָר — איך, איך אלֵין !
און ווי גרויס איך ווער !
עס הוידעט זיך און קוועלט,
און וואָס אַטאג אלִץ מעָר און מעָר
זיך אלֵין געפֿעלט.

און עס קען זיך גָּאָרנִישט

אנקוקן צו זאט :
— ווי העל אין מיין הויט,
ווי צארט און ווי גלאט ! ...

אט איזי אין דאס ביימעלע
מיט זיך אליגן, איזי פֿאָרנוּמעַן געוווען
און מיטאמאל — צום ערשותן מאָל —
אייר מאָמע-בּוּים דערזען.

— אוּי ! מאָמעלע-מאָם !
אָ פְּאָל צו, צו דער מאָמעס
איינגעבעיגענע שטאמ :
— ווער האָט עס דֵּיר געטָן ?
די צעשפֿאָלטענע האָרטע קָאָרָע
מיט אִירָע ווַיְיכַע פֿינְגָעָר-בלעטלעך רִירֶת אָן.
 galut אָן רעדט :

— נישט פֿוֹן דִּין ווּאָרְצָל
נישט פֿוֹן דִּיר בֵּין אִיךְ אָרוּס ?
און ווי אַנדְעָרְשׁ זעסטו אוּיס !
אוּי ! אוּי ! אַנדְעָרְשׁ אַזְוִי ! ...
אַזְוִי אַנדְעָרְשׁ ! ...
און עס גָּלָאנְצָן אַיִּיף
אין יונְגָע אַיִּיגָּעָלָעָר
די ערשות טרעָרָן :
— ווער ? ! האָט עס דֵּיר גַּעֲמָכָט,
אוּי ! מאָמעלע-מאָם,
אוּזָו זְאַלְסָט — אַזְוִי אַנדְעָרְשׁ ווּרְעָן ? ...
און דאס ביימעלע טראָכָט,
טראָכָט אין זיך :
— מִן-הַסְתָּמָם, אַזְוִי מאָמעלע-מאָם
קיינְמָאָל נִישְׁט גַּעֲוָעָן
אַזְוִי יונְג אָן שִׁין ווי אִיךְ ! ...

גְּרִינְצָן רַיִד

ס'האָט אַ הוֵיךְ, שִׁין בַּיִמּוּלָעַ דַעֲרָה עֲרָט
וּוֵי דִי גַּרְעֹזֶלֶעֶךְ אָוָונְטוֹן, בֵּי דָעַר עַרְד
הָאָבָן זִיךְרַגְעָזְלַדִּיק צַעֲרָעֶט.
אוֹן אַיִינָס דָאָס אַנְדָעֶרְעָט
הָאָט מִיטָן גַּרְיְינָם צִינְגָעֶלֶעֶךְ גַּעַטְאָן אַ גַּלְעָט.
— ש... ש... שְׁכַנְהָלָעַ מִינָס, צַי זַעַסְטוֹ נִיט?
אַט דָאָס בַּיִמּוּלָעַ אַיְזָן אַונְדוֹזָעַר מִיט
וּוֵי עַס חַנְדַלְט זִיךְרָן
אוֹן קְרוּינְדַלְט זִיךְרָן
צַו אַ יַעַדְן זָמָן;
פָּאָר יַעַדְן אַיִינָם —
איַז בֵּי אִיר אַן אַנְדָעַר צִיר פָּאָרָן ...

פָּאָרָן פְּרִילִינָג —
פָּוֹן פָּאָרְבִּיקָעַ צַוִּיטָן אַ קְלִיְיד,
פָּאָרָן זּוּמָעָר — פָּוֹן צִיְיטִיקָעַ פְּרוֹכֶט אַוִיסְגָעָנִיט.
פָּאָרָן הַאָרְבָּסְט —
פָּוֹן בְּלַעַתְעָר גַּאֲלָד אַוִיסְגָעַשְׁפִּירִיט
אוֹן אַפְּילָוּ פָּאָרָן וּוּינְטָעָר
אַ גְּרוּיָה מְאַנְטָעָלָעַ גְּרִיטִיט ...

ש... ש... ש... אוֹיַ-אוֹיַ-אוֹיַ!
פָּעַ! פָּעַ! סְאַיְזָן נִישְׁטָן שִׁין אַזְוִי!
גָּאָרְנִישְׁטָן וּוֵי עַס פָּאָסְט — — —
נִישְׁטָן וּוֵי מִיר, גַּרְעֹזֶלֶעֶךְ אַן אַ שִׁיעָור —

שטענדיק מיט דעם זעלבן קאָלייר —
צו דער ערַד פֿאָרְקְּנְסְטִּ... .

האָט דאָס בִּיְמַעַלָּע גַּעֲהַעֲרַט
די גַּרְעַזְוְלִידִיקָּעַ רֵיַּד אָזֶן גַּעֲקְּלִעְרַטָּ:
— נַעֲבָעַ, סְאָרְחַמְנוֹת !
אוּיפָּה די גַּרְעַזְוְלִעְעַךְ בִּי דַּעַר עַרְד.
זַיִּי — קַעַנְעַן דַּאֲךְ נִישְׁתָּ אָוִיסְוּוֹאַקְסָן וּוּי אִיךְ !
זַיִּי — הַאֲבָן דַּאֲךְ נִישְׁתָּ מַעַר
זַיִּי אִין גַּרְיַּן הַעַמְּדַעְלָעַ אוּיפָּה זַיִּךְ ! ... .

דאָס נְרוֹיזֶפַעַן הוּאָז – הוּאָז אָז שְׂטָאַלַּז אָז דָּאָס קְלִינָה שְׂטִיבָעַלְעַ פָּוּן הָאַלַּז

* *

געבען אַ הוּאָז, וְזָאָס הָאָט זַיְד גַּעֲהֵוּבָן הַוִּיךְ-שְׂטָאַקְּרָק אָז שְׂטָאַלַּז,
איַיְגַּעַשְׁתָּאַנְגַּעַן אַ קְלִינְיַטְּשִׁיךְ שְׂטִיבָעַלְעַ פָּוּן הָאַלַּז.

הָאָט דָּאָס שְׂטִיבָעַלְעַ גַּעַחַאַט בְּלוּזָן אַיְינָ טִיר, אַיְינָ פָּעַנְצָטָעַר,
אַיְינָ שְׂוִיבָן. צְיוּזָאָס בְּאַדְאָרָף זַיְגַּזְגַּז? אָז אַרְיַינְפְּלִיעַשׂ זַאַל מַעַר
שְׂטִיבָּבָן? אָז דָּעַר הַימָּל אַיְזָאָז שְׂטִיבָּבָן צְיוּזָיָהָ טִיפָּ אָז בְּרִיטָ אַיבָּעַר
אַלְעַ הַיּוּזָעַר אַוְיַסְגַּעַשְׁפְּרִיאַיט.

אַיְזָעַרְן שְׂטִיבָעַלְעַ פָּלָעַגְט לִיְכַט אָז אַבְּקוּעַם זַיְגַּע אַ בְּרַעַם,
וְזָאָס לְאַזְמַט זַיְגַּע אַרְאָפְּ אַיְזָעַרְן אַוְיַג, פְּוֹנְקָטְ אַזְוִי פָּלָעַגְט הַעֲנָגָעַן אַוְיַפְּן
פָּעַנְצָטָעַרְלַ אַ פְּאַרְחָעַנְגָּל הַעֲלִיבָלָזִי, אַזְוִי בְּלוּזִי — אָז מַחְאָט דָּוְרְכִּי
דָּעַם אַרְוִוְסְגַּעַקְוֹקָט אַיְנְדְּרוּיְטַן אַוְיַפְּן גְּרָאָן, הָאָט אַפְּיוֹלוֹ דָּעַר טִוִּי, גַּעַי
פִּינְגְּלַטְלַט בְּלוּזִי.

אָז פָּוּן דָּעַם גְּרוּיְטַן הוּיְבָן הַוִּין, אַזְוִיְפִּיל טִירַן אָז פָּעַנְצָטָעַר
פָּוּן אַלְעַ וְעוֹנְטַ קְלָקָן אַדְרוּם, אָז אַיְגַּע בְּאַלְקָאַגְּנָעַן פָּוּן אַלְעַ שְׂטָאַקְּוֹן.
פָּלָעַכְּטַן זַיְגַּע אַרְיָום מִיטַּ אַלְעַרְלַיְלַי בְּלָמְעַן אָז אַלְעַטְּעַר גַּעַדְיכְּטַם.
אָז אַיְגַּע זַוְּן פָּוּן אַלְעַ זְוִיְטַן אַרוּם, אַ גַּאנְגַּן טָאָג מִיטַּ שְׂטָרָאַלְעַן
שִׁוְיַט אָז אַשְׁטַ אַרְיַין אַיְגַּע גְּרוּיְטַן הַוִּין — דָוָכָט זַיְגַּע — דָאָס גַּאנְגַּע
לִיְכַט.

פָּלָעַגְט זַיְגַּע אַיְזָאָז קְלִינְגָּעַם שְׂטִיבָעַלְעַ דָּאָס פְּאַרְחָעַנְגָּל טָאָן אַ פְּאַרְיַ
שָׁאָר אָז אַיְגַּע שְׂטִיבָעַלְעַ — אָז אַיְגַּע אַ שְׁפָאָר, אַ בְּלִיק אַיְגַּע גְּרוּיְטַן

ארוים, אַרְיוֹם צו דעם גָּרוֹיִסּוּן הוּוֹן. פְּלַעֲגֵט אַוִּינָּא אֶגְּלָאנְצָאָן אַט
טרער :

— זוער האט מיך דא אַזְוּקָגָעַשְׁטָעַלְט, ווער? צו זומט דָּאָרָף
איך דָּוּקָא אַט אַדְּדָא שְׂטִינוֹן? נָעָבָן גָּרוֹיִסּוּן גַּעֲמָוּעָרְטָן הוּוֹן וְעַדְיָה
דָּאָךְ אַוִּיט — נָאָךְ קְלַעַנְעָרְטָן קְלִיּוֹן, אַוִּין גַּרְעַסְעָרְטָן פָּוּן גָּרוֹיִסּוּן דָּאָט
גָּרוֹיִסּוּן הוּוֹי....

אַבְּעָרְט אַשְׁטִיבָעַלְעָרְט האט נִישְׁטָט קִיּוֹן פִּוּט אַוִּין קָעָן אַלְיָין גִּיטָּה גִּיּוֹן,
אוֹן מַעַן שְׁטָעַלְט עַמְּ אַוְעָה, מַוְּזָּעָמָה עַמְּ שְׂטִינוֹן. —
אַוִּין אַוְנוֹנט פְּלַעֲגֵט דָּאָט שְׁטִיבָעַלְעָרְט דָּעַרְזָוּן אַזְוּפְּיָיל לְאַמְפָן מִיטָּה
אַמְמָאָל אַעֲבָרָעַנְט, אַגְּנָעָט גָּרוֹיִסּוּן הוּוֹיָן הוּוֹן. פָּוּן יְעַדְן פְּעַנְצְּטָעָר שְׁוֹינְט
אוֹן בְּלַעַנְדָּט אַרְיוֹם.

הָאָט דָּאָט שְׁטִיבָעַלְעָרְט פָּוּן הָאָלִיּוּן גַּעֲטָרָאָכְט :

— בַּיְּ זַי שִׁירְגַּט דַּי זַוְּ אַפְּלָוּ בְּיִינְאָכְט, אַזְוּפְּיָיל לִיבְטָט פְּלַיְצָט
פָּוּן אַלְעָרְט שְׂוִיבָן. וַיְּ מַרְיַיְלָעְדָּמָה זַוְּן דָּאָרָטָן אַזְוּבָן, שְׁטָעַנְדִּיק אַזְוּדָאי
גַּאֲרָמְלָאָכְט! סְלַאֲכָט זַיְדָה שְׂוִין דָּאָרָטָן זַיְכָעָרְטָן זַיְדָה אַלְיָין אַוִּין
קִיְּנָמָאָל וְוִוְוִונְט דָּאָרָטָן קִיְּנָעָרְטָן גִּיט — גִּיּוֹן.

אַזְוּיָה אַט דָּאָט שְׁטִיבָעַלְעָרְט גַּעֲטָרָאָכְט, בַּיְּ אַיְינְמָאָל אַוִּין גַּעַשְׁעָנוּ :
אַט מַאֲדָנָע וְזַאֲךְ...

אַיְינְמָאָל, — פְּקָעָן זַיְן אַוִּין זַוְּ אַזְוָלְקָן אַוִּין פָּוּן שְׁוֹוֹאַרְצָלָאָגָּד אַנְּיָה
גַּעֲלוּמָעָן, חַוְּידָהָיִד גַּעֲשָׁוּוּמָעָן, אַוִּין אַזְוּיָה וַיְּ דָאָטָה נְדוּוּפָעָתָן
שְׁטָרַעַקְטָמָה אַרְיוֹם אַיִן דַּי חַוְּמָלָעָן חַוְּידָהָיִד דָעַט קָאָטָה, אַיִן דָעַר וְזַוְּאַלְקָן
בָּאַלְדָּא אַוִּיפָּט אַיִד אַרְאָפָּה, אַוִּיפָּן בְּרִיאָפָּן שְׂוִיטָהָןָהָן חַוְּמָעָן חַוְּמָעָן זַיְדָה
אַדְּרָאַפְּגָעָזְעָצָט.

אוֹן מִיטָּאָמָאָל, — הָאָט דָעַרְזָוּן דָאָט קְלִיּוֹנָעָרְט שְׁטִיבָעַלְעָרְט פָּוּן
הָאָלִיּוּן, אַוִּין דָאָט חַוְּמָעָן, וְזַמְּטִיבָעָה וְזַיְדָה שְׁטָמָאָלָן, אַוִּין אוֹרָה
מַעֲטִיָּק פְּאַרְוּאַלְקָנָט אַוִּין פְּאַרְגָּעָצָט אַוִּין עַמְּ קִיְּקָלָט זַיְדָה אַוִּיפָּט אַרְעָה
גַּלְאָטָעָמָה מִרְמָלָזְוּעָנָט אַט טְרָעָרְט נָאָךְ אַט טְרָעָרְט.

— זוער קָעָן עַמְּ דָּאָרָטָן זַוְּיָגָעָן, וְזַיְדָה? הָאָט דָאָט קְלִיּוֹנָעָרְט
בְּעַלְעָרְט גַּעֲוּנְדָעָרְט זַיְדָה אַוִּין, גַּעֲקוּקָט דָוְרָה אַיִד פְּאַרְחָעָנָגָל חַעְלָבָלָה
— אַיִד אַיְינְצִיָּק אַוִּיגָה.

— איז איז וואָסְטִיזֶשֶׁן טוֹיג גַּאֲרָא אַינְגַּאנְצֶן אַזְאָ גְּרוּם גַּעֲבָוי ?
או דָּאָרְטָן אֵין דָּעַר הוֹיֶּךְ, וַיְיִנְתַּחַט מַעַן אָוָר ? ! ...

און איז די זון איז ווַיְדַעַר אַוְפָּן חַיְמָל אַרְיוֹם, הַאָט דָּאָס שְׂטוּר
כְּעַלְעַ מַעַר נִישְׁטַן גַּעֲקָוֹטַן צָוָם גְּרוּסָן הוֹיֶּן, אַרְיוֹף, צָוָה דִּי הַוְּיכָבָע
פָּעַנְצְּטָמָעָר, צָעַעַפְּנָמָעָר בְּרִיְיטָר, נַאֲר אַוְיפְּגַעַפְּרָאַלְטָר אַיר אַיְינָן פָּעַנְצָר
פָּעַרְלָל מִיטָּה רַיְיד פָּוּן בְּרִיְיד : — צְוִיזָאָס בְּאַדְאָרָף אַיךְ שְׁוִיבָן אָן אָ
שְׁיַעַור ? אָן וּי גּוֹט ! וּי גּוֹט אֵין מִיר ; אָן בְּלוֹוֹן פָּוּן אֵין שְׁטָרָאַל,
וְזָאָס שְׁיִינְתַּמְתַּד דָּוָרָךְ מִיְּנָן שְׁיַבְּעַלְעַ אַרְיוֹן, קָעָן בַּיְיָ מִיר אַזְוִי לִיכְטָיק
זַיְינָן ! ...

שער הלהם אויגן

שער הלהם אויגן בעם אויפֿ אירע אויגן. אלעמאָל, ווען זי
זוויל נאָר זאגן אַ ליגּן, אַ פִּיצְעָלָעַ ליגּנדָל — לאָן זוי נישט?
אָט אוֹן זי נעכְטָן אַרְיָנָגָעָלָפָן פָּוּ דָעַר שְׁכָנָה שְׁטוּב מִיט אַ
גִּים: — מאָמָע, העניעַע מִיט אַיר מאָמָע נִיעָן שְׁפָאַצְּרָן. דָו לאָזֶת
מִיד גִּין מִיט זַי?
— שְׁרַחְלָעַ, — פְּרַעַת אַיבָּעַר אַיר מאָמָע — ס'אָיו אַמת אָז
העניעַע מִיט גִּיט אַיר מִיט אַידְך?
— אַמת, יָאַ, יָאַ! — זָאנְט שְׁרַחְלָעַ שְׁוֵין גְּרִיטָט אַרוֹסְצְּלוּפָן.
— וּוּאָרָט נָאָר, אָנוּ טַעַכְטָעַרְלַ — חַיְבָּט אַוְיפֿ דִּי מאָמָע אַיר
גַּאמְבָּעַע — לְאָז מִיד נָאָר אַ קְוֵקְטָאָן אַין דִּינְעָן אוֹיגּן?
— אַיר מאָמָע גִּיט אַידְך. יָאַ, יָאַ — חַזְדָּת אַיבָּעַר שְׁרַחְלָעַ נָאָכִי
אָנָאָנְדָר — אָז אַיד זָאנְט דִּיר אָז יָאַ...
שער הלהם מוֹיל זָאנְט "יָאַ", נָאָר דִּי אוֹיגּן אַירע פִּינְטָלָעַן זַיְן
פָּוּנָאנְדָרָעַ: "גִּין", "גִּין"!
נו, שְׁרַחְלָעַ? — שְׁמַיְיכְלַטְדִּי מאָמָע — וּוּעַמְעַן זָאָל אַיד גְּלִיבְּכִי?
דיַיְן מַיְוָעַל זָאנְט טַאֲקָעַ "יָאַ", אַבָּעַר דִּינְעָן אוֹיגּן זָאנְט "גִּין"!
— מאָמְינְקָעַ, דָּאָס מַוְיל דַּאֲרָף מַעַן גְּלִיבְּכִן... דִּי אוֹיגּן קַעַנְעַן דָּאָך
צִישַׁט דִּידְעַן אַ וּוּאָרט.
— הָעַ, טַעַכְטָעַרְלַ, דִּי אוֹיגּן דִּידְעַן שְׁוֵין יָאַ. מַדְאָרָף זַי נָאָר
קַעַנְעַן פָּאַרְשָׁטְיַין — מַוט אַיר דִּי מאָמָע אַ גְּלַעַט אַיבָּעַרְן קַעַפְלַן. דִּיְיַי
נָע אוֹיגּן זָאנְט מַוְיל, אַז העניעַע מִיט גִּיט אַירעַן נִישְׁט. זַי הָאָט מַסְתָּמָא
צִישַׁט קִיְּן צִיְּמַן, פָּוּנְקָט אַזְוֵּי זַי אַידְך. דָּאָס הָאָט אַיר פָּאַרְטָרָאַכְטַן,
אַיר בִּיְוִידְיַינְקָעַ אַלְיוֹן... אָוֹן אַלְיוֹן וּוּוִיסְטָו — טָאָר מַעַן נִישְׁט גִּין!

שרחלע איז אוועגעלאפֿן איזו שטארק אין בעס אויפֿ אירע
אויגן.

— וואט ארט זוי, איז די פיטעלעך ווילן גוינ.

פארלויין איז שפֿאצְר צוליב זוי! זי וואלט זוי דערפֿאָר...
ווען דאס וואלט איר געטאן די רעכטעה האנט, וואלט זי מיט
דען לנקר איר געגעבן איז פֿאַטשׁ, און ווען די לינקע טוט איר
אָפּ איז איז, וואלט זי מיט דער רעכטער — אהא, זי וואלט שוונ...

אבער די אויגן, וואט קען זי זוי מאן?
שרחלע געפֿיגט דער מאמעט אָשְׁפִּיגְעַלְעַץ. זי טוט עס אָכֶפּ,
אָהייב איז איז דער הויך און זי וויל אַנקוקן אירע אויגן.

— שלעכטע! — טוט זי אָהייב פֿצְווֹוִיטַעַע העטמל, פֿאַרְבִּילַט
איין אָפּוּטְטַל — שלעכטע! שלעכטע! נאָך אירע גרויסע שוואָאַרְצַע

אויגן געמען זיך הוידען און וויגן:

— מען טאָר נישט זאגן אַלְוָן!

— מען טאָר נישט!

ס'אָ נאָרִישׁ שְׁפִּיגְעַלְעַץ — טוט אים שרחלע אָלייג אַוועַה. ער
אויך! ... ער האלט אויך מיט זוי!...

**

איין אָט איזו שרחלע אַריינגעלאפֿן מיט אָגָעָיל:
— מאמע! גיבער! גיב מיר געלט, ריוועלע מיט עטעלען גיען
זיך קויפֿן אַיּוֹקְרֻעַם, זויל איז אויך.

— אַיּוֹקְרֻעַם אֵיצְט? ס'אָיז דאָך נאָך קאָלַט? זוונדערט זיך
די מאמע.

— אָז ריוועלען מיט עטעלען לאַזּוּן זויער מאמע — צעשיינט
זיך שרחלען פֿינְמַל — מענטשׂו מיך אַזְוָדָאַי לאָזּוּן.

— ריוועלע מיט עטעלען זענען דאָך געווען איזו שטארק פֿאָרָה
קילט, לאַזּוּן זי שווין די מאמע עטַן אַיּוֹקְרֻעַם? אַיז קען דאס נישט
גלויבּן!

— אַבער, מאַמִּינְקָעַן! — שפֿרִינְגַּטְשׂ שְׁרַחְלַעַן פֿוֹן אַומְגַעְדוֹלַה.
אַיז זאג דאָך דיַר, אָז זויער מאמע לאַזּוּן זי שווין יאָ, יאָ, יאָ!

— פֿלְוַעַטְקָעַן אירע ליפֿעלְעַד מיט פרײַד.

— יאָ, טאָקָע אָז אַמְתַּת — זאגט שרחלען מאמע — אָנוּ אָהייב

נאר אויף די ליבטיקע איגעעלעך דייןנע, אויב זי וועלן מיר אויך זאגן
או יא. אנו, איגעעלעך, לאמר נאר א קוק טאנ און אויך ...
— אויך קען נישט, מאמע, אויך קען נישט איזט.
— זאטס געשען?

— פ'וווים נישט — היובט שרחלע די אקסעלעך. — וויזט
אוים פ'או מיר אריינגעפאלן אוין די אויגן אריין א זעמדעלע צי
זואט. אווי! עט טוט מיר זוי, פ'טוט זוי! — לייגט שרחלע אריוף
אירע הענטעלעך אויף זי און זי זויל שוין ארויסלוייפן איינדרויסן...
— איז זויזשע וויעסטו גיין צזוי? אט וועל אויך די צויליגן א
נאם טיכעלע צו די אויגן ווועט דאס זעמדעלע אroiום; אט גי אויך
שוין ברענגען...
או די מאמע אוין אroiום, האט שרחלע דערזען קענגנאיבער
אויף דער זאנט פון גרויסן שפייגל — גלאגנן אroiום אירע בידע
אויגן און זי זוינקען צו אויך:
— אהא, מיר האבן נישט פארשוויגן! שרחלע: מען טאר נישט
זאגן קיין ליגן!...

דָעֵר גּוֹטְעָר זַיְדָע

— מאמען! — איז לוייבעלע אַ פרײַילעבער אַריינגעלאָפֿן אַין
שטוּב — טראָפֿ פָּון וּזְאָם מִיר האָכָּן הַיִּגְּנֶט גּוֹלְעָרֶנט אַין שָׁוֹל?
— פָּון וּזְאָם? — הַעֲלָפְּט דַּי מאמען לוייבעלען אוּסְטָאָן ס'זְוִוִּיסְעַ
פֿאַרטְּעַכְּל — אַוּדָאי פָּון יְוִמְּתִוּבּ פֶּמֶח?
— יָא! אַמְּתָה. וּזְאָוי האָסְטָו עַפְּ אַזְוִי נִיךְ גַּעֲטְרָאָפֿן?
— גָּאנְץ פְּשָׂוֹט, ס'אַיְזָה דָּאָךְ עֲרֵב פֶּמֶח, טַאַמְּעַר פָּעָלָן נָאָךְ עַטְּ
לְעַכְּבָּע טְעַגְּ...
— מאמעלען, וּזְאָם מִיר גּוֹפְּעַלְתּוּ צָוָם בְּעַסְטָן, אַיְזָה דָּאָטּ מַעַשְׁהַלְעָ
פָּון גּוֹטְן זַיְדָן אַלְיוֹהוּ, אַלְיוֹהוּ — הַ-הַ-הַ...
— אַלְיוֹהוּ הַנְּבָיא? — הַעֲלָפְּט אַיְם דַּי מאמען.
— יָא, — צְעַגְּלָאַנְצָן זַיְדָן לוייבעלען אַוְגָּזָן — מָא! דַּו זְוִוִּיסְעַ
אַלְצְדִּינְגּ ? !
— מְאָז חִידּוֹשׁ? — שְׁמוֹיְבָּלְטּ דַּי מאמען — אַיְךְ האָבָּז זַיְדָן אַוְידּ
גּוֹלְעָרֶנט אַין אָז יְדִישָׁעֶר שָׁוֹל, נִישְׁטָא אָזָּט גְּרוֹיְסָע וּזְיִדְיָנָע, אַבָּער,
גּוֹלְעָרֶנט האָכָּן מִיר זַיְדָן פְּלוֹיְזִיק!
— זְוִוִּיסְעַטּוּ דָּאָךְ, מאמעלען, אָז דָעֵר גּוֹטְעָר זַיְדָע אַלְיוֹהוּ הַ...
— אַלְיוֹהוּ הַנְּבָיא?
— יָא, אַזְוִי זְאָגַט אַיְיךְ אַרְוִוִּים דַּי לְעַרְעַקָּעַ; אַיְזָה זַיְדָן זְוִוִּיסְעַטּוּ דָּאָךְ,
אוֹ דָעֵר גּוֹטְעָר זַיְדָע אַיְזָה אָזָּא שִׁינְגָּעֶר! עַר האָט אָז הוּאָכָּן שְׁטָעָרָן,
גּוֹטָע לְיכְטִיקָּע אַוְגָּזָן אָזָּא לְאַנְגָּעָ, זְוִוִּיסְעַ בָּאָרָד.
מוֹטָאַמָּאָל הַרְיָבָט אַוְיפּ לוייבעלע זְוִינָע אַוְגָּזָן קֻנְגָּאַיְבָּעָה, אַוְיפּ
דָעֵר זְוִאנָטָן.
— מאַיְמִינִיקָּע! זַע נָאָר? וּוֹעָר? זַע נָאָר? זַיְדָע פָּון דָעַט
בִּילְד ?
— לוייבעלע! וּזְאָם טָוָט זַיְדָע מִיטָּדָר? הַאָסְטָה זַיְדָע גָּאָר פָּלוּ...

צימ פאָרגעטען? דאָם איז דאָך דײַן עלטער-זִיידע, ס'הויסט — מײַן זִיידע ר' יַעֲקֹב מְשָׁח וְצָ"ל.

— זָאָם איז דאָם ווּאָם דָו זָאָגֶט?

— מ'זָאָגֶט דאָם, מײַן קִינְד, זָוָעַן מְדֻרְמָאָגֶט אָ צְדִיק.

— אָחָא! אָ צְדִיק...

— אָ צְדִיק הַיִּסְטָן אָן עַרְלַעֲבָּר יֵיָד, וּוּלְכָּעָר טָוָת אַלְעַמְּשָׁוָן בְּלוּזָן גּוֹטָמָן. אָ גּוֹטָעָר, אַיְדָעַלְעָר מְעַנְטְּשָׁ... אָן אָמוּעָטָם, וּוּעַן אָן וּוּעַד עַמְעַצְעָר אִין אָין אָן נְוִיטָם, קִומְטָט עָר בָּאָלְדָמִיט זִיְן חִילָּפָ.

— מאָ! אָטָט מִיטָּדִי וּוּלְבִּיקָּעָן וּוּרְטַעְרָה הַאָסָט אָנוֹנְזָן דִּי לְעַרְקָעָן דָּעַרְצִיּוֹלָט פָּזָן דָּעַם גּוֹטָן, גּוֹטָן זִיְידָן אַלְיהָה. אָן — דִּיְן זִיְידָע זַעַט אָוִים פּוֹנְקָט אָזְוִי זִיְידָע.

— יָאָ, מְיַיְן קִינְד, מְיַיְן זִיְידָע אִין גּוֹעוֹעָה, אָ גְּרוּסְפָּעָר תְּלִמְדִידָּהָם, גּוּקְעַנְטָמָן אָ סְדָּה תְּוֹרָה.

— מאָ, דָזָן זִיְוִוְמָט? וּוּעַטְטָן נִישְׁטָן זִיְן אָוִוָּת מִיר בִּיְזָוָן? — קָוְקָט לְיִבְעַלְעָן אָן קָוְקָט אַוְפָּן בַּיְלָד — מִיר גּוּפְעַלְטָן זִיְיעָר שְׂטַאָרָק דִּיְן זִיְידָע... נָאָךְ מַעַר פָּזָן — מְיַיְן זִיְידָן?...

— לְיִבְעַלְעָן! — צְעַלְאָכָט זָאָךְ דִי מַאָמָעָן — ווּאָם רַעַדְסְטוֹ?

הַאָסָט דָאָךְ כְּמַעַט כְּמַעַט בְּאַלְיוֹדִיקָט מְיַיְן טָאָטָן!...
— נְיוֹן, מְאַמְּנָעָלָעָן, נְיוֹן! — צְעַטְוּמָלָט זָאָךְ לְיִבְעַלְעָן אָן שְׂגַטְלָט מִיטָּה דִי אָוִוָּגָן — נְיוֹן! אַיךְ... אַיךְ הַאָב דָאָם נִיטָּגָעָן; אַיךְ הַאָב זִיְיעָר לִיב מְיַיְן זִיְידָן! דָזָן זַעַטְטָן דָאָךְ אָלְעָן מָאָל וּוּעַן עָר קִומְטָט אָחָעָר, וּוּמִיר שְׁפִילָן זָאָךְ אַפְּלָיו אַין פּוֹטְבָּאָלָן... אָן דָעַר זִיְידָע גּוּווֹוִוָן מִיר אַיךְ אַמְּאָלָן! נָו, מִיר בָּאַקְפִּירָן זָאָךְ נִישְׁטָן? אָט אָזְוִיָּא, מִיטָּה דִי פּוֹטְמָן — בּוּמָן, בּוּמָן, בּוּמָן!...

— נָו?... — קָוְקָט אִים אָן דִי מַאָמָעָן.

— אַבְּעָר — פָּאַרְטְּרָאָכָט זָאָךְ לְיִבְעַלְעָן — פָּאַר אָ זִיְידָן, אָן אַמְּתָן זִיְידָן, גּוּפְעַלְטָן מִיר בְּעַמְּעָר — דִּיְן זִיְידָע.

— סְפָּאָ גּוּטְעָר מִימָן — שְׁמַיְיכָלָט דִי מַאָמָע צְוָרְדִּין — דָו וּוּאָקָטָט אָ גּוּטְעָר יֵיד... אָן, גְּרִיאָת זִיד צָוָן, זָוְנָעָלָעָן. וּוּעַטְטָוּ פֿרְעָנָן דִי פִּיר קְשִׁיוֹתָן....

— אַיךְ גָּאָר, אַיךְ? פָּאַרְוּאָס נִישְׁטָן חַנְחַלְעָן, אָזְוִי זִיְּ פָּאַרְאִיאָרָן פְּשָׁח?

— פֿאַרְצִיאַרְןּוּ חָאַסְטּוֹ נַאֲךְ גַּאֲרְנִישֶׁתּ נִישֶׁתּ גַּעֲוּסְטּ אָוּן נִישֶׁתּ
גַּעֲקָעַנְטּ; חַיְיִיאָרּ גַּיְסְטוֹ שְׂוִין אֵין דָעַר יַדְרִישָׁר שָׁוֹלְ...
— אִיךְ קָעָוּ שְׂוִין טַאֲכָעּ דִי עַרְשְׁטָעּ צְוַיִּי קְשִׁוָּתּ אַזְּוִיכּ אַוְיסְטּ-
וּוַיְינִיקּ. מִידּ וְנַגְעָנוּ דָאָךְ אַזְּאָל לִידּ: „מָה נְשַׁתְּנָה...“ — הַיְיבָטּ אָן
לַיְיבָעַלְעּ זַוְנְגָעָן.

— בֵּין עַרְשְׁטָן סְדָר וּוּסְטוֹ קַעְגָּעָן אַלְעּ פִּירּ.
— אָוּן טַאֲמָעָרּ, טַאֲמָעָרּ פַּאֲרְגָּעָם אִיךְ זִיךְ אַ וּזְאָרְטָ?...
— וּוּעַטּ דָעַר גַּוְטָעָרּ, גַּוְטָעָרּ זַיְדָעּ, דִיר הַעַלְפּוֹן דַּאֲרָטּ!...

די נַאֲכַטּ פֿאַרְןּוּ עַרְשְׁטָן סְדָר, אָוּן לַיְיבָעַלְעּ הָאָטּ זִיךְ גַּעֲלִיגַטּ
שַׁלְאָפָןּ, אֵין עַרְנַאֲךְ לְאַנְגְּלָאָגּ גַּעֲלָעָן מִיטּ דִי אַוְינָן אַפְּנִי אָוּן גַּעַדּ
טַרְאָכְטּ: „טַאֲרָגְןּוּ אֵין שְׂוִין דִי עַרְשְׁטָעּ סְדָרְיָאָכְטּ. אִיךְ זַאֲלַגְּנִיתּ
פַּאֲרְגָּעָם אָוּן פְּרָעָעָן דִי קְשִׁוָּתּ וּוּסְדִּקְרָפּ צְוַיִּין! אִיךְ דָעַרְמָאָן זִיךְ
וּוּי פֿאַרְצִיאַרְןּ הָאָטּ מִיְּן שַׁוּעַטְטָעָרְלָעּ חַנְהָלָעּ פֿאַרְדָּרִיכּ אַ וּזְאָרְטָ
אָוּן מִיְּן שַׁוּעַטְטָעָרְקִינְדּ יַאֲסָעָלָעּ, הָאָטּ זִיךְ אַזְּוִיכּ צַעֲלָאָכְטּ. אַוְיָאוּן
אִיךְ זַוְאָלָטּ זִיךְ אַזְּוִיכּ פֿאַרְשָׁעָמְטּ!...“

אָוּן לַיְיבָעַלְעּ הַיְיבָטּ אָן וּזְיַדְרָאָמָלּ פֿוֹנְדָאָמָנִי אַיְנָחָזָרָן:
„מָה נְשַׁתְּנָה הַלִּילָה...“

עַרְשְׁטָן, עַרְמוֹת אַ קוֹק — אֵין שְׁטוֹב אֵין שְׂוִין יוֹמִיטָובּ. דַּוְכֵטּ
זִיךְ, אָוּן אַזְּוִיכּ לִיכְטִיקּ וּוּי הַיְינָטּ, אֵין נַאֲךְ קִיְּינְמָאָלּ נִישֶׁתּ גַּעֲוּשָׁן. וּוּ
הָאָטּ עַמְּדָעָן דִי מַאְמָעּ גַּעֲקָרָאָגּ אַזְּוּלְכָעּ לִיכְטִיקּ לִיכְטִיקּ? אָוּן דָעַר טִישָׁ
אֵין אַזְּוִיכּ לְאָגָגּ! וּוּיפְלָל בְּרַעַטְעָרּ הָאָטּ מַעַן עַמְּדָעָן גַּעֲקָמָעָלָטּ אֵין
דָעַר מִיטּ? אָוּן וּוּעָן? אָוּן דָעַר טִישָׁטָעָרּ? עַרְהָאָטּ נַאֲךְ אַזְּאָל וּזְיַיְסָ-
קִיְּטָ נִישֶׁתּ גַּעֲזָעָן...“

דָעַר זַיְדָעּ, דִי בָּאָבָעּ, דָעַר טַאֲטָעּ, דִי מַאְמָעּ, זִיכְןּ אַוְיָבָנָןּ;
אָוּן אַרוּם — אַלְעּ פַּעַטְעָרָם אָוּן אַלְעּ מֻומָעָם. וּוּעָן זַוְנְגָעָן זִיךְ אַרְיִינְ-
גַּעֲקָמָעָן? אָוּן אַלְעּ שַׁוּעַטְטָעָרְקִינְדָעּ, חַבְרִים אָוּן פְּרִיאַגְּטּ. סְפִ'אָיוּ
שְׂוִין דָעַר אַמְתָעָרּ יוֹמִיטָובּ פְּסָחָה הַיְינָטּ! — טַרְאָכְטּ זִיךְ לַיְיבָעַלְעּ,
אָוּן — מִיטָאָמָלּ דַעְרָה עַרְטָעּ עַרְ: עַמְּדָעָן קָלִינְגָטּ זִיךְ אַיְנָן קוֹלּ :

— מָה נִשְׁתִּינְחָה!...
אַלְעַמְעָנָם אַוְינָן בָּאַלְיִיכְטָן אִים. נַאֲךְ — וּוּאָטּ אֵין דָאָטּ? וּוּ אֵין
אַחֲנְגָעַקְמָעָן זִיךְ שְׁטוֹבּ? וּוּיְוּטּ אַוְים, פַּאֲרְגָּעָם זִיךְ... — לַיְיבָעַלְעּ

הייבט אויף זיין אונגען קעגנאייבער, צום זיידן, אויפן וואנט : —
וואם וועט איזטער זיין? ...

אלע וועלן זיך דערזוויטן באלאד אונ...
נאך אט דערגענטערט זיך צו אים מיט זוייבע שטילע טרייט,
אוֹא ליכטיקע געשטאלט... — דורךן טיר ארין? צי פון דער וואנט
ארוף?

ער טוט א שאקל צו לייבעלען מיט זיין זוייבען קאָפַ און
ער שטעלט זיך נעבן אים אָוועק.
באלד פארשווינדט לייבעלעם שרעך. ער זידע זעטט פֿאָר —
און לייבעלע זאנט אים נאך, וואָרט נאך וואָרט, און ער טראכט,
און דעם זיידנע גרויסע, זוייבע באָרד איזו אינגעאנצן פון שמישיל געַי
מאכט... איזו מ'קוקט אויף אייר, זוערט איזו גות און פריוילעך, ביז
גאָר! און לייבעלעם קoil קלינגעט איזט איזו לוייטער און קלאָר:
„שבלל היללוּת!...“

אלע זיצן פֿאָרגאָפט, קיינער טוט זיך פון אָרט נישט אָריר;
אלע זונדען זיך זוי גות לייבעלע פרעגת — צום ערשותן מאָל —
די קשיות, אלע פִּיר! ...
אין זיין מאָמעם אויגן גלאָנץ טרען און זיין שוועסטערל זונַי
דערט זיך נאָך מעָר: ...
— ער קען דאָך שווין בעמער פון מיר! ...

לאמיר פאָרטַרְיוּבָן דעם זוינטערן!!...

מושחלע, פון אַ שטעהטֶל אַ שעַה דִּיזֹעַ פון בווענָאָסָּאיָירָעָם, אַיז
געַונְמָעַן צו זַיְן פָּעַטָּעָר, וּזְאַט וּזְוִינְגַּט אַין פָּאָמָע צַעֲנַטָּעָר פון אַונְ
דוֹזֵעַר הַוִּיפְטַשְׁטָאָט.

זַיְנְגַּע שַׁוּעַטְמַעַרְקִינְדָּעָר, מִיכְעָלָע אַוּן שִׁימְעָלָע זַעַגְעָן גַּעַזְעָן
אַרוֹם טִישׁ בְּיוֹת וַיְיַעַרְעַה תְּבִרְיַמְלָעַךְ בְּעַרְעַלְעַ אַוּן אַיְצְעַלְעַ אַוּן גַּעַחַלְטָן
שְׂוִין בְּיַם פָּאָרְעַנְדִּיקָּן דֵּי שָׁוֹלְאָוִוְגָּאָפָּן אוֹיף מַאְרָגָן.

מושחלע חָאָט זַיְן גַּעַנְמָעַן אַוִּיסְטָאָן דֵּי חַעַנְטַשְׁקָעָט, דָּאָט מַאנְגָּן
טַעַלְעַ אַוּן גַּעַבְאָפְטַט אַ צִּיטְעָר :

— בְּרַדְדָּ... וַיְיַקְלָטָ! וַיְיַקְלָטָ סָ'אַיזְ בַּי אַיְיךְ! כְּ/זַוְיִם גַּאֲרָה
נִישְׁתָּ וַיְיַאַר קַעַנְטָ דָּא אַיְנְזִיכָּן, שְׁרַיְבָּן אַוּן מַאְפָּן דֵּי לַעֲקָצִיעָם!
בַּי אַונְדוֹ... .

— בָּאַלְד — הָאָט זַיְן אַנְגְּנַעַרְוָפָן זַיְן שַׁוּעַטְמַעַרְקִינְד שִׁימְעָלָע
— בָּאַלְד וּוּעַט מַעַן אַנְגְּנִידָן דֵי צַעַנְטַרְאַלְמַהִיְצָוָן. עַפְעַט שְׁפָעַט
טִיקְטָמַע זַיְן חַיְינָט, וַיְיַוְתָּ אַוְיַט, אָפְשָׁר אַוּן עַפְעַט קַלְלַיְעַ גַּעַוְאָדָן?
— אַוּן אָפְשָׁר? — זַאְגַּט מִיטַּאָ קְלוֹגְיַטְשָׁקָן שְׁמִיְכָּלָעַ דַּעַר
עַלְטַעַרְעַר מִיכְעָלָע, אָפְשָׁר וּוְיל מַעַן נַאֲר אַיְינְשַׁפְּאָדָן? אַ שעַה, אָפְilio
אַ חַלְבָּעַ שעַה, פון אַזְוִיפְיַל דַּעַפְּאַרְטָאַמְעַנְטָן קַלְיַיבָּט זַיְן אַזְוֹן אַ סְוִי
מַעַלְעַ... כְּ/הָאָב אַלְיוֹן גַּעַהְעַרְט וַיְיַאַר מַאְמָנוּ מִיטַּאָד אַ פָּאָר שְׁכָנוֹת
הָאָבָן זַיְן בָּאַקְלָאָגָט: „אַיְן אַזְוּלְכָּעַ קַעַלְטָן שְׁפָאָרָן פון בָּאַהְיִצְוָנָגָן?“?
— אַ! — רַיְוַבְּט זַיְן מִשְׁחָלָע אַחֲנָט אַחֲנָט, בַּי אַונְדוֹ
אַיז טַאָקָע אַמְּחַיָּה! וּוְאַרְטָן בַּי דַּעַט חַוְּזַיְאַוְפְּוּעָר וּוּעַט זַיְן פָּאָרָה
גַּלְוְפָטָן אַיְנְהִיְצָן? בָּאָן מִיר הָאָבָן אַיְן שְׁטוּב אַ קָּאָמִין? אַזְוֹן מִין
אוֹוֹעַלְעַ, וּוְאַרְפָּט מַעַן אַחֲנָן אַרְיַיְן עַטְלַעְכָּע שְׁטַיְקַלְעַד הָאָלִין, אַוּן
עַמְּ בְּרַעַנְט זַיְן פָּוּנָאָנְדָעָר אַזְוֹאָ שְׁיַן פִּיעָרָל, עַמְּ קַנְאָקָט אַוּן עַמְּ

שפריזט מיט פונקען, אלע זוילע א שאמ ארכוים, אוון עם טרייבט
דעם זוינטער פון שטוב ארכוים ...
— פאכטאלבן ! — לאבן זיך אלע פונאנדען. — טרייבט דעם
זוינטער ארכוים ! זוי שיין געזאגט ! אוון אלע זענען מפכימים :
— טאקו אופט אן אמרת, — מידארף אים ארכויסטריבן !
— פארטראיבן ? ...
— ווער דארף אים דא, דעם זוינטער ?
— ווער רופט אים אחער ?
— נאך זאקס קומט ער ?
— זאקס ברעננט ער אונדו ?
— זאקס ? — א הווטעניש, א ניסעניש, אלע טאג פעלן אנדערע
קינדר אין של, זאקס ? — זוי גראפטעזען ...
— אוון דיר מאמעם פווענדערן אונדו אן —
— זיך קיימ א ריר צו טאן ? ...
— זוינט איר גאך זאקס, חברה ? — חאט זיך א הייביגעט
מיבעלע — די לעקזיעס האבן מיר שיין פארענדיקט. מיר זענען דא
שייעור געפרירן געוואָרַן זונדריך אופט אינן ארטן ; קומט, לאמייר
גאך זיך א שפֿיל טאנ, ערגעצוו א לויַּטְּאנן ...
— אן מליבט ווערט טאָקען ואָרדעט ...
— אבער זו וועטטו דא לויַּטְּן ? לויַּטְּן ! זו אַפְּטַּה דא
א הוי ?
— א ! — רופט זיך אן משחלע, — זענען איד קען איד אחער
ברענצען מײַן חויַּט ! זוי מיר שפֿילן זיך עס דארט ?
— בי אונדו ! בי אונדו ! — שפרינגעט אופט בערעלע. קומט
אלע צו אונדו ! לעט אונדווער שטוב חאט מען אַראָפְּגַּעַנְמַען אָן אלט
חוינו און בי מײַזְעַט אַנְחַיִּיבֵן בויַּעַן פונדאָפְּנִי — האבן מיר דער
ווײַּיל דארט אונדווער שפֿילאָרט געמאָכְט ...
— אויב אָזֶוּ, קענען מיר דאָך דארט, זוי בי משחלען אָין
שטוב, פארטראיבן דעם זוינטער ...
— יא ! יא ! יא ! — האבן אלע געשפְּרוֹנְגַּען :
— פארטראיבן דעם זוינטער ?
— פארטראיבן דעם זוינטער ?
איינט אוון צוּוִי האט מען צוּוִיְגַּעַלְיִיגַּט דֵּי העפטן, דֵּי בִּיכִי

לעה, אלין גרייט אויפט מארגן אין של אריין און אין א פאר מינוט אירום איז שווין אויפט בערעלעט לירידיקן הויף געווען לעבעדיק און ליבטיך.

א גאנצע באפטע יינגעלעך און מיידעלעך האבן צונזונגער שלעפט ווער א שטעהן פון א בעוים, א פיסל פון א בענקל, א קעסטל, א ברעלל, א העלאל, א שפענדל, א הענטל פון א פענDEL, טראקענע איזויגעלעך, אלטוזארכ, שמאלטעם, פאפריר און וואס ניט? און רוייטע פיעער-צינגעלעך זענען געשפֿרונגען אין דער לומטען, זיך געוואָטן, ווער וועמען וועט איבערשטייגן... — נאך! נאך! חברה! — האבן אלע מיט חתפּעלות געשרגן! אַרְוּמָגָעַשְׁמִיעַט אַרְוּם דעם פֿיַעַר אַרְוּם אל צוֹגָעַ זוֹאַרְפּן נאך עפּעַם... מ'האָט געטאנצט און געפליעטקעט מיט די הענט און געונגגען אויפט די העכטטע טענער... — זומער! זומער איז געזונטער!

לאמיה, לאמיה פֿאַרטְּרִיבְּן דעם ווינטער!
פֿאַרטְּרִיבְּן דעם ווינטער!

— אויפ! ווי היימ! האבן איינגע נאך די אנדערע אַרְפּגָעַוּאַרטְּן פון זיך די אַוְּבָּעַרְשְׁטָעַ מלובישטעלעך...

— אַהָאָ! ער אַנְטְּלִוִיפּט טאָקָע דער ווינטער!

— חאָט מורה פֿאַר אַונְדוֹ! ...

— אַזְאָט טְרוּם! אַזְאָט! — כָּאַיכָּאַיכָּאַ!

— ווי ער זעט נאך אַ פֿיַעַרְשְׁפִּין

— ווערט ער ניט באָלֶד —

— נו, וועמען איז נאך קאָלֶט?

— קאָלֶט? אויפ! אַ היַץ! סְאַרְאַץ היַץ!

די ווינטער נאכט האָט זיך גענומען צוֹאיַלהַן, זיך אַרְפּגָעַלְאַזְן, מיט אַירָע טונקעלע בְּרִיאַטְע פְּאַלְעַט גַּעֲוָאַלְט — פֿאַרדְעָקָן אלֵין מיטאַמְאָל...

נאך דאָט פֿיַעַרְלַה האָט זיך נישט געלאָזַן — מ'האָט זיך נאך ליבטיךער ציעברענט, זיך צעפְּאַכְעַט מיט אַ סְרַ, אַ סְרַ הענט איז צוֹיַן גוֹפְּגַעַרְפּן אלֵע קינדערלעך פון דער קוֹאַדרְע אַרְוּם, זיך צעשפְּרִיצַת און צַעְלָאַכְט :

— קינדערלעך, אויך האב אויך ואָרְעֵם גַּמְאָכֶט ! הייבט מיך
העכער, האלט מיך גרוים, קינדער, לעשת מיך נאָר נישט אוים !
— ניון, ניון, נישט פֿאָרְלָעְשָׂן, ניון !
ס'ברענט דאם פִּיעָרֶל אָזֶוי שײַן ! אוין די קינדער האבן געַז
שפָּרְוָנְגָּעָן אוון געַזְוָנְגָּעָן :
זומער, זומער אוין געַזְוָנְטָעָר !
לאָכְיָה, לאָכְיָה פֿאָרְטְּרִיבָּן דעם ווינטער ?
מייטאמאל אוין בערעלעט מאמען, אָן אַיבְּעָרְגָּעְשָׂרְאָקָעָן אַרוֹפִּי
געַלְאָפָּן פָּוּן שְׁטוּב אוון געַבְּלִיבָּן אַ כָּאַבְּצָאָפְּלָטָע :
— קינדער, ווֹאָס טוֹט זִיךְ דָּא ? אויר קענט דאָךְ חַלְילָה, נוֹט
זַיִן זָאָל די שעָה ! קינדער !
אוון אַ קְּרָעְנָצָל אַיגְתָּעָלָעָר, פָּוּן פִּיעָרֶל-פְּרִידָא צָעְגָּלִית האָט די
פְּרָאָסְטִיקָעָ נְאָכְטָן אַ ברָעָן, אוון בְּלָעְרָלִי קְוָלְבָּלָעָךְ האָבָן זִיךְ
מייט חִירּוֹשָׁ צָעְקָלְגָּעָן :
— ווֹאָס טוֹעָן מִיר דָעָן ? — מִיר — פֿאָרְטְּרִיבָּן דעם ווינטער ...

קָאַמְפָאָנוּ צִיּוּ

גיטעלע איז געקבמען פון שלע פרילעבער ווי אלע מאג — מא ! דו וויסט, איך וועל באָלד אַרוֹיסַנְיוֹן אֵין דַּרוֹפֶּן זיך שפְּילָן. — וואָסְטִישׁע, דו האָט חײַנט גָּרְנִישׁט קִיּוֹן לעֲקָצִיעַס צוֹ מאָכָּן ? האָט די מאָמָע זיך געווונְדערט. — כְּמַעַט ווי גָּרְנִישׁט, באָ ! האָט גיטעלע גָּעְמָאָכָּט אֵם נעלע, אָזָּט קלִין קָאַמְפָאַזְּצִיעַלָּע, די לַעֲרַעַקָּע האָט גָּעוֹפָגָט, אָזָּה מַדְאָרָך אַנְשָׁרִיבָּן דָּרוֹי זַיְבָּר שָׂוֹרוֹת, נִשְׁתַּחַת מַעַרְתָּה. אֵין צוֹויִי מַיִּינָה מַאֲך אֵיך דָּאָם ! גיטעלע האָט אוֹיפָט גִּיד אַוְיְגַעַטְרוֹנְקָעָן די מַיִּיד אֵין קוֹה, אֵין אַרְיוֹן אֵין אַנְדָּרָן צִימָעָר, אַרוֹבָּגָעָנוֹמוֹעָן דַּעַט הַעֲפָט פָּוֹן דַּעַר טַעַי קָעָן, אֵלִיג אַרְיוֹוֹס אָוִיפָן טַיְשָׁ אָזָּן אֵמִישׁ אָוִיפָן : — קָאַמְפָאַזְּצִיעַ: "וואָי אָזָּוִי אֵין דִּין מַאֲמָעָ ?" — וואָס פָּאָר אֵמִינָה בֵּין אֵיך פָּאַרטְּיק. וואָס קָעָן זַיְן זַאֲךְ גַּרְיְנָגָעָר ? — האָט גיטעלע געקוֹאָלָן. — וועמָעָן קָעָן אֵיך נַאֲךְ בַּעֲסָר, ווי מַיִּין מַאֲמָעָ ? אָ, יָא ! די לעַי רַעַרְקָע האָט אַנְגָּזָגָט מַעַן זַאֲלָ שְׁרִיבָּן, פַּנְקָט ווי די מַאֲמָעָ זַעַט אַוִּים. גוֹט. אַטְּמַאָ, שְׁוִין ! אֵיך חַיֵּב אָז : גיטעלע האָט אַוְיְגַעַטְרוֹנְקָעָן די פָּוֹן אֵין טַינָט אָזָּן אַנְגָּהָוִיבָּן : — מַיִּין מַאֲמָע אֵין — — גיטעלען, — האָט די מאָמָע פָּוֹן קִיד זַי אֵפְרָעָן גַּעַטָּה, — ווַיְלַמְּט אֵיך זַאֲלָ דִּיר צַוְּהָלְפָּן ? ... — אָ, נַיְן ! חַיַּנְתָּ קָעָן אֵיך אַלְיָוָן, בִּיכְיָיו ! — האָט גיטעלע

געלאכט שטיילנ侃ערהייט איזה העפט אריין, שיין וואלט עס זיין, די מאמעז זאל מיר נאך דאָרטען העלפֿן בי אָזֶת קאמפָאַויצַיע. ס'אייז דאָך אָזֶוּ גָּרִינְג! פָּוֹן מֵיַּן מַאֲמָעַן וּוּוִים אַיך — אַלְצְדִּינְג! מֵיַּן מַאֲמָעַ אַיז... אַיז זַי לַיְעַנְתַּן נַאֲכָאַמָּאַל אַונְן נַאֲכָאַמָּאַל אַיבָּעַר די ערשותע דָּרְיוּ וּוּעֲרְטְּעָר : "מֵיַּן מַאֲמָעַ אַיז". אַונְן גִּטְעָלָע בְּלִיְבַּט זִיכְּן מַיטְּבַּ" אַמְּאַל עַרְגְּסַט, פָּאַרְטְּרַאַכְּט : "מֵיַּן מַאֲמָעַ אַיז... מֵיַּן מַאֲמָעַ אַיז... ? וּי אַיז מֵיַּן מַאֲמָעַ ? וּי ?

קיין חוויכע איז זי ניט, דער מומע פִּיגְעַד דער לאָנגַט זי קוּיט בְּיוֹן נָאָן, אַבָּעַר אַ קלְיָינְעַ אַירְטַּנְתַּ, וּוּוֹיל דער מאַמְּעַטְּ חַבְּדַעַת, וּוּאַסְטַּ קַומְטַ אַלְעַ מַאְלַ אַחֲרַת, אַיז אַיך רָוַּת זי מַומְעַ דְּבָקָה, אַיז אַ סְּךְ קָלְעַ נָעַר פָּוֹן מֵיַּן מַאֲמָעַן. אַיז... טַרְאַכְּט אַונְן טַרְאַכְּט גִּטְעָלָע, אַיז — זַוְּיזְשַׁע אַיז מֵיַּן מַאֲמָעַ ?

אין דעם מַאֲמָעַנְתַּ אַיז גִּטְעָלָעַ מַאֲמָעַ אַרְיַין אַיז צִימָעַר נָאָך עַפְעַט אַ זָּאָך... .

— מָאָ, — חַאַט זַיְד גִּטְעָלָע דַּעֲרְפְּרִוִּיט — מָאָ, זָאָג מִיר, וּי אַיז אַ מעַנְתַּשׁ, וּוּאַסְטַּ אַוְיַּת קִיְּנַהֲרַ אַונְן נִישְׁתַּחַט קִיְּנַהֲרַ ? — אָזֶת מַעַנְתַּשׁ אַיז פָּוֹן מַיטָּעַלְן וּוּוקְטַּ — חַאַט זַי מַאֲמָעַ פָּוֹן דָּרְעַר זַוְּיַּת אַ בְּלִיק גַּעַטְאַן אַיז הַעֲפַט אַרְיַין אַיז אַז אַ צְּעַשְׁמִיְּבְּלַטְעַ אַדְרוֹת פָּוֹן אַיְמָעַר.

„פָּוֹן מַיטָּעַלְן וּוּוקְטַּ“, פָּוֹן מַיטָּעַלְן וּוּוקְטַּ — חַאַט גִּטְעָלָע אַיז זַיְד גַּעַזְוַּרְטַּ אַונְן וּיְדַי מַאֲמָעַ אַיז אַרְוִים, חַאַט זַי פָּאַרְעַנְדִּיקַט דָּעַם זָאָץ: מַיַּן מַאֲמָעַ אַיז פָּוֹן מַיטָּעַלְן וּוּוקְטַּ... .

— אָוֹפְּ ! חַאַט גִּטְעָלָע אַפְּגַּעַזְוַּיפְּצַט. עַרְשַׁת אַיְן שָׂוְרַה. אַונְן מַבּוֹן אַנְשְׁרִיוּבָן בְּאַטְשַׁ דָּרְיוּ... .

נוֹ, אַיְצַט וּזְעַט שְׂוִין גַּיְבָּרָה. אַונְן גִּטְעָלָע חַאַט אַוְיְפְּמַנְיַי אַיְגַּעַטְוַּנְקָעַן דִּי פָּעַן אַיז זַיְד גַּעַנוּמָן שְׂרִיבָן :

— מֵיַּן מַאֲמָעַמְעַ אַוְיַּן זַעַנְעַן... הָא ? — אַיז גִּטְעָלָע וּוּידָעַ גַּעַד בְּלִבְנַן זִיאַן פָּאַרְקְלַעַרטַּ: וּי זַעַנְעַן מֵיַּן מַאֲמָעַמְעַ אַוְיַּן ? ס'אַרְאַקְאַ לִידְ ? זַי אַיז גַּעַזְוַּטְן אַיז גַּעַזְוַּטְן מִיט דָּרְעַר פָּעַן אַוְיְגַּעַזְוַּטְן אַיבָּעַרְן הַעֲפַט, אַלְעַ מַאְלַ אַיְגַּעַטְוַּנְקָעַן אַוְיְפְּטַיְיַי אַיז טִינְטַ, פָּאַרְמַאַכְּט אַיז גַּעַעַפְּטַ אַירְעַ אַרְיַין, גַּעַפְּרוֹזְוֹת זַיְד דַּעַמְּנַאַגְּנָעַן אַונְן גַּעַרְעַדְתַּ זַיְד אַלְיַיְן: פָּעַן נִישְׁטַ שְׂיַיְן נִישְׁטַ שְׂיַיְן אַ גַּאנְצַטְ מַאְגַּבְן אַיך מִיט מַיַּן מַאֲמָעַן אַיז אַיך וּוּוּיַּט נִישְׁטַ... אַיך וּוּוּיַּט נִישְׁטַ... דָּעַם קָאַלְרַ פָּוֹן מֵיַּן

מאמעס איגן. מיט אמאל האט זיך גיטעלע א הייביגעטען פון שטול,
ארין אין קיד שטילינקערהייט.

— מאמעלע, האט זי אריינגעקופט דער מאמען אין די איגן

— מאמעלע, זיפל קאָלְרַן איגן זענען דא?

— איגן, מיין קינה, זענען דא שווארצען, בלוייע, גרויע, און אט
וויי מיינע, דו זעט? — מיינע איגן זענען ברוינע! ברוינע זאגט

די מאמע נאָכָּאָמָּאָל, אָז גיטעלע זאָל עס גוט געדענעם; ברוינע...

— ברוינע — לוייפט אָרוֹסֶת גיטעלע אָזֶן שרייבט אַרְיָה אַין
העפֶט אָוִיפֶט ניך, אַיְדָּעֶר זי פֿאָרְגָּעָסֶט; ברוינע. אָז אַיצֵּט דַי דְּרִיכְתָּ
שורח נאָך אָז שווין? אָז גיטעלע הייבט אָז:

אָז מײַן מאמעט האָר זענען...

— אַוי, ס'אָ נאָרִישׁע אַיך בִּין. — בלוייבט זוידער גיטעלע אַינְ

דעומיות — אָז כ'חָבֶב גַּעֲקוֹבֶט מײַן מאמען אין די אַרְיָה האָט אַיך

דאָך שווין געקענט אָזֶן אָרוֹסֶת אָוִיפֶט האָר... אָז אַרְיָה זי קלערט

אוֹן קלערט: מײַן מאמעט האָר זענען... בלאנדע? ניינו! אַיך זוַיִּס
וויי פְּאיָו בְּלָאָנָה, מײַן שׂוּעַטְטָעַרְקָנֶד שׂינְדָּעַלְעַן האָט בלאנדע

האָר... שווארצע? — אַיְדָּע נישט! שווארץ אָז אָוִיפֶט זי... אַוי
וויי?... שווארץ!

— מא! — עפֶנט גיטעלע פֿאָמָּאָלְעַבְּקָע דַי טִיר צוֹם קִיד אָז
שטעקט אַרְיָה קעפל. — מא, ווי זאגט מען אָוִיפֶט האָר, זאָם

זענען נישט בלאנדע אָז נישט שווארץ? זוַיִּל... אַיך דְּאָרְתָּ...

— אָ, גיטעלע — פרוֹיט זיך מאמע — דַו קענְפֶט דַאָך שווין
בָּאָלָּע קָאָלְרַן פָּוֹן האָר: שווארצע, בלאנדע אוֹן שָׁאָטִין, ווי
מיינע — וויזט זי אָן אָוִיפֶט אָיר קָאָפֶט. אָטְיָאָז עַמְּפָט, מײַנָּע האָר זענען
שָׁאָטִין... שָׁאָטִין — אָז גיטעלע לוייפט אָרוֹסֶת אָז אַנדְרָן צִימָעָר,
בלוֹיךְ צוֹם הַעֲפָט, אָז שְׁרִיבְט אַרְיָה: "שָׁאָטִין".

— אָוִיפֶט! זוי מִיד אַיך בִּין! — זי טוֹט אָזֶן אָרוֹסֶת זוַיִּגְעָר, זאָם
הענְגָּט אַנְטְּקָעָן אָוִיפֶט דַעַר ווֹאנָט. אָ! אָזֶן שְׁפָעָט אָז שווין? אָזֶן
לאָנָגֶה האָט גַּעֲרוּעָרט אַנְצְּוּשְׁרִיבָּן אָט דַי דְּרִיכְיָה שׂוֹרָה?

גיטעלע שְׁפָאָרָט אָז ס'קָּעָפֶל אָוֹטָן אַנְלָעָן פָּוֹן שְׁטָוָל, פֿאָרְמָאָכְט

די אַרְיָה, רָוָת זיך אָפֶן טְרָאָכְט: ווי שׂוֹעָר אָיו צָו שְׁרִיבָּן אָזֶן
קלוֹינָע קָאָמְפָאָוִיצְיָע? אָיו ווי לאָנָגֶה שְׁרִיבָּט אָגָּנָגֶע מַעַשְׁחָלָע,

"גַּעֲבָעָן" אָשְׁרִיבָּע!...

און מיר ווילט זיך נאך ליענען און חערן דערציילן, אלע מאל
אליך נייע מעשחלעך, נאך און נאך...
די מסמע האט בענטנעם די קידטיר און גיטעלע האט דערפילט
א ריח פון א געשמאקן מאבל...
זיך איז צונגעלאפּן און אַרְזָמָגָנוּמוּן די מוטער.
— מאמעלע ! די קאכט עפּעם דארט ? אום ! עפּעם אַזְעַת גע
שמאקע זיך ! זיך ס'עמוקט ! א ? וואם איז דאס ?
— א, ס'איז א פוד ! — האט די מאמע זיך געגלעט.
— איך קאך עפּעם, וואם די האט זיער, זיער ליב...
— א, איך זויט שווין ! איך זויט, מאמעלע ! גוטינקע ! —
האט גיטעלע זיך צעטאנצט אַרְזָמָגָנוּן און
— לאו אַפּ, גיטעלע ! לאו ! גיילערנדיק די קאמפּאַזִּיעַ און
אייך זעל דיך מכבד זיין מיט... מיט...
אַ צעפּלאכטע, מיט גלאנגעלאך, האט גיטעלע אי-
בערגעליאנט אַיר אַנגעשריבענע קאמפּאַזִּיעַ פון אַנְחִיבּ :
„מיין מאמע איז פון מיטעלן וויקט.
„מיין מאמעס אוייג זענען ברוינע.
„אַירע האָר — שטאָטן.
אונ... אונ... זיך האט צונגעשריבּן אַ גַּלְיְּקַלְעַבָּע, אַ פַּעֲרַטָּע שורה :
„זיך קאכט מיר אליך, וואם איך האָר ליבן!“

* „אַלְפָאַרְעֵס“ *

צו לוייבעלען אין שטוב איז געקומען צויפארן אַ גָּסֶט, דעם טאפטנס אַ חבר פון קָאַרְדָּקְבָּאַט אָזָן גָּעַרְאַכְט זַיִּה אַ מְתַנָּה.
לייבעלע האָט אַ בָּאַפְּגַעַטְאָן דָּאַט פָּעַקְעַלְעָן, אַ רִימְאַוִּיפְּ דָּאַט
פָּאַפְּרִיר אָזָן אַ גַּעֲשַׁרְיִיגְעַטְאָן :

— „אַלְפָאַכְּאַרְעָם!“ אַזְּאַט גְּרוֹסְעַט פּוֹלְעַ שָׂאַכְטָל!
— שָׁאַ ! שְׁרִי נִישְׁטָמַצְּזָוִי ! — האָט דִּי מַאֲפָעַ זַיִּיךְ פָּאַרְשָׁעַמְט,
מְקֻעַּן נַאֲךְ מִיְּנָעַן, אָזָדוּ זַעַט עַמְּ קִינְמָאַל נִישְׁטָמַט פָּאַרְדִּי אַוִּיגְּן.
— סְפָּאַ פָּאַרְגְּלִיְּד ? ! — זַאֲגַט לִיְּבַעַלְעָן. קוֹוֶּף אַיִּיךְ זַיִּיךְ אַמְּמָאַל
אָזָן אַלְפָאַכָּאָר, אַמְּמָאַל צְוּוִי, דְּרִי, צְיִ אַפְּלוּ פְּרִיר, אַיִּזְוּ זַעַט ? אַבְּעַר
דָּאַט, זַעַט מַאֲמִיטְאָן ! אַזְּוִיפְּלִיל מִיטְאַמְּמָאַל ! אָזָנוּ נַאֲךְ פָּוּן קָאַרְדָּקְבָּאַט
דָּעַרְצָנוּ, דָּאַרְטָמָאַכְטָמַעַן דָּאַרְטָדְרִיךְ אַלְפָאַכְּאַרְעָם ! — — —
אָזָנוּ לִיְּבַעַלְעָן האָט זַיִּיךְ גַּעֲנָמַעַן צוּ דָעַרְטָאַרְבָּעַט. עַר האָט אַוִּיסְיִ
גַּעֲשַׁאְטָן דִּי גַּאנְצָעַ שָׁאַכְטָל אַוִּיפְּן טִישְׁ, אַוִּיסְגַּעַלְיוֹגְט אָזָן בָּאַזְוְנְדָעַרְעָ
קוֹפְּקַעַלְעָד אָזָן אַיְּבַעְגַּעְצִיְּלָט פָּוּן יַעֲדָן פָּאַרְטָאַט אַוִּיסְיִ וַיַּיְּנַעַן אַרְטָט :

— „12 פָּוּן שָׁאַקְאַלְאָה, 12 פָּוּן מַאֲרַמְּעַלְאָד אָזָנוּ 12 פָּוּן? ... זַעַט
אַיִּיךְ דָּאַט פָּאַרְטָאַט ?
עַר האָט אַפְּגַעַוְיִיקְלָט דָּאַט פָּאַפְּרַעַלְעָד אָזָנוּ פָּאַרְזָוְבָּט. — אַ ! וַיִּ
גַּעֲשַׁמְּאָק ! אַ דָּאָגָה כְּחַאָבָּה, וַיִּזְיַיְּסָמְט, אַבְּיִ אַיִּיךְ וַיִּוְיַיְּסָמְט, אָזָנוּ דָּאַט
אַיִּיךְ — גַּעֲשַׁמְּאָק אָזָנוּ וַיִּסְמַט .

עַר האָט פָּאַרְעַנְדִּיקְט עַפְּנָן דָעַם אַגְּגַעַחוּבְּעַנְעָם אַלְפָאַכָּאָר, אַוִּיסְיִ
גַּעֲנָעָסְן נַאֲךְ אַ פָּאַרְ, צְוּ אַיִּינָס פָּוּן יַעֲדָן מִין. אַוִּיסְגַּעַלְיוֹגְט אָזָנוּ צְוִי
נוֹיְמַגְּעַלְיוֹגְט דִּי גַּלְאַנְצִיקָּעַ זַוְּלְבָעְרִיְּפָאַפְּרַיְלָעָד אָזָנוּ דִּי אַיְּבַעְרִיקָּעַ
אַלְפָאַכְּאַרְעָם, צְוֹרִיק אַיִּין פּוֹשְׁקָעַ אַרְיוֹן, אָזָנוּ לִיְּבַעַלְעָן האָט זַיִּיךְ פָּאַרְט :

---

* אַ זִּס גַּעַבְעַקְס.

— זוז באהאלט מען דאמ איצט?
אהאָ, איד ווים שווין, אין אַ שופלאָד פון קאָמֶאָד! יְאָ! דָּאָרט
וועט זיין דאמ ריבטיקע אָרט! —
ער פרוות אָוִוִּים: יְאָ, די פושקע גוּיט אָהעָר פונקט אָריִין
— די בעטטע באָהעלטעניש וועט דָּאָ זיין!
מייטאָמָּאָל דערמָאָגָּט ער זיך: נֵיָּוֹן, עַמְּטוּג נִישְׁתָּט, אַיִּן דָּעַם
אנְדָּעָרָן שׂוֹפְּלָאָר, בַּיִּדְעָר זַוִּית, לִיגָּנוּ דָּאָק אַוִּיךְ דָּי מַעֲסָעָר אָוּן גַּפְּלָל.
אוֹן די שׂוֹעַטְטָעַרְלָעַד וּזְוּלָן נַעֲמָעָן גַּרְיָיָטָן דָּעַם טַשׁ צָוָם עַסָּה, וּזְוּלָן
זַיִּעַם דָּעַרְזָעָן אָוּן...
— נֵיָּוֹן, נֵיָּוֹן: עַמְּטוּג נִישְׁתָּט! מַדְאָרָף עַמְּבָּאָהָלָטָן אַיִּדְעָר
זַיִּי קְוָמָעָן נָאָךְ פָּוּן שָׁולָן.

— מַיְיָזְזָי אַיִּזְנִי די שָׁאָבָטָל צַוְּ פַּוְּלָן! — רַעַדְתָּ צַוְּ זַיִּד אַלְיָוִן לִיְיָיָן
בעלען, — כְּיוּלָל אַרְאָפְּנָעָמָעָן נָאָךְ אַיִּינָם, אַוִּיךְ אַצְּטָט, וּוּעַט זַיִּיְיָן
גַּעַר אָרִיָּן אַיִּן דָּעַם אַוְנְטָעַרְשָׁטָן שׂוֹפְּלָאָר. קִוְּעַטְטָעַט ער דָּעַם אַלְפָאָכָּאָר
אוֹן ער פרוות אָוִוִּים, שׂוֹפְּלָאָר נָאָךְ שׂוֹפְּלָאָר, רַוקְטָט אָרִיָּן אָוּן רַוקְטָט
אָרוּוִוִּים:

— דָּאָ אַיִּיךְ נִישְׁתָּט זַיְבָּעָר!
— לִיְיָבָּעָלָעָן! — שְׁרִיְּוִיטָט די מַאְמָעָ פָּוּן קִיד אָרוּוִוִּים — וְוִאָט
הַאֲקָמָטָו דָּאָרט מִיטָּה די שׂוֹפְּלָאָר? וּוּעַטְטָעָטָן דָּי אַנְמָאָטָן אַשְׁאָדוֹן...
— מַגְּאָרְנִישְׁתָּט, מַאְמָעָן, — בָּאָרוּקְטָט ער זַיִּי — דָּאָם בָּאָהָלָט
אַיִּיךְ אָוִוִּים די אַלְפָאָכָּאָרָן פָּוּן די שׂוֹעַטְטָעַרְלָעַד מַיִּינָעָן, די נַאֲשָׁעַרְקָעָם,
אָ! זַיִּי גּוֹט אַיִּיךְ בָּאָהָלָט! אַנְגִּיטָט וּזְוּלָן זַיִּי עַמְּבָּאָהָלָטָן בָּאָלָד...

* * *

אוֹן לִיְיָבָּעָלָעָן הָאָט שַׁוִּין גַּעַהָאָט דָּאָט שָׁאָכְטָל גּוֹט פָּאָרְשָׁטְעָקָט
אוֹן כִּימָט אַסְּעָרָוּעָטָל אַיִּינְגָּעָדְעָקָט, הָאָט ער אַ גַּעַמְּגַעְטָאָן די פִּילְקָעָט
אוֹן אַיִּזְנִי אָרוּוִוִּים זַיִּד שְׁפִילָן אַוִּיפָּן טְרָאָטוֹאָה. נָאָךְ אַלְעָן וּוּילָעָן אַיִּיךְ ער
אַרְיִינְגָּעָלָאָפָּהָן, אַשְׁטָעָקָט אָרִיָּן סְקָעָפָל אַיִּיךְ טַרְאָן — אַ קּוֹקָה, אַ רַּוקְטָט
אָהָיָן אָהעָר דָּעַם שׂוֹפְּלָאָר אָוּן אַ צּוֹפְּרִידְעָנָעָר וּוּידָעָר אָרוּוִוִּים.

* * *

פָּאָר מִוְּטִיק הָאָט די מַאְמָעָ אִים אַ רַּוְּפָטָאָן:
— לִיְיָבָּעָלָעָן, קוֹם גִּיבָּעָר, מַיִּין קִינָה, כְּיוּלָל אַיִּיךְ אַרְוּמוֹצָשָׁן,
דָּיִּיךְ אַנְטָאָן אַט וּזְוּלָן זַיִּי וּזְוּלָן גִּינָּן אַיִּין שְׁוּלָן.

— היינט לערגט מען נישט — עטפערט לייבעלע.

— זואם פאר א יובייטוב אויז היינט? — ווונדרט זיך די מאמע.
— אָאַ, אִיךְ פֿאָרְשְׁטוּ שְׂוִין, שְׂמִיכְלֶת זֵיךְ פֿוֹנְגְּנְדֶּרֶט — לַיְּבָעַלְעַן
מענטט רזיך גיין אין שליע, איך וועל דיר החטן די „אלפאכארעס“...
— ניין, בְּהָאָבְּ דָאָט נִישְׁט גַּעֲמִינְט, — לאָט לַיְּבָעַלְעַן די אויגן
אָרְאַט, — איך וועל סיַי ווי נִישְׁט גַּיְין.

— אָבָּעַר, פֿאָרְוֹאָס?

— זויל... היינט אויז שבת!

— מײַן קִינְה, וווײַזְט אִים די מאמע דעם לוח, דו קענטט דאָך
שווין אַבְּיסָעַלְעַן לַיְּעַנְעַן, אָט לַיְּעַן, היינט אויז פריטיק, סְאַיז ערְבַּ
שבָּת, דו וועט גַּיְין אין שליע, קומען צוֹרִיךְ אַחֲיִים, אָוָן בְּיַז שבָּת
וועט נָאָך פֿעַלְעַן אַיבָּעַר אָשָׁעה.

— אִיךְ בְּלִיְבְּ דָאַ, אִיךְ גַּיְין נִישְׁט, היינט אויז שבת!

— אָבָּעַר, זואָס פֿאָלְטַט דִּיר אַיזְין?

— מאַמְּינְקָע, מיר האָבָּן דָאָך אַ גַּאַסְטַט, אָוָן אָז סְקָומְעַן גַּעַסְט
אוּן ברענְגַּען זִיסְוָאָרְגַּ נַאֲשָׁעְרִיְּעַן, — אויז שבָּת...
— אָבָּעַר לַיְּבָעַלְעַן.

נָאָך לַיְּבָעַלְעַן אוּן שווין גַּעַוְעַן אַינְדְּרוֹוִיסְן אָוָן גַּעַלְאָפְט אַיז דָעַר
פֿילְקָעַ מִיט גַּרוּיטַחְקָע. קומען אָן שְׁמוֹאַלְיךְ אָוָן זָאַבְיךְ, אַיז די ווַיְוַעַט
בָּאַלְאָטְלָעַץ מִיט די ברוֹנְגַּע טַעַקְעַס אַיז די העַנְטַט, בְּלִיְבְּן זַי שְׁטִוִין,
קוֹקוֹן אִים אָז :

— לַיְּבָעַלְעַן? בִּיסְטַט נָאָך נִישְׁט גַּרְיוֹיט? קוּם, מיר גַּעַמְעַן דִּיךְ
מייט.

— נַיְין! — שְׁאַקְלַטְט עַר מִיטַּן קָאָפְט — נַיְין!

— זֹאָס? גַּוִּימְטַט היינט נִישְׁט אַיז שְׁוֹל? פֿאָרְוֹאָס?

— היינט אויז שבָּת! — שְׁרוֹיַט עַר אַוְיַט מִיט פֿאָרְדְּרָאָט —
שְׁבָּת!!

— כָּאַיְכָא! — לְאַכְּנָן זֵיךְ בְּיַיְדַע פֿוֹנְגְּנְדֶּרֶט, — לַיְּבָעַלְעַן אַיז
היינט אַבְּיסָעַלְעַן, עָזָן... — טוֹט שְׁמוֹאַלְיךְ אָוָן זָאַבְיךְ אַ דָּרְיִי מִיט די
פֿינְגְּנְעַר אַוְיַפְן קָאָפְט...

אוּן לַיְּבָעַלְעַן גַּעַמְט זֵיךְ צַוְּ דָעַר פֿילְקָע נָאָך מִיט מַעַר אַיְמְפַעַט.
גַּיְעַן פֿאָרְבִּי מִירַעַלְעַן אוּן צִירַעַלְעַן, אַיז די שְׁטִוִּיפְּגַעְפְּרַעְמַע

פארטעלעך, מיט די גרוימע וווײסעה שליפן איז די קעפ, בליעין זי
שטיין און זי וונגען זיך :
— לויבעלען, דו ביטט נאך דא ?
— היינט לענגט מען נישט, היינט איז שבת.
בידע קוקן זיך איבער און לוייפן פון אים אועזק מיט א היל-
ליך געלעטען : — באַ-בָּאַ-בָּאַ און בִּיכְ-בִּיכְ-בִּיכְ...
אונ אט לוייפן און פערעלע און בערעלע און שמערעלע, זיין גאנט
צער גראד לוייפט אין שלו אריין.
האט לויבעלען פלאצאים עפעם איזו שטארק פארקלעט. ער
האט זיך פארדויטלט, מיטאמאל זיך פארשעט און געגעבן א לוייפ
اريין האסטיק איז שטוב :
— מאמעלע ! העוף מיר ! גיך ! דאס פארטעל ! די ניע שיך !
אווי, טו מיר די האָר מיטן קעמל א גלעט, גיבער ! אווי, איך זאל נאָר
נישט קומען צוישפעט !...

אראנזשאנען וואלד

אין סאן קאָרלאָס פון באָריילאָטשע
ווע ס'אייז ווינטער פרָאַסְטִיך-קָאלַט
ס'פָּאלַט אַ שְׁנִי, סְיוּוּרָת אַיְזָן דָּאס ווָאַסְעָר,
איַז פָּאַרְאָן אַ ווּוֹנְדָּעֶרְלָאַנד.

ס'איַז דָּעָר ווָאַלְד פון "אראנזשאנען"
בִּימָעָר, בִּימָעָר אַן אַ שְׂיעָור,
גרַיְן דֵּי בְּלַעֲטָר, ווַיִּסְדִּיק צְוּוִיתָן
אוֹן דֵּי שְׁטָאמָעָן — זְוַנְקָאַלִּיר ...

וּוּ מָעַן זָאָל אַיְז ווָאַלְד נִישְׁתְּ שְׁפָאַנוּן
אראנזשאנען וּעַט מָעַן נָאָר.
נִישְׁתְּ מִזְעַט דָּאָרָט, עַס זָאָל ווָאַקְסָן
איַז בּוּיְם — פָּוּן אַן אַנְדָּעָר סָאָרָט.

טָאַמָּעָר שְׁפָרָאַצְט אַרְוִיס אַ בִּימָל,
עֲפָעָס פָּוּן אַ נִּיעָם מִין,
— אָפָּשָׁר, הָאָט אַ זּוִּים פָּאַרְבָּלָאַנְדוּשָׁעַט
פָּוּן אַן אַנְדָּעָר ווָאַלְד אַהֲן?

נָעַמָּעַן זַי אִים שְׁלָאָגָן שְׁטוּיסָן:
— אָוְנְדוּעָר עַרְד אַיְז דָּא, אַרְוִיס!
בֵּין דָעַם נִיעָם פְּרֻעְמָדָן שְׁפָרָאַצְלִינָן
מִיט דֵי ווָאַרְצְלָעָן גְּרָאָבָן אוִיס ...

קוקט מען אויף די שינע בימער,
גיינדיין אין וואלד אריין
און מען טראכט זיך : — ווער וואלט גלייבן —
אווי שלעכט, זי זאלן זיין?!

— 2 —

וואקסן זי די אראנושאנען
צווישן זיך משפחה-וואויזן.
טאטעס מאמעס מיט די קינדער
איינס לעם אנדערן אין קריין.

צוויגן פלעכטן זיך אינאיינעם
אלע אין איין קרוין אroiת,
און אפיילו אויך די שטאמען
אונטן — טוליען זיך צונזיף.

שעהן, שעhn קען מען אָפְגַיִן
איינעם וואלד אויף אָשְׁפָאַצִּיר,
ニישט עס טוט אָצְוִיִּיג — אָצִיטָעָר
ニישט אָבלָעַטָּלָע — אָרֵיר.

קלײַגע, גרויסע, בײַמֶּעֶר-ריין,
אלע, אלע שווייגן שטיל.
אויך אין מיטן טאג פון זומער
איין דְּאָרט טונקל פריש און קיל.

אָקלְיִין בלָעַטָּלָע אָפִיצָל,
— ווֹיזִיט אוִיס אָוִיפֿגַעַשְׁפָּאַצְטָ אָצִינֶד,
רִירֶת אָן שְׁטִיל אָגְרָעָסָעָר בלָעַטָּל,
וּוַיְדָעַר מְאֻמָּעָס באָק — אָקִינֶד.

און אַיר אוִיג אַיְזָן פּוֹל מִיט חִידּוֹש
רִינֶד אָרוּם, פּוֹן בְּרָעָג בֵּין בְּרָעָג.

— 71 —

ווײַזְאַט אָוִיס, אָזֶן אָוִיס אָוְנוֹדֵן, דֵי מענטשֶׁן
אוֹיפֶן אַיר בְּלָאַט-לְשׁוֹן זִי פְּרָעָגֶט :

„מַאֲמִינְקָעַ, זָאָג סְאָרָא בִּימָעָר
זָעַנְעַן זַיִי ? וּוּעָר זָאָל דָאָס זַיִן ?
אָזֶן מַיְשָׁמָאַשׁ פָּוֹן קָאָלִין,
אוֹיפֶן אָזֶן אַרְטֶן מַשְׁטִיתֶן נִישְׁטָן אַיִן ?“

לְאָכָן בִּינְטָעַלְעַךְ וּוּיִיטָן צְוִוִּיטָן
פָּוֹן דָעָרֶן קְלִיְינָעֶר בְּלָעַטְלָס רַיִיךְ,
לְאָכָן אָוּשָׁן אָוִיס דָרְעָרֶד זַיִי פָּאָלֶן
זַיִר צְעַשְׁיָטֶן — שְׁטוּמָעָרָהִיט ...

בְּלִיקָן עַרְנָסֶט גְּרוּיִיסֶעֶן בְּלָעַטְעָר,
נִשְׁטָן מַטְוֹת אַ בְּרָעָם — אַ צּוֹק.
נִשְׁטָן עַס הַיְּבָט זַיִי אָזֶן צּוֹ אָרְן
אָזֶן מַעַן קוּקָט אָוִיס זַיִי — קוּקָט ! קוּקָט ! ...

נָאָר דָאָס וּוּנְדָעֶר אִיבָּעָר וּוּנְדָעֶר
אַיִן דָעַם אַרְאָזְשָׁאנְגָעַן-וּוְאָלִיךְ;
שְׁטָאָמָעָן צְוּוִיגָן זָוָן-קָאָלִירִיךְ
אוֹן — וּוּי אַיִיז — זַיִי זָעַנְעַן קָאָלֶט ! ...

“אמאנקאי”

ニישט אויף ביטן אין א גארטן
ニישט געלפֿלעגט פון הענט געטראַיִ
נאָר אויף וויטע ווילדע וועגן
בליען בלומען “אמאנקאי”.

ניט מען זייט זי, ניט מען פלאַנצט זי,
גייען אויף אליען זיך פרײַי,
אין דער הויך און אין דער נידער
צווישן פעלדזּן: אַמאָנקאי.

דער קאַליר אין: זוֹן אין אוַיְגָאנָג
גַּליַּיכָּע בַּלְּעַטְלָעֵךְ דְּרַיְּ מַאֲלַ דְּרַיְּ
אויף אַ דָּאָרֶן דִּינָעָם שְׁטָעַנְדָּל
פּוֹן אַ קוֹסְטַּ פְּלָאָמְטַ אַמְּאָנקָאי.

ニישט קײַן פִּיעַר פּוֹן אַ שְׁרָפָה,
סְּבָרָעַנְטַ אַן בְּרָעַנְטַ אַן סִּיְּ-וּ-סִּי
בַּלְּעַנְדָּט אוֹיְפַּ אַלְעַמָּאֵל אַנְטָקָעָגָן,
פּוֹרְפּוֹרְ-גָּאָלְדִּיק אַמְּאָנקָאי.

אויפּן וועג צום “טראנָאַדָּאָר”—בְּאַרגְּ
ווער עס פְּאָרָט נָאָר דָּאָרָט פְּאָרְבִּי,
מִיט דָּעַר זֹן אוֹיְפַּ אַירָעַ לִיפְּגָן
גְּרִיסְטַּ אַיְדָן אַמְּאָנקָאי.

— שרעקט זיך נישט פאר שארפֿע הויכן
פֿאָרט אַרוּףֿ-צֹו! ס'איין כְּדָאי!
פֿאַרְזִיכְטִיק מִיט די זִיגֿ-זָאגֿן!
שְׂמִיכְלֶת לִיכְטִיק אַמְּאַנְקָאַי.

הַיְּיבַט אֲשֻׁטוּב זֵיךְ אַוְיףֿ די וועגן
גָּרוּי ווי דִין צַעְמָאַלְן בְּלִיּוּ.
נָאָר סְטוּט אַלְעַ ווַיְיל אֲפִינְקָל
סְרוּוּיטָע גָּאָלְד פּוֹן אַמְּאַנְקָאַי.

„קָאַהְוָעַס“ די רִיזְן בִּימְעַר
לְעַכְצָן נָאָךְ אֲרַעְגַּן שְׁפָרְיִי,
סְדוּרְשָׁטָן בְּלַעַטָּעָר מִיד פְּאַרְחָלְשָׁט;
פְּרִישָׁ אַיְזָן נָאָר די אַמְּאַנְקָאַי.

קוּקֶט אַרוּףֿ אַיְזָן בְּלִיעָן חָלוּם
„בָּאַהְוָעַל הַוְּאָפְּיִי“: אָךְ, הַלוֹאִי!
זָאָל אַרוּם מִיְּזָן בְּרַעְגַּדְעַם גַּאנְצָן
תְּמִיד בְּלִיעָן אַמְּאַנְקָאַי!

בִּיסְט דַעַר טְרוּוִים פּוֹן אֲלַעְגַּעַנְדָע
יַעַדְן יָאָר וּוּרְסָט וּוּאָר פּוֹנְסָנִי:
בְּלוּם פּוֹן אַרְגַּעַנְטִינְעָר דְּרוּם, —
וּוִינְדָעָר-שִׁינְעָ אַמְּאַנְקָאַי!

קייטנבן

(באים „סערא קאטעדראל” פון באריילאטשע)

— זעט נאָר! אַינְדערלוֹפֶטן דָּארט
אָ קלִיַּין בָּאנְגָּלָע עַס פָּארֶט!
אוֹיפֿ צוֹויַיַּי קִיְּמָן גְּרָאָב אָן שְׁטָאָרָק
פָּארֶט אֲרוֹיףַ, אֲרוֹוףַ צָוּם בָּאָרֶג:
— אַיבָּעָר טִיפְּן טָאָל קָאנְגָּל —
צָוּ דֻּעַם „סֻרָּאָ קַאַטְעָדָרָאָל.”

דָּאָכְטַּ זִיר, מָאָדְנָע וּוּי עַס הָעָנְגָּט!
קִילָּאָמָּעָטָעָרָס דָּרִיַּי דִּי לְעָנָג
צִיעָּן זִיר דִּי קָאָבָּלְ-שְׁטָרִיק,
אוֹיפֿ אָהִין אָוּן אוֹיפֿ צְרוּיקַ,
גְּלִיטְשָׁטַּת זִיר בָּאנְגָּלָע אוֹיפֿ זִיַּיַּה
בְּלוֹיזַּן אוֹיפֿ דִּי קָאָנָאָטַן צְוּוֵי.

וּוְעָרָ פָּוָן אָוָנְטַן קוּקָט עַס אָן
פָּוָנְדָּעָרְוִוִּיטְנָס, מִינְגָּעָן קָאָן,
אוֹ אָט דָּעָר „קָאָבָּלָע קָאָרִילַ”
איַז אָ שָׁאָכְטָעָלָע, אָ שְׁפִּילַ
פָּוָן אָ מְעַשְּׁהָלָע אֲרוֹיסַ;
אָזּוּי קָלִינְטְּשִׁיקַ זַעַט עַס אָוִיסַ.

אוַיסְגָּעָרְוִונְדִּיקְטַ, גָּלְאָט אָוּן פִּין
אוּן מִיר גִּיְעָן דָּאָךְ אֲרִיַּין

אין דעם פיעצלאָן וואגנאָן
דוכט זיך — זיבעוץן פערזאָן,
ווער אויף אונטן טוט אַ קוק
ווערט פון שרעק אַים אָוש נישט גוט ...

און אַט טוט אַ קייט אַ קרייז
שוין! מיר פֿאָרֶן שוין צום שפֿיעַץ
בָּאָרגְּוָאָס הִיסְט „דָּעֵר קָאָטָעָדְרָאָל“
הָעֲכָעָר, הָעֲכָעָר וּוֹאָס אַמְּאָל
ווערט מען צו דער הייך גַּעֲוָוִינְט

און אַ יְעָדָעָר קָוָקָט אַן שְׁטוּינִינְט:
בַּיְמָעָר, בַּיְמָלָעָךְ אַן אַ צָּאָל,
קָלְעַטְעָרָן אַרוֹיְף פָּוָן טָאָל
און זַיְיָ בְּלִיְבָּן פְּלוֹצִים שְׁטִיְין,
קָעְנָעָן נַעֲבָעָר מַעַר נִשְׁתָּגִין

כָּאַטְשָׁש דָּעֵר בָּאָרג אַיְזָ נִשְׁתָּפָרְצָאָמָט:
סְּלִיגָּן שְׁטִיְינָעָר בְּלוֹזִין אַיְזָ זָאָמָד ...
און זַיְיָ קָוָקָן וּוְעַס לְוִיפְּטָט
אוֹנְדוֹזָעָר בָּאָגְּנָעָלָע אַרוֹיְף

קָוָקָן נַאֲךְ מִיט בָּאָנְג אַן צָעָר:
— בְּלוֹזִין מִיר בְּלִיְבָּן דָּא פָּאָרְשָׁפָּאָרָט,
אוֹיךְ מִיר וּוְאַלְטָן וּוְעָלָן וּוְעַן
אוֹנְדוֹזָעָר בָּאָרג, זַיְיָ שְׁפִּיעַץ דָּעָרָזָעָן! ...

עלטער-עלטער זיידע בויים

צווישן טשילע-אָרגענטינע
אין אַ בערגלדיין וואָלד
שטייט אַן עלטער עלטער זיידע:
ווײַיסט אַיר וויפֿל ער אַין אלט?

אַיבער אַלע אַלע קרוינען
זִינְעַ צוֹוִיגַן אוַיסגָּעַשְׁפְּרִיט
וּוִי דָּעַר עַלְטַסְטַעַר פָּוֹן דֵּי בִּימָעַר
זַיִּי באַשְׁצִין אַין ער גְּרִיט.

ווער עס פֿאַרט אוֹיף יַעַנְעַ ווּעַגְנַן
אוֹיף באַוּוֹנדָעַר שְׁטַעַלְטַז זִיךְּר אָפֶּנֶן
אוֹן מעַן הַיִבְטַא אָרוֹיף דֵּי אוֹיגַן:
— זַעַט! וּוִי הַיִּיךְ עַס גְּרִיכַת זַיִּן קָאָפֶן!

אוֹן זַיִּן שְׁטַאַם אַין אַזְּאַ דִּיקָּעַר
ווער ווִיסְט אַוִּיבַּעַן ווּאלְטַג עַקְעַנְטַן
רוֹנְדַּ אַרְוּם — אִים, אַרְומְפָּלְעַכְטַן
אָפְשַׂר מַיט אַ צָּעֵן פָּאָר הַעַנְטַן? ...

קוֹקַט מעַן, קוֹקַט מעַן אוֹן מעַן לִיְיעַנְטַן
אוֹיף אַ שִּׁילְדַּל פָּוֹן מַעַטְאַל
— אַנְגָּעָה אַנְגָּעַן אַוִּיבַּן אַין אַין
אוֹיף זַיִּן בְּרוֹסְט וּוִי אַ מעַדְאַל:

„הויך כ'בין צוויי און פערציך מעטער,
— רעדט דער בוים צו יעדנס בליך —
„דרייא א האלבן אין דיאמטען
„פינפ און פערציך אין קובייק

„און זעקס הונדערט זעכץיך יאר שוין
„טרינק איך רעהן, טוי און ליכט”...
טוליען זיך צו זינגע צווייגן
ביימער, בימעלעך געדיכט.

און זיי בעטן זיך : דערציאל אונדו
דו געדענקסט דאך איזיפיל :
פונ „אמאל, אמאָל געווען איי”...
מירן שווייגן, שטיין זיך שטיל.

און אַרְוִיף זיי קוֹקָן קוֹקָן
צּוֹ דֵי בְּלָעַטָּעַר פֿוֹן זִין קְרוֹוִין :
— נָאָך ! נָאָך מַעֲשָׂה לְעֵדָה דֻּרְצְיָה אַונְדו
עלטער-עלטער-זִידָעַ בּוִים !

וּ אַמְעָד פָּאֵל

שטעל איך זיך אַזְוֹעַק אַנְטְּקָעַן,
אַפְגָעַרְוקֶט פֿוֹן וּזְאַסְעַר בְּרַעֲגַן.
אַפְשָׁר, כִּיוֹוִיס? — אַמְעַטְעַר צָעַן.
אוֹן פָּאֵר שְׂרָעָק פָּאַרְפָּלְאַכְטָן הַאַלְט אַיְך
אַרוֹם שְׁטָאמָם, פֿוֹן בּוֹוִים, דַעַם אַלְטָן
שְׁטִיְיפָעַר — מִינְגַע בִּידְעַה הענט.

זַע אַיְך, וַיְיִדְיַי שְׁטָרָאַמְעַן פְּלִיעַן,
יַעֲדַעְר אַיְינָעַר וּוַיְיל וּוַאֲסָפָרְיַעְר
טָאַן אַ שְׁפָרְוָנָג אַרְאָפָ אַיְן טָאַל —
אוֹן זַיְיַי קְנוּילַן זַיְיַי צְוֹזָאַמְעַן
שִׁיסְנַ אַוִיס מִיט וּוַיְיסָע פְּלָאַמְעַן —
בְּרַעְנָעַן אַלְעַ מִיטְאַמְאָל ...

זַעַצְט אַרוֹס אַ וּוַיְיסָע פְּלָאַקְעַר
אוֹן דַי פְּיִיעַר צְוָנָגָעַן קְנָאָקָן
אוֹ סַע שְׁפָרִיצְט אַ וּוַיְיסָעַ רְוִיךְ:
פֿוֹן אַ וּוַיְסָבָאָרָג, שְׁפִיצְיַק-שָׁאָרָפָן
קְאָפָ-אַרְאָפָ, אַיְן תָּהָומ זַיְיַי וּוַאֲרָפָן
זַיְיַלְן וּוַיְיסָע פֿוֹן דַעַר הַוִּיךְ

אוֹן נַאַך כּוֹאַלְיַעַס לוַיְפַן, לוַיְפַן
צַו דַעַר שְׁרָפָה — אוֹן אַן אוַיְפָהָעַר
מִיט אַן אַיְמָפָעַט, אַ צְעַבְרוֹין.
סְאַיְן פֿוֹן שְׁמָחָה, צַי פֿוֹן צָאָרָן?

ס'אייז דאָך גָּאָר אַ ווַיִּסְעֵר דָּאָרֶן !
ברענט אָוָן בְּרָעֵנֶט — אָוָן בְּרָעֵנֶט נִיט אֹוִיס ? !

הָעֵי ! הָעֵי ! הִילְכֵן פְּרִיד-גַּעֲשָׁרִיִּיעַ,
אָוָן עַס דְּרִיְעַן זִיךְ אָוָן דְּרִיְעַן
אַיִן אַ וּלְילְדַּן וּוַיִּסְעֵן טָאנְצַן .
הַוּנְדָעַרט ! טְוִיזְנֶט וּוַיִּסְעֵר רִיזָּן ,
מִיטַּדִּי נִיעַ בְּלָאנְקָע שְׁפִיזַן
פָּעַכְתַּן זִיךְ אַרְוּם אַיְן קְרָאנְצַן .

— הָאָ-הָאָ-הָאָך ! שְׂוִים גַּעֲלַעֲכַטָּעַר
שְׁפְּרִיצַט פְּרוֹנָאנְדָעַר פּוֹן דִּי פַּעֲכַטָּעַר
מִיטַּא רְוִישִׁיק פְּלִיעַסְקָעַרְיִי
קְנָאָלַן דִּי קְרִישְׁטָאָל-בָּאָקָאָלַן
אָוָן אוַיְף פְּוֹנְקָעַן זִיךְ צְעַפְּאָלַן
בְּלָעַנְדִּיק וּוַיִּסְעֵר פְּאָרָצְעַלְיִי ...

וּוַיְ פּוֹן כְּלָעַרְלִיִּי כְּלִי-זּוּמַר
אַ גַּעַשְׂאָל אוַיְף אַלְעַ טְעַנְעַר
גְּרִילְץ אָוָן קְנָאָל , עַס קוֹוָאָלַט אָוָן קוֹוָעָלַט :
פּוֹיַּיךְ אָוָן בָּאָרָאָבָּאָן אַן טָאָצַן —
בּוּמְ-בּוּמְ ! טְשָׁ-טָאָ-לְאָרָאָך ! עַס פְּלָאָצַן
אַלְעַ כְּלִים פּוֹן דָּעַר וּוּעַלְט ...

וּוְאָרָט אֵיךְ לְאָמִיר זֹעַן אָוָן הָעָרָן
בּוּזְעַן עַר וּוּעַט פְּאָרָמָאָטָעַרט וּוּעָרָן
אָט דָּעַר וּוּאָסְעַרְפָּאָל , גַּעַוּוֹאָלְד !
וּוּפְלַל צִיְּיט קָעַן אַזְוִי שְׁפְּרָנְגָּעַן
וּוְאָרְפָּן זִיךְ מִיטַּרְעַדְעַר-רִינְגָּעַן
נַאֲכָאָנָּאָנָּד , אַ וּוּאָסְעַרְפָּאָל ? ! ! !

רַעֲנָנָת אֶנְצִי

(קינדער-טראפנס ליגן זיך אונ וויגן זיך אין וויסע וואילנדלעך)

קינדערטראפנס :

מיר, די וואסער-טראפנס ליגן
אין די וויכע וויסע וויגן,
ויגן מיר זיך אט איזו;
יא א דריימל, נישט א דריימל,
אי, ווי גוט איז איפן הימל,
אויפן הימל ליכטיק בלוי ...

רעפריין :

ויגן מיר זיך אט איזו,
אויפן הימל ליכטיק בלוי.

ביימעלעך :

רעגן! רעגן! קומ שוין שנעלעך,
מיר די ביימעלעך ווערט געלעך
פון די היizen, געל און גרווי ...

בלומען :

מיר, די בלומען, ווערט טרוקן,
אויפן הימל קווקן, קווקן :
— אווי! עס פאלן בלעתעלעך אווי!

רעפריין :

פון די היizen געל און גרווי.

בלומען :

אוּ! עס פֿאַלְן בְּלָעַטְעַלְעַךְ, אוּ! ...

אָ טְרָאָפֶן :

שְׁוִין גַּעֲנוֹג זִיךְ דָּא גַּעֲלָעָגָן!

אָ צְוֹוִיטְעָר :

— בְּיִמְעַלְעַךְ, בְּלוּמָעַן בְּעַטְנָן: רַעַגְן! ...

נְטָלָעָכָע :

— לְאַמֵּיר אָוִיפְּ דָעַר עַרְד אָרָאָפֶן!

וַיְיִ לְיִידְן פָּוּנְדִּי הַצִּינְן!

לְאַמֵּיר גִּיכְעָר נְעַמְעַן שְׁפָרִיצָן:

טְרִיפְּ-טְרִיפְּ-טְרָאָפֶן! טְרִיפְּ-טְרִיפְּ-טְרָאָפֶן! ...

אלָעַ טְרָאָפָנס :

אלָעַ אָוִיפְּ דָעַר עַרְד אָרָאָפֶן,

טְרִיפְּ-טְרִיפְּ-טְרָאָפֶן! טְרִיפְּ-טְרִיפְּ-טְרָאָפֶן! ...

בְּיִמְעַלְעַךְ :

— אַיִי, וַיְיִ גּוֹת דָעַם אַטְעַם צִיעַן!

בלומען :

— אָ! מִיר נְעַמְעַן וּוִידָעַר בְּלִיעָן:

איַנְאַיְינָעָם :

— אָרָ! סְאַיְזְ וּוֹונְדָעַרְלָעַךְ אַזְוִי!

טְרָאָפָנס :

נְאַט אַיִיךְ! נְאַט אַיִיךְ! נְאָר, נְאָר רַעַגְן,

שְׁפָרִיצָן מִיר פָאָר אַיְיָרְטוּעָגָן:

וּוְאַסְעָרְ-טְרָאָפָנס פְּרִישׁ וַיְיִ טַוִּי.

בְּיִמְל אָוָן בְּלוּמָעַן :

— טְרִינְקָעָן, שְׁלִינְגָעָן מִיר אַזְוִי,

וּוְאַסְעָרְ-טְרָאָפָנס פְּרִישׁ וַיְיִ טַוִּי.

טראָפָנס :

— אויף די רעגן-פִּיסְלַעַךְ טאנצֶן
ביז מיר טרינקען אָן אִינְגָאנֶן
פֿון די שפֿיצֶן ביז אַראָפּ,
מייט די בִּימְעַלְעַךְ אָונְ בְּלוּמְעַן
אלע זיך אַרוּמְגַעְנוּמְעַן,
אָט אָזְוֵי אָ, קָאָפּ צוֹ קָאָפּ.

אלע :

טאנצֶן, טאנצֶן קָאָפּ צוֹ קָאָפּ
מייטן רעגן : טְרִיפּ-טְרִיפּ-טְרָאָפּ,
טְרִיפּ-טְרִיפּ-טְרָאָפּ ...

מאמעלעך איז „פלאסע“

א מידעלע :

— נבעיך, נבעיך — קוק עס אן נאר,
ווײַ מײַן טעכטערל זעט אויס,
וואָס אִיךְ עס אלֶז, גיב אִיךְ אִיר אַוֵּיךְ
אוֹן זַי ווֹאָקסט נִיט, ווֹעֶרט נִיט גְּרוֹיס! ...

א צווייטע :

— מײַנער טו אִיךְ אַוֵּיס דָּאס קלײַידָל
אוֹן אַבִּיסעלָע גָּעוֹרָות!
זָאָל זַי נָעָמָעָן אָ — זָוָן-בָּעָדָל
סְיוּעַט גָּעוֹוִיס אִיר מָאָכָל גוֹט!

א דרייטע :

(קִיִּיט, אִיר לִיאָלְקָע אַיז אַ דִּיקָע...)
— ס' אַיז אַיז „פלאסע“ אַ מְחַהָּה,
קריגט מעַן דָּא אַן אַפְּעַטִּיט!
מִינְעָן אַיז דָּא אַוִּיס גָּעוֹוָאָקסָן,
אלָעָ טָאג אִיךְ נָעַם זַי מִיט.

א פערטע :

— מײַנער כִּיקָּרְמָע מִיט אַ לעָפָל
גָּלִיךְ אַין מִילְעָבָל אִיךְ שְׁטוֹפַ.
כִּיגִיב אִיר קַאַשְׁקָעַלְעָד גַּעֲדִיכְתָּעַ,
הָאָט נִיט לִיב קִין שִׁיטָּר זַוְּפַ ...

א פֿינְפֿטָן :

— וואָס אִיךְ גִּיב אִיר, וואָס אִיךְ פְּרָעָג אִיר,

אוֹיַ אִיךְ ווֹוִיס שָׁוֵין נִיט אַלְיִין
הַאֲלָט דָּס מִילָּעֶל פָּאַרְשָׁלָאָסָן
דוֹרִית דָּס קֻעְפָּל : נִינְן אָוֹן נִינְן ! ...

אַ זְעַקְסְּטָע :

— נִיט אִיךְ בָּעַט אַיר, נִיט אִיךְ פְּרָעָג אַיר,
מִינְעַע עַסְטָט אַלְץ ווֹאָס אִיךְ מַאַן .
טָאַמְעָר מַאֲכָט זַי מִיר אַ מִינְעַע,
קָעָר אִיךְ אַיְבָּעָר אָוֹן — טְשָׁאָךְ-טְשָׁאָךְ ! ...

אַ זְבָּנְטָע :

— מִינְעַע שְׁלָאָפָט מִיט מִיר אַין בָּעַטְלָן,
אַט אַזְוִיָּא, בֵּי מִינְזָיִת
זַי אַיְזָן אַ גּוֹטִינְקָע, אַ שְׁטִילָע,
אַ, זַי וּוֹאָקְסָט בֵּי מִיר אַ לִיְתָן ! ...

אַ אַכְטָע :

— שְׁ-שְׁ-שָׁ, דָּס קִיד אַיְזָן אַיְנְגָעַשְׁלָאָפָן,

אַ צְוֹוִיטָע :

— מִינְעַע אַוִיךְ,

אַ דְּרוּיטָע :

— אָוֹן מִינְעַע אַוִיךְ .

עַטְלָעַכָּע :

— שְׁ-שְׁ-שָׁ ! שְׁוֹוִיְגָן, אַלְעָ שְׁוֹוִיְגָן,
שְׁ-שְׁ-שָׁ, נִיט רִידְזָן הוֹיךְ,

אַיְנָע :

— לְאַמִּיר אִצְטָעָר גָּאָר, זִיךְ שְׁפִילָן,

אַ צְוֹוִיטָע :

— נִאָר אָנוֹ טּוֹמֵל, אָנוֹ גַּעֲשָׂרִיִּי,

(נִיְיָעַן אַוִיפָּה דִּי שְׁפִיאַץ פִּינְגָּעָר)

אַט אַזְוִיָּא, גַּיְנַן פָּאַמְעָלָעָךְ

שְׁ-שְׁ-שָׁ, נִיט וּוּעָקָן זַי ...

(שְׁפִילָן זִיךְ בַּיְם זָמָד)

איינע :

— זעט אָ טורעם כ'האָב געמאכט דָא
זעט ס'אָ פֿעַסְטֶעֶר אָוֹן ווי הוּיך!

אָ צוֹוִיטָעָן :
— זעט דָא מֵיְנָעָר אַיְזָן נַאֲךָ בְּרִיטֶעֶר,

אָ דְּרִיטָעָן :
— מֵיְנָעָר אַוִיךְ, אָוֹן מֵיְנָעָר אַוִיךְ!

די ערשותען :
— אָבָעָר מֵיְנָעָר אַיְזָן דָעַר העכسطער,
פֿוֹנְקָט ווי אָונְדָזְעָר אָבָעָלִיסְקָ!

דָעַר ווֹאָס שְׂטִיעַת אַיְן סָאמָע צָעַנְטָעָר.

(אָ מִידְעָלָעָ לְוִיפְטָצָו, טּוֹטָאָשָׁוּם אָוֹן סְכֻשִׁים זַיְךְ)

— כָּאָ-כָּאָ-כָּאָ — זַעַדְיַין רִיז!

(עַטְלָעְכָּעָ טּוֹעָנוֹ זַיְךְ אָלְזַי צַו אִירָה)

— שְׁלָעְכָּטָעָ ! שְׁלָעְכָּטָעָ ! בִּיסְטָאָשָׁוּם שְׁלָעְכָּטָעָ !

אוֹזָא טּוֹרָעָם ווֹאָרְפָּטָמָעָן אַיְין?

(אָ פָאָר לְיִאָלְקָעָם ווַיְיַיְנָעָן זַיְךְ פֿוֹנְאַנְדָעָר...)

איינע :

אוֹי, דִי קִינְדָעַלְעָד זַיְךְ ווַיְיַיְנָעָן,

(לוֹפְנִין צַו, כָּאָפָן זַיְךְ אָרוֹסָם פּוֹן דִי ווּגְנָעַלְעָד אָוֹן טּוֹלְיִעָן צַו זַיְךְ)

— טְיִיעָרָס, מִיר פָאָר דִיר זַאל זַיְין! ...

נַעֲבָעָד, אוּפְגָעָוּוּקָט דָאָס קִינְדָמִיר,

שְׁלָאָף אָ בִּיסְטָלָעָ נַאֲךָ, — פְּרוּוּ!

(מַהְעָרָטָ פֿוֹנְדָעַרְוּוּיְתָנָס דִי מַאְמָעָם רַופָּן דִי קִינְדָעָר):

— עַטְעַלְעָ ! פֿעַרְעַלְעָ ! זִיסְטָלְעָ, קוּם !

(זַיְךְ לְאָזָן זַיְךְ מִיטָּה לְיִאָלְקָעָם אָהִיָּם)

די מַאְמָעָ רַופָּט, די מַאְמָעָ רַופָּט,

די מַאְמָעָ רַופָּט! ...

טַאָפֶעֶלֶעֶן טַוְטָעֵרִיטַו טַרְאַנְטַ שְׁלַחְמָנוֹת

קִינְדָּעָר :

— וּוּעָר בִּיסְטָן קְלִיּוֹן, דָּאָר יַיְגָעַלְעַ,
פָּנוֹאָגָעַן קוֹמְסָטוֹ אָן?

קָאָפָעַלְעַן :

— פָּוֹן שְׁלוֹם עַלְיכֶם מַעַשְׁהַלְעַ,
אַיר קָעַנְטַ זִי דָּאָךְ : "דִּי פָּאָן".

אַ קִינְדָּ :

— בִּיסְטָ קָאָפֶעֶלֶעֶן קוֹקְעָרִיקְוּ ? יָא ?
גַּעֲלִיְיָעַנְטַ כְּהָאָב דָּאָס בָּוָךְ.

קָאָפָעַלְעַן :

— נִיְין, טַאָפֶעֶלֶעֶן ... כְּטָעַן נִישְׁטַ זָאָדָן :
אַ "דִּימָלְ", נִישְׁטַ אַ "טוֹף" ...

אַ קִינְדָּ :

— וּוּי אַנְדָּעֶרֶשׂ זַעַטְטוֹ אָוִיס ! נִישְׁטַ וּוּי —
אַן אָונְדוֹעָרִיקָעַר יַאָט —

קָאָפָעַלְעַן :

— אַ קִינְדָּעָרְלָעַר, צִי הָאָב אֵיךְ וּוּעַן
זַיְן אַנְגָּעָגָעָסַן זַאָט ? ! ...

אַ קִינְדָּ :

— אָוֹדָאִי הָאָט צָוָם וּוִיסְטַן בְּרוּוִיטַ
גַּעֲפָעַלְטַ דִּיר עַפְעָס נַאָךְ ?

קְאָפָעַלָּע :

— אָ, קִינְדָּעֶר ! סְאֵין דָּאָךְ בּוֹלְקָעַ !
עַסְטַ אַיְרַ דָּאָסְ אַיְנוּמִיטַן וּוֹאָךְ ? !

אָ קִינְדָּ :
מִיר וּוַיִּסְן דָּאָ, אָזְ בְּרוּיטַ אַלְיַין
אַיְן אָטְ, אָוֹוי זִיךְ סְתָם —

קְאָפָעַלָּע :

— אָוִי, קִינְדָּעַלָּעֶר, וּוֹאָסְ רַעֲדַטְ אַיְרַ ? אָוִי !
(פְּרוּוּוֹת אָ בִּיסְ טָאָן)
עַסְ אַיְן דָּאָךְ מְלָא טָעַם ! ...

אָ קִינְדָּ :

— וּוֹאָסְ הַאֲלַטְסָטוֹ אַיְפָן טַעַלְעָרֶל
דָּאָ טָאָפָעַלְעַ פְּאַרְדָּעַט ?

קְאָפָעַלָּע :

— דַעַשְׁמַאַטָּע הַמַּנְ-טַאַשְׁעַלָּעֶר
אוֹן פְּלָאָדָן, וּוְיַעַשׂ שְׁמַעַטְ ! ...

אָ קִינְדָּ :

— אַיְן וּוֹאָסְ-זֹשַׁע אַיְלָסָטוֹ זִיךְ דַעַרְמִיט
אָוֹוי אַצְיַינְדָ ? נָוָ, זָאָגָ !

קְאָפָעַלָּע :

— הַיִנְטָ אַיְן דָּאָךְ יוֹם-טֻוב פּוֹרִים
שְׁלָחָ-מְנוֹת אִיךְ צַעֲרָאָד .

אָ קִינְדָּ :

— דָו קְנַעַטְסָטָ אָ בָּאָרוּעָסָעָר דִי בְּלָאָטָע
גְּלִיטְשִׁיקָ, קָאָלָט אָוָן נָאָס —

קְאָפָעַלָּע :

— אָ, טִינְדָּעַלָּעֶר, מִיטְ פְּרִיְיד אִיךְ שְׁפְרִינְד
אָרוֹם פּוֹן דָאָס צַו דָאָס ...

א קינד :

— דו לוייסט פון שטוב צו שטוב איזוי
און ס'齊ט דער טאג זיך לאנג? . . .

קאנפעלע :

— די באַלעכָּטים שענטען מיר
א דראָשן פֿאָרֶן דְּאנֶן . . .

א קינד :

— אָ טֶאָפָּעַלָּע, אֹזָא פֿאָרְדִּינְסְט,
ニישט גרייניג עס קומט דיר אָן . . .

קאנפעלע :

— כַּיוּעַל טויפֵן פֿאָרֶן פּוּרִים-דָּעַלְתַּ
אָ שְׁמַחְתָּ-תּוֹרָה פָּאָן! . . .

מָאַמְעַ קָאַטְשָׁקָע

מאםע קאַטְשָׁקָע :

— טָאג אָוֹן נָאַכְט גַּעֲזָעָסָן
אִין מֵיַּן נָעַסְט אַלְיַין,
אַיְצָטָעָר גַּיב אַיך עַסְן
קִינְדָּעָר אַזְוֵי שַׁיַּין.

(אלע, צוויי מאַל)
— קוֹאָץ-קוֹאָץ, קוֹאָץ-קוֹאָץ עַסְן,
קִינְדָּעָר אַזְוֵי שַׁיַּין.

קאַטְשָׁקָע :

— קִינְדָּעָר לִיכְתִּיק הַעַלְעַ
אוּפְגַעַנִּית הַאָב אַיך,
נִיעַ קְלִיְידָעָר גַּעַלְעַ
אוֹן אַוְיך רְוִיטָע שִׁיך.

אַלְעַ :

— קוֹאָץ-קוֹאָץ, קְלִיְידָעָר גַּעַלְעַ
אוֹן אַוְיך רְוִיטָע שִׁיך.

קאַטְשָׁקָע ;

— אַיְצָט וּוּעַל אַיך אַיך וּוּיַּזְן;
דְּרִיְיט זִיך הַיַּן אָוֹן הַעַר !
וּוִי מַעַן הַיִּבְטָה אָן שְׁפְרִיְיַז :
אָך-אָך-אָך וּוִי שְׁוּעָר !

אַלְעַ (שְׁפְרִיְיַז) :

— קוֹאָץ-קוֹאָץ, קוֹאָץ-קוֹאָץ שְׁפְרִיְיַז
אָך-אָך-אָך, וּוִי שְׁוּעָר !

קָאַטְשָׁקָע :

פְּלִיגָּל בְּרִיטַּ צַעֲצִיעַן
פָּאָר אַרְאָפּ, אַרְוִיתּ,
אֵין אָ שָׂוֶה פְּלִיעַן
מִיר אַיְבָּעָרָן הַוִּיתּ.

אֵל ע (פְּלִיעַן) :

— קֹוָאָ-קֹוָא, קֹוָאָ-קֹוָא פְּלִיעַן
מִיר אַיְבָּעָרָן הַוִּיתּ.

קָאַטְשָׁקָע :

— שְׁטִיטַּ אָ וּוּיְלָעַ קִינְדָּעַר,
אַלְעַ, אַלְעַ גְּלִיְיךּ,
אָט אָזְוִי אַצְינְדָּעַר
שְׁוּוִימָעַן מִיר אֵין טִיךּ.

אֵל ע :

— קֹוָאָ-קֹוָא, קֹוָאָ-קֹוָא אַצְינְדָּעַר
שְׁוּוִימָעַן מִיר אֵין טִיךּ.

קָאַטְשָׁקָע :

— אַיְצְטָעַר נִיט גַּלְלָאָפּוֹן,
גִּיט זִיךּ טְרִיטּ בֵּי טְרִיטּ,
לִיְגַּט זִיךּ אַלְעַ שְׁלָאָפּוֹן,
קֹוָאָ! מִיר זְעַנְעַן מִידּ.

אֵל ע :

— קֹוָאָ-קֹוָא, קֹוָאָ-קֹוָא שְׁלָאָפּוֹן,
קֹוָאָ, מִיר זְעַנְעַן מִידּ,
קֹוָאָ-קֹוָא, קֹוָאָ-קֹוָא שְׁלָאָפּוֹן,
קֹוָאָ-קֹוָא, קֹוָאָ-קֹוָא-קֹוָא.

זְוִיָּסִינְקָעַ צְוֹוַיִּ

אויף אָ הוֹיף, אָונְטָעֵר צְוֹוִיגָן —
פֿוֹן אָ בּוּם, פֿוֹל מִיט פֿיְגָן,
שְׁטִיְיט זִיךְ אָ שְׁטִיְיגָל
מִיט וּוִיסִינְקָעַ הַינְדָעַלְעֵר צְוֹוִי.

— קְוֹאָ-וּוִיִּ! קְוֹאָ-וּוִיִּ!
הָעָר אִיךְ כָּסְדָר
דַּי הַינְדָעַלְעֵר דַּי צְוֹוִי
זִיךְ בָּאָקָלָגָן אַלְעַמְּאָל
מִיט אָ טְרוּיְעַרְיקָן קוֹל.

— קְוֹאָ-וּוִיִּ! קְוֹאָ-וּוִיִּ!
סְאַיְזָ אָונְדוֹ אָומְעַטְיקָ אֲזוֹי,
שְׁוִין גַּעֲזָעָסֶן אִין קָעַסְטָל
אוּפְּנָן בִּינְטָעַלְעָ שְׁטוֹרָי,
שְׁוִין גַּעֲלִיגָט אָן אַיִי,
קְוֹאָ-וּוִיִּ!
אָצִינְד וּוֹאָס וּוּעָלָן מִיר טָאָן?

אוֹן בִּיְדָע וּוִיסִינְקָעַ קָוּקָן זִיךְ אָן
זִיךְ הַיְיָבָן דַּי בְּרֻעְמָעָן אַרְוִיף,
אוֹן וּשְׁמָרוּעָן דַּי אַוְיגָן צְוֹנוֹיָף
וּוי זִיךְ וּוֹאָלָטָן אִין דַּי קָעַפְלָעָר אַרְיָין —
אוֹן עַס דּוֹכְט זִיךְ אָוִיס זִיךְ שְׁלָאָפָן אִין —

שטייענדיקערהייט,
אינעם גרויסן שטייג — זאלבעצוויט ...

מייטאמאל,
טוט אינע דאס קעפל א בויג,
עפנט ארייך א שפעלטעלע שמאל
און באלאד דאס גאנצע אויג
און א קראעץ ארויס :
קואָא ! קואָא !

טוט איר די צווײַיטע נאָך
און מיט די פלייגל א פאָך :
— קואָא !
ווײַ לאָנְגּוּוֹיִילִיק אַיּוֹ אָונְדוֹ דָא.
די שטייג אַיּוֹ אָזְוֵי גָּרְאָם אָונְ גָּרוּס
און עס פֿעַלְתְּ קִינְמָאָל נִישְׁתְּ אַיִּס
נִישְׁתְּ קִין קָרְנָאָר אָונְ נִישְׁתְּ קִין בְּרוּיט.
איַן בְּלָעָכְלָה טִיף אָונְ בְּרִיטְ
פְּרִישְׁעָ וּוְאַסְעָר שְׂטָעְנְדִּיק גְּרִיטְ
מִיר וּוְיִסְן דָא נִישְׁתְּ קִינְמָאָל
חֲלִילָה פֿוֹן קִין גּוּיטְ.

איַז וּוְאַס-זֶשֶׁע וּוְאַלְטַע עס אָונְדוֹ גַּעֲעָרֶט
וּוְעַן נָאָך אָ פָאָר פֿיְסְלָעֶךְ
וּוְאַלְטַן דָא זִיךְ אָרוּמָגְעַשְׁאָרֶט ?
און נָאָך אָ שְׁנָאָבָל וּוְאַלְטַע גַּעֲפִיקְט ...
— קְוָאָא, סָאָרָא גְּלִיק !
וּוְפְּרִילְעָר עס וּוְאַלְטַע אָונְדוֹ
גַּעֲוָאָרָן דְּעָרְפָּוּן,
כָּאַטְשַׁ נָאָך אִין הוֹן !
וּוְעַן מִיר הָאָבָן מִיט אָונְדוֹ דָא.
און עַסְּנָ — אַיּוֹ אַבְּעַרְגָּעָנוֹג פָּאָרָאָן
עס פְּאַלְטַע אֹשֶׁר אָרוּסִים

און די שטייג איז אווי געראם
לופטיק און גראיס
אונ מיר בידינקע בלויין
ווײיסינקע צוויי.

***

און אין אַ טאג, האָט צו זיי
דער בעל-הבית —
אַ נײַע הוֹן אַרְיִינְגָּלָאָזֶט
פֿוֹן טונְקָעַלְן קָאַלְיִיר
מִיט פֿעַדְעָרְלָעֵד פֿוֹכִיקָע
וּוַיְשַׁוְאַרְצָעַ קָנִיפְלָעֵד אָן אַ שִׁיעָר.
הָאָבָן בַּיִדְעָ וּוַיְסָע מִיטְאָמָאָל
מִיטָּן הָעַכְסָטָן הַיְגָרְקָוָל
זִיךְ אַ וּוֹאָרָף גַּעֲטָאָן אוֹרֵךְ אַיְר
אונ מיט די שנְאָבָלָעָן — אַ פִּיק :
— קוֹוָאָ-אָ! קוֹוָאָ-אָ!
וּוָסָטָסָטוֹ דָּא ?
אין אָונְדוֹזָעָר שְׂטִיגָע
אָונְטָעָר די צְוִיִּיגָע
פּוֹלָע מִיט פִּיגָּן
פֿרְעָמְדָע, טְוָנְקָעַלְעָע, דָו ? ! !

און בַּיִדְעָ וּוַיְסָינְקָעָ שְׁטוֹפָן אַיְר צו
איַן וַיְנְקָל, צו דֻּעָר וּוְאָנְטָן,
פִּיקָן אָן פִּיקָן אַיְן קָאָפְ נַאֲכָאנָאנְד,
פִּיק אָן פְּלִיק ! טִיף אַרְיִין אַיְר הָוִית —
בֵּין סְיוּוּרָן דֻּעָר טְוָנְקָעַלְעָרָס פֿעַדְעָרְלָעֵד רְוִיט ...

שְׁוִין ! ...
די וּוַיְסָינְקָעָ זְעַנְעָן שְׁוִין וּוַיְדָעָר אַלְיִין.
איַינָס גַּעֲבָן דֻּעָר אַנְדָעָרָעָר

זע איך זי שטין
און זי קוֹאָקען אומעטיק אֶזְזִי:
קוֹאָאַוי ! קוֹאָאַוי ! ...

קוֹק אַיך אָוִיפּ זי
און ניט אַיך פֿאָרְשְׁטִי
אָטּ-אָ דִי הִינְדָּעָלָעָר וּוַיִּסְיְּנָעָ דִי צְוֵי.

„געשטיינז און געפלויגן“

וינגען מיט דער מעלאדייע :
„דאס איז אמת“ ...

ס'איז אַ ווונדעָר — אָוּן דָּאָס אִיז
„געשטיינז אָוּן גַּעֲפְלוֹיגֶן“ ...
יעַדְעָר אַיִינָעָר קָאָן עַס הַיִּנְטָ
זָעַן מֵיט זַיְבָּעָן אָוְיגֶן !

רעפריין :
דָּאָס אִיז אַמְתָּה ! דָּאָס אִיז אַמְתָּה !
אוּף אָן אַמְתָּה ס'אִיז גַּעֲשָׁעָן .
דָּאָס אִיז אַמְתָּה ! דָּאָס אִיז אַמְתָּה !
איַךְ הַאָב דָּאָס אִין צִירָק גַּעֲזָעָן ! ...

רעפריין :
פֿוֹן דִּי שְׂטִיגֶן לִיְּבַעַכְעַס
שְׁפְּרִינְגָּעָן פִּילְ פֿוֹן בּוּגָּגָן,
צַו דִּי מַעֲנְטָשָׁן פֿוֹן אַרְוָם
מֵיט דִּי קַעְפָּן זַיְקָ נּוֹיגֶן ...

רעפריין :
דָּאָס אִיז אַמְתָּה, דָּאָס אִיז אַמְתָּה ...

שְׁפְּרִינְגָּן הַעַלְפָּאָנְטָן אִין רַיִּ
גַּעֲנִיפְטָעָן נָאָן צַו וּוּידָל ;

מיט א שטיעקעלע איז האנט
פירות זי אן א מיידל...
רעפריין :
דאס איז אמת, דאס איז אמת...

מיט די פיס ארויף עס שטייט
קאָפּ אַרְאָפּ — אַ שְׁפְּרִינְגָּעֶר,
שְׁפָּרָאַרט זִיךְ אָן נָאָר אֹוֵיפּ אַ לְּאָמָּפּ, —
הַאַלְּט זִיךְ אֹוֵיפּ אַ פְּינְגָּעֶר ...

רעפריין :
דאס איז אמת, דאס איז אמת...

גייט ער, שטייט ער אֹוֵיפּ אַ דְּרָאָט,
הוֵיךְ, — ווי אַיבָּעָר טָאָלָן;
מיט אַיִּין פּוֹס וּוְאַרְפּט אֹוֵיפּ זִיךְ קָאָפּ
טְּעַפְּעָלָעָךְ אָונְ שָׁאָלָן ...

רעפריין :
דאס איז אמת, דאס איז אמת...

אוּפְּפּן רָוקָן פּוֹן אַ בָּעָר
שְׁפְּרִינְגָּט אָזָא גַּעֲזִינְדָּל,
קוֹנְצָן מַאֲכָן זַאלְבָּעָדִיט:
מַאְלָפּעַ, הַוָּנְט אָונְ הַינְּדָל ...
רעפריין :
דאס איז אמת, דאס איז אמת...

רייט אַ רִיְּטָעָר אָונְ דָּאָס פֿעָרָד
שְׂטָאָלָץ אָונְ רִיטְמִישׁ שְׁפָּאָנְטָן ער,

היבט די פיס לויט דער מוזיק,
טאנצט אָן עלעגאנטער.

רעפריין :
דאַס אִז אַמְתָּה, דָאַס אִז אַמְתָּה...

אוֹן דֵי מִידְלָעָר טַעַנְצָעָרְגָּס
זַעֲנָעָן וּוְיָאָן בִּינָעָר;
מענטש אוֹן חִיה דָאָרֶט בָּאוֹויִיזָט
וּוּונְדָעָר יַעֲדָעָר אִינְגָּעָר!

רעפריין :
דאַס אִז אַמְתָּה, דָאַס אִז אַמְתָּה!
אוֹיפֿ אָן אַמְתָּה ס'אִיז גַעַשְׁעָן!
דאַס אִז אַמְתָּה, דָאַס אִז אַמְתָּה!
איְיךָ הָאָב דָאַס אִין צִירָק גַעַזְעָן...

חנוכה-דרידל

כלן :

— נו, וואס זאגט איר קינדער, וואס?
ווער איז דא דער ערשותער אוות
פונעם דריידל? איך! דער נון!
וואס-זשע לערנט איר דערפונ?
קינדער, קינמאָל ניט פֿאַרגעסט:
איך בין פֿון חנוכה דער נס!

גימל (טוט אים א שטויים):

— גײַ שוּ גײַ! נו זאגט אלֵין
צּוֹ בְּאַרְיִמְעַן זִיךְ אַיז שִׁין?
סְפָּאַסְטּוֹ נִישְׁתּוֹ פְּאַר אָן אָוֹת אַ לִיטּ.
גִּימָּל, וּוַיִּסְטּוֹ אִיר וּוָאָס סְבָּאַדִּיטּ
נָאָר בְּסֻוד אִיךְ זָאָג אִיךְ אָוִיסּ:
גִּימָּל גָּדוֹל, אִיךְ בין גְּרוּוּסִים! ...

ה (טוט א שטויים דעם גימל מיטנן נון):
הַעַיְ! וּוָאָס זָאָגֶת מַעַן נִיטּ צּוֹ זִיךְ?
וְועָר אַיז גְּרַעַסְעַר פֿוֹן דָּעַר הַ?
כְּהַאֲבָּאַלְיִין דָּעַם נִסְגְּעֹזָעַן
ה — הַיְהָ, דָּעַרְבִּי גְּעוּזָעַן!

שין :

ש — שא! אָוָן וְועָר אִיךְ בין?
קוּקָטּ מִיךְ אָן, אִיךְ בין דִּי שִׁין!

שין איז שם, אויף ינעם ארט,
אונדזער יומ-טוב שטאַט פון דאָרט!

פ (לייפט אַריין, טוט אַשטווֹט דעם שיין):
— שין אַוועק! דו בִּיסְט נאָר דאָ?
אויף דיין אַרט אַיך קומ, פ: פה.
פה, דאָ, ווערט פֿאָר אַנדזּעָר צִיִּיט
יומ-טוב חנוכה באַנייט!

נוּן (פלעכט צוֹנוּיף אלעמענים הענט אַינטְמִיטְן די פ):
גימל, הָה, שיין, פֿה, מעַן ווַיסְט:
ס'איין אַיִין גַּאנְצָעָר אַלְפּ-בֵּית! ...

איינער :
איינער איז נאָר קוּים אָן אָות

אלע :
— אלע זענען מיר דער נס!

איינער :
דעמאָלֶט, אַיצְט, ס'איין דאָר אַיִין קִיִּיט
פּוּן דָּאָרט אָון דָּאָ, נוּ דְרִיכְט זְיךְ דְרִיכְט!!!

אלע :
— אלע, אלע גִּיךְ-גִּיךְ-גִּיךְ
איינעם דְרִיכְלְדְלְ דְרִיכְיעַן זִיךְ.
איינגעַפְלָאַכְטָן האַנט אַיִין האַנט,
אונדזּעָר פְּאָלָק אָון אַונדזּעָר לאָנד!
פרִיאַי פּוּן גָּלוֹת, פרִיאַי פּוּן פִּינְטוּט,
יומ-טוב חנוכה איז היינט!!!

אַמְּדָנָעْ זָאָד

— מאמעלע, ס'א מאדנע זאָד,
את אִיךְ קוק זיך אֵין און טראכט :
ס'האָט דער בוים אֵין שטאמ נאָר בלויין,
און אֶזְוִיפְּיל צוֹווִיגָעלְעָךְ האָלָט ער אויס !
את דער אַיִינְשְׁטָאם אָון אִיךְ קלעָר :
וֹוי ווֹאָלָט זַיִן, ווֹעַן ס'אֵין פֿאַרְקָעָרט ? ...

וּוֹאָלָטָן צוֹווִיגָן אַוְיךְ גַּעֲקָעָנט
הַאָלָטָן אִים אוֹיף זַיִעְרָעַ העַנְטַ ?
אלָעַ, אַלְיַינְקָעַ צַעְזָאָם
זַיִעְרָעַ אֵין אָון אַיִינְצִיקָן שְׁטָאטַ ?
אִיךְ מַיִין, ווֹעַן זַיִן ווֹעַרְן גְּרוּוּסַ ? —
הַאָסְטַ שְׁוִין ווֹעַן גַּעֲזָעַן אֶזְוִינְסַ ? ...

אונ די מאמע טוט אַ לְאָר :
— יָאָ מַיִין קִינְד, סַאַגּוּטָעַ זָאָד,
וּוֹאָס דַו קָוְקָסְט זַיךְ צַו אָון טְרָאָכְסַט —
לַעֲרָנָעַן ווּעַסְטוּ דַעֲרָפָונַ אַ סְךְ ! ...

זינג זיידיש

דינגען מיט דער מעלאדיין פון
“זינג מיר א לidealע”...

ל ערער :

חימל, חימל, זינג מיר א לidealע
וואס דו ווילסט אליאן?

ה יי מל :

פון מיין טאטט-מאמע זינגען
ויל איך, או די וועלט זאל קלינגען!...

ל ערער :

זינג, חימל, זינג!
דו זינgesture דאך איזו שיין!
עס קלינגעט דאך מלא חן...

ל ערער :

חימל, חימל...

ה יי מל :

פון מיין באבען, פון מיין זידן,
אווי ווי איך האב ליב זי' בידן!

זינג, חימל, זינג...

ל ע ר ע ר :
חַיִימֶל, חַיִימֶל...

ח י י מ ל :

פָוּן מֵיַין בָּאָבָעַ-זְיִידָנַס פֿרִיְידַן
וּוֹעֵן דֵי אַיְינִיקְלָעֵךְ יִידִישׁ רִיְידַן!...
זִינְגֶ, חַיִימֶל, זִינְגֶ...

ל ע ר ע ר :
חַיִימֶל, חַיִימֶל...

ח י י מ ל :

פָוּן דָעֵר שָׁוֹלָעֵ, פָוּן דֵי לְעֻרְעָרֵ,
וּוֹאָס זֵי לְעַרְגָעַן יִידִישׁ מְעֻרְעָרִ!...
זִינְגֶ, חַיִימֶל, זִינְגֶ...

ל ע ר ע ר :
חַיִימֶל, חַיִימֶל...

ח י י מ ל :

פָוּן דֵי קִינְדָעָרְלָעֵךְ וּוֹאָס וּוֹילַן
זִיךְרָמַת מִיר אוֹיפְ יִידִישׁ שְׁפִילַן!...
זִינְגֶ, חַיִימֶל, זִינְגֶ...

ח י י מ ל :

כְהָעָרָ מֵיַין לִידְעַלְעָ אַצְינְדָעָר
זִינְגָעַן אַלְעָ יִידִישׁ קִינְדָעָר!
זִינְגָט קִינְדָעָרְלָעֵךְ, זִינְגָט,
אַיְרָ זִינְגָט דָאָךְ אַזְוִי שִׁין
יִידִישׁ מְלָא חָן!...
יִידִישׁ מְלָא חָן!...

וווי שיר עמלעך

שין גיינע קלײַנָּע מיידעלעך,
די פעלדעלעך צוועית,
עס בלאָזָן זיך די קלײַדעלעך
וואַי שירעמלעך צעשפֿרײַט.

ס'אָ קורצינקע, ס'אָ פִּיצְעַלְעָך !
אָ רִיפְעַלְעָך נָאָר בְּלוֹזָן
אוֹן סְלָאָכָן וּוַיְסָע שְׁפִּיצְעַלְעָך
וואַי צִינְדַּעַלְעָך אֲרוֹוִיס

עס קִיְּקַלְט זִיך אָ וּוַיְנַטְעַלְעָך,
ער דְּרִיְּת זִיך אֵין דָּעָר בְּרִיְּתָא,
אָ הִיבְּטוּט נָאָר אָ קוּוַיְנַטְעַלְעָך
אָ שִׁירַעַמְל וּוְאָס גִּיט ...

אָט לוֹיְפָן זַיִ, אוֹן יַאֲגָן זִיך
אוֹן — וּוֹעֶר אֵיז גָּלִיךְ צַו זַי,
די שִׁירַעַמְלָעָך וּוְאָס טְרָאָגָן זִיך
אוּיפְּ פִּיסְעַלְעָך די צֻוַּי ? !

בְּלִימָעַלְעַ

شمיכלט בלימעלע מיט חן :
— קווקז מיר און אונ זאג אלין —
אין קיין קראמען לויף איך ניט,
אונ קיין שטאפען קויף איך ניט,
ניט געמאסטען, ניט געניעיט,
כ'האָב מײַן קלײַדעלע שוין גרייט,
— כ'קoom מיט איר אָרוּס אַהער —
א געשאנק פון מאמע-ערד !

אונ די מאָס איז פונקט פאָר מיר !
דעָר קָאָלִיךְ אָוָן דָּעָר בָּאָצֵיר
צָו מִיְּן פְּנִים צָוְעָפָאָסֶט !
וועָר עַס גִּיאַת פָּאָרְבִּי דִּי גָּאָס
מִיט בָּאוּוֹנְדָּעָר קוּקָט מִיד אָן :
— זָעַט וּוְיִשְׁיַׁין סְ'אַיְן אַנְגָּעָטָן,
שְׁטָעָנְדִּיק אָוִיסְגָּעְפָּצֶט אֲזֹוי ! . . .
אִין פְּרִימָאָרְגָּן טְרִינְק אִיךְ טּוִי
אונ אִיךְ נָעַם זִיךְרָפָאָצִיעָס זָוָן.
וּוְאָקָס אִיךְ שִׁיְּן גָּעוֹזָנְטָן דָּעָרְפָּוּן
אונ מִיְּן נָאָמָעָן אִין, אִיךְ וּוַיִּסְטָ ?
— בְּלִימָעַלְעַ, אִיךְ הִיָּס ! . . .

אי צייקל – שרה לה

זינגען מיט דער מעילאדייע פון „געווען אייז אַ פראָש
אייז אַ גראַן סָאמְעַט קָליַיד“

אי צייקל :

קּוּם שְׁרַהֲלָעּ שְׁפִילָן זִיךְּ, קּוּם, זִיךְּ נִישְׁתְּ פּוֹילּ!
לְאַ-לְאַ! לְאַ-לְאַ!
וּעָסְטּ קְרִיגֶן אַ זָּאָךְ וּוֹאָסּ גַּעַשְׁמָאָקּ אֵין אָוָן וּוֹיִלּ
אַ צּוּקָעָרְלְ-זִיסּ וּוֹאָסּ צְעָגִיטּ זִיךְּ אֵין מוֹיִלּ
לְאַ-לְאַ! לְאַ-לְאַ!

שרה לה :

נִיְין, אַיְצִיקָּל, כּוֹיִילּ נִישְׁתְּ קִיְין צּוּקָעָרְלּ, נִיְין!
לְאַ-לְאַ! לְאַ-לְאַ!
אַ זָּאָךְ וּוֹאָסּ צְעָגִיטּ זִיךְּ אֵין מִילְעָכְלּ אַלְיִין:
אַ קִיְין אָוָן אַ שְׁלוֹנָג — אָוָן אַירּ הָאָבּ עַסּ נִישְׁתְּ מִיְין!...
לְאַ-לְאַ! לְאַ-לְאַ!

אי צייקל :

קּוּם שְׁרַהֲלָעּ, קּוּם שְׁוִין זִיךְּ שְׁפִילָן מִיטּ מִירּ!
לְאַ-לְאַ! לְאַ-לְאַ!
שְׁיִינִינְקָעּ צָאַצְקָעָסּ אַירּ הָאָבּ, אָן אַ שִּׁיעָורּ
וּעָסְטּ אוּיסְקָלִיְיבּן אַיְינָסּ, וּוֹאָסּ גַּעַפְעָלָן אֵין דִירּ...
לְאַ-לְאַ! לְאַ-לְאַ!

שרה לע:

און און איך וועל וועלן, אט יונץ און אט דאס
לא-לא! לא-לא!

וועסט איציקל האבן אויף מיר א פאדראס?

אייציקל:

וועסט נעמען זיך אלצדינגן!
וואס ארט עס מיר מיך, וואס?

לא-לא! לא-לא!

אייציקל:

אייז גיב מיר דיין הענטעלע שרה להע, גיב!
לא-לא! לא-לא!

שרה לע:

און מיר גיב דיין הענטעלע, איציקל גיב!

אייציקל - שרה לע:

וואי קינדערלעך גוטע וואס האבן זיך ליב! ...
לא-לא! לא-לא!

בָּעֵד עַל עַ

ניט פון סחרה, ניט פון פאפיר,
אן אמתן בערעלע האבן מיר.
אייז אַנגָעַטָּן ווי אַ בערעלע שייעור,
און ער קרייכט אויף אלע פיר.

אונדזער בערעלע אייז ניט פויל,
האט ער הענטעלעך שווארץ ווי קויל
פוייזעט מיט זי גיך-גיך-גיך,
כاطש טו אן איים צוויי פאר שיך ...

טוט ער עמעצן אַ ביס,
אייז דאס אויכעט אַזוי זיס !
איצטער ווייסט איר שוין געוויס
בערעלע : מיין ברודערל אייז !

בָּאַשְׁעַלַּע

באשעלע האט גרינע אויגן
לויבטן זיי איזוי צעסטראלט —
או אויף וואס זיי טוט א קוק נאר
ווערט עס גריין צעפרילינגעט באַלד ...

פליט אַריין אַ יידיש ביכל
טוט אַ שפֿרונג אויף אִירע הענט :
באשעלע ! ווי קאָלט ס'אייז ! ווינטער !
בר... בר... רר... ס'אַ פראָסֶט, עס ברענט !

הילט אֵין באשעלע די טָאָולען
אֵין אַ דיקון גלאָנץ פֿאָפֿיר,
אוֹן זַי גָּלְעַט עס אוֹס מִיט לִיבְשָׁאָפְט :
— סְיוּוּעַט דִּיר וּוְאָרָם זַיִן בַּיְמִיר ...

מיישט אויף באשעלע אַ בלעטל
ווערט דָּאָרט פֿרְילִינְג מִיטְאָמָּאל :
יִדְישׁע דָּעַרְפֿרִידְטַע וּוְעַרטְעַר
זַיְךְ צְעוֹנְגָּעַן אויף אַ קּוֹל ...

אוֹן עס דְּרִיְעַן זַיְךְ דִּי אָוְתִּוּת
אֵין אִיר פֿרְילִינְג שִׁיְין אַריין ;
— לִיְיַעַן באשעלע, נאָךְ לִיְיַעַן !
וּוּ קָאָן אָונְדוֹז נאָךְ בעסער זַיְזָא ...

מיין ברודער ל

ווײינט מיין ברודערל און שפילט זיך
גוט איז אלצדינג וואס ער טוט,
ער פירט אויס אלץ וואס אים ווילט זיך :
ווײיסט ער כאטש ווי ס'אייז אים גוט ?

וואען און ווי ער וויל נאָר, עסט ער —
דאָרף בײַם טיש ניט זיצַן פִּין,
אַינְמִיטֵן דְּרִינְעֵן גָּאָר פֿאָרגָעָסְט ער
פֿרָעָגֶט נִיט קִיְּנָעָם אָוֹן שְׁלָאָפֶט אַיְּזַן ...

דאָרף צומאל נִיט גִּין זיך לִיְּגַן
אויף אִים שְׁרִיִּיט מַעַן נִיט : ס'אייז שְׁפָעַט !
וואען ער וויל, אַינְמִיטֵן זִיְּגַן
וועָרָן מַאֲמָעָס הַעֲנָט זִיְּן בָּעַט ...

סְאָרָא גוֹטָן מַזְלַּה אָט ער !
נָאָר אָ שָׁאָד — דָּעָרוֹוִיסְט זיך
וּוי ס'אייז גוֹט אִים אַיְצָטָעָר — וּוּעָט ער
זִיְּן אָ גְּרוֹיסָעָר שּׂוֹין, וּוי אִיך ...

שׂוֹלְמִיתֶּל

וַיִּסְתַּחַר אֵיר וַיָּמֻעַן קִינְדָּעָרְלָעַךְ
אֲצִינְד אֵיךְ שְׁטָעַל אֵיךְ פָּאָר?
טַיְיבָעַלְעַס שָׁוֹלְמִיתֶּל,
אַלְט אַיּוֹן זַי צְוַויִּי יָאָר.

פָּעָרְלָעַךְ — דִּי צִינְדָּעָלַעַךְ,
גָּלְעָקָעַלְעַךְ — דִּי הָאָר,
אַיְן בָּעָקָעַלְעַךְ דִּי חַנְדָּעָלַעַךְ:
גַּרְיָבָעַלְעַךְ אַ פָּאָר.

פְּלוּיִמְעַן-אוֹיָגָן, גְּרוֹיִס אָוָן שְׁוֹאָרָן,
לִיבְשָׁאָפְט אַיּוֹן אֵיר בְּלִיק
אָוָן זַי פִּילַן אָן דָּאָס הָאָרָץ
מִיט גַּעַזְאָנָג פֿוֹן גְּלִיק.

פֿוֹן אֵיר רַאֲזָן מִילְעָכְל
וּוְאָס שְׁמִיְיכְלַט זַאְפְּטִיק זִיס,
פּוֹלָע וּוּרְטָעַר, רַוְנְדִיְקָע —
קִיְיכְלָעַן זַיךְ וּוְיִ נִיס.

יַעֲדָעַס וּוְאָרָט, וּוְיַלְאָנָג אָוָן שְׁוֹעָר,
וּוְאָס מִרְעָדַט נָאָר אוֹיס,
וּוְאָס שְׁוֹלְמִיתֶּל דָּעָרְהָעָרט —
רַעַדְט זַי בָּאָלְד אַרְוֹס.

פְּרַעֲגַט מֵעַן אִיר : — זִיס מִיְדָעַלְעַ
זֹאָג אַיִן ווֹאָסֶעֶר קְלִיְידָעַלְעַ
שְׁפָאַצְיָרַן ווֹאַלְסַט גַּעֲוֹאָלַט ?
בְּרַעֲנַגְט זַי אוּף אִירַע הַעֲנַטְעַלְעַר
קְלִיְידָעַלְעַר אָוָן מַעַנְטַעַלְעַר —
אַלְעַ אִירַע זַאֲכַן מִיטָּאַמָּאַל ...

שְׂטָעָרְנְדֶלְעֵד

עס ווינט דער קליביגער בערעלע,
ער ווינט און הערט נישט אויף :
— אווי, מאמעלע ! די שטערנדלען,
אווי ! קליב זי מיר צונזיף ! ...

— זע, בערעלע, דו ווינט דאך גלאט,
זאג, ווי זאל איך ארויף ?
און וואלט איך באטשבּי דא געהאט
א ווינדע אויפּן הויף ! ...

— זע, מאמעלע, דו באפּ זיך אן,
אט, אן די פֿאַסּן לִיכְטַ ...
דייך פֿירן אויפּן הימל קאָן
לבנה - ווינדע גיך.

— איך האָבּ ניט קיין איין שטערן דאָ,
און דאָרטּן — אוויפּיל !
אָ מאמעלע קאָן אלצדינגע, יאָ !
די שטערנדלען — איך וויל !!

שטייבעלע פון גלאן

האָבן מיר אַין אונדזער שול
אַ שטייבעלע פון גלאָן,
ביזן דאָך מיט וואָסער פול
מיט צוּוויגעלעָן אוֹן גראָן.

מיט ברעקלעָן אוֹן שטעקעלעָן
אוֹן שטיינדעלעָן באַמאָלט.
מיט פלייגעלעָן אוֹן עקלעָן
פִּיר פִּישעָלעָן פון גאָלֶד.

שטעלן זיַּיך זיַּיך גָּרְנִישֶׁט אָפֶּן
אוֹן שוּוִימָעָן אָזְוֵי גְּרִינְגֶּן,
אַ בלְעַטְעַלְעָן אַ רִיס אָרְאָפֶּן
אַ ברְעַקְעַלְעָן אַ שלְינְגֶּן.

צעעפָנט זיַּיך דָּאָס מִילְכָּעָלָעָן
די פלייגעלעָן אַ בלְאָן;
וואַי שִׁין אַין אונדזער טִיכְכָּעָלָעָן
אַין שטייבעלעָן פון גלאָן!

שׁוֹ-שׁעַ-ווּעַן, בּוֹ-שׁעַ-ווּעַן

— שׁוֹ-שׁוֹ, שְׁאָ-שְׁאָ, שְׁטִילַ זָאֵל זַיִן!
טָאַטְעַ-מָאַמַּעַ שְׁלָאָפָּן אִין!
דְּרִיְיטַ דָּעַרַ וַיְנַטַּ דִּי אַוְיעַרְלַעַךְ
פָּוּן דִּי קְלִיְינָעַ בִּימְעַלְעַךְ.

נָאָר, זַיִ פְּאַלְגָּן אִים נִיטַ מַעַרַ.
שׁוֹ-שׁוֹ! שְׁאָ-שְׁאָ! הַיִן אָוֹן הַעַרַ.
כַּי-כַּי-כִּיקָּעַן מַיִין אָוֹן מַיִין!
אוֹ סָעַ לְאַכְטַ זִיר גָּאָרַ אלִין!...

וּוְעַקְעַן זִיד אָוֹן וּוְעַרְן בִּיְזַן
טָאַטְעַ-מָאַמַּעַ בִּימְעַרְ גְּרוּוֹסַ,
אוֹיִיףַ דִּי בִּימְעַלְעַךְ אֶלְבָּאָזַן:
„נִישְׁתַּ אֶ דְּרִימְלַ טָאָן מַעַ לְאַזְוֹת!...“

וּוְעַרְטַ דָּעַרַ וַיְנַטַּ אַזְוִי אִין כַּעַט
אוֹ מִיטַ אִימְפַעַט כַּאֲפַט אַרְאָפַ
אֶלְעַ רִיטְעַרַ פָּוּן זַיִן פָּאָם,
טוֹטַ אֶ שְׁמִיזַ — אָוֹן שְׁמִיסְטַ זַיִ אֶפַ
פְּאָרַ דִּי אַוְיגַן פָּוּן דָעַרַ גַּאָסַן:
— שׁוֹ-שׁעַ-ווּעַן אָוֹן בּוֹ-שׁעַ-ווּעַן?
נָאָטַ אִיךְ! זָאֵלַן אֶלְעַ זַעַן!...

וזערכו ברזים

טאטא-מאמע טענעהן איין :

דאָס איז ניט גוט, דאָס איז ניט שיין
אוֹן דאָס פֿאַסְט שׂוֹין ניט פֿאַר דִּיר,
וּוּעֶרֶסְט שׂוֹין גְּרוֹסִים, אוֹן דָּאַרְפְּסֵט פֿאַרְשְׁטִינְזִין
אוֹן דִּין טֻבָּה מִינְגַּעַן מִיר ...

גָּלִיב אֵיךְ זַיִן. אֹנוֹ פָּאֵל גָּלֶץ אֹוִיס
טָאַטָּע-מָאַמָּע, אֹנוֹ אֵיךְ קְלֻעָּר :
— אֹוִיטְצָוָאַקְסָן, וּוּעָרָן גְּרוּוּס,
דָּאָרָפְּ זַיִן זַיִעָר, זַיִעָר שְׂוּעָר ...

א זיידע

בעניעלע, אזאָאָ ברעקל
ויל שווין אויך אַ זיידע זיין;
טוט ער אָן דעם זידנס רעקל
און איין שפיגל קוקט זיך איין.

ער פֿאָרְלִיְגֶט די הענטלעך בּיִדְעָ
איינט אין אַנדְעָרָרָרָ פֿאָרְדְּרִיטָ;
איינגעבעיגן ווי דער זיידע
פאָרָן שפיגל גִּיטָּ זיך גִּיטָּ.

שטעלט אַ טְרִיטְעָלָעָ פֿאָמְעָלָעָ
טוט אַ הוֹסְטָלָ: „פּוּ-פּוּ“ שׁוּעוּרָ!
— „כִּבְין אַ זיידָעָ! — שְׁרִיְתָ אָוִיסָ פֿרִילָעָ
— כִּיהּוֹסְטָ שְׁוֵין אויך אָזְוִי ווי ער ...

כ א פ נ

— טאטע, מאמע, זיידע, באבע,
מומעם, פערטערס, אלע ווילן
נאכטאו אונדזן די קליענע קינדער
און אין „כאנפערלער“ זיך שפילן.

יא געויס, אין אלע שפילן
קען מען פאלן, זיך צעדראפען,
אבער או די גרויסע ווילן
גלאיך ווי מיר נאר, — כאפֿן, כאפֿן ...

ב'הער די באבע זאגט צום זיידן :
— זע, עס הערט נישט אויף צו לייאפֿען,
כ'יויס גארנישט ווי אין דעם רעגן
וועלן מיר א טראםוויי כאפֿן ...

און די מומע זאגט צום פערטער :
— כ'בין שוין מיד די פיס צו קלאפֿן,
או מען דארף גאר האבן מזל
היינט א טראלעטס צו כאפֿן ! ...

זאגט דער טאטע צו דער מאמען
— ס'פעטלט א האלבע שעה, א קנאפֿע

אוֹן אַיךְ מוֹצֵם בָּאָן שָׁוִין לְוִיפֶן
כִּיזָּאָל דַּעַם צָוֵג נָאָר קָעַנְעָן כָּאָפֶן! ...

כָּאָפֶן-כָּאָפֶן! אַוִיךְ דַּי גְּרוֹיסֶעָ
הָאָבָן „כָּאָפָערלָעֶד“ אִין זִינְעָן,
נָאָר זַיִי יְאָגֵן זִיד אוֹן לְוִיפֶן
שְׁפִילָן זִיד אִין פָּאָר-מַאֲשִׁינְעָן! ...

קָרְנַ...

די מאמע זאגט : ס'א שלעכטע צייט,
מידארף זיך היטן שטאָרָק,
ニישט אויסגעבען צופיל, און זיין —
א ביסינקעלע קָרָג.

אייז היט איד מײַנע זאָכוֹן זאָלוֹן
לענגעער אויסזען נִיִּי,
איד שפֿאָר און גִּיב אָוִיס ווינצְיִקְעָר
אויף שפֿיל און נַאֲשֶׁרְיִי.

נאָר, ווֹאָס — אייז אוּיד די לערעַקע
געוּאָרָן קָרָג אַצְינֵד?
און שפֿאָרַעַודִיק זִי גִּיט אָזּוּי
די „נאָטָעָס“ יַעֲדָן קִינְד.

או ווֹעֵר עַס קְרִיגַט בַּי אַיר אַ פִּיר, —
אייז דָּאָס שְׂוִין גָּאָר אַ גְּלִיכָּ.
צִי קוּיפְּט מַעַן צִיפְּעָרָן אַין קְרָאָם?
זִי צָאַלְטַ פָּאָר זִי — פּוֹן שְׁטִיקָ? ...

אָשְׁרִי בְּמַאֲשִׁין

שיין און ריין שרייבט גאר מײַן טאטע:
ニישט צו קלײַין און נישט צו גראיס
ニישט עס בייגן זיך די אותיות
די אַריין און די אַרוּס.

גָּלִילֶיכָּע שְׂטִיעֵין אִין דִּי שָׂוֹרוֹת
אָפְגָּעָרָוקְט זִיך וּוֹאָרט פֿוֹן וּוֹאָרט
ニישט עס פָּאָלָט אַיִּינָס אוּפְּנָן צְוּיִיטָן;
יעַדְעַר אַוִּיפָּה זִין רִיכְטִיק אָרט.

ニישט עס מַעֲקָט זִיך, נִישְׁט עס פְּלַעַקְט זִיך
ニישט צו גְּרָאָב אָון נִישְׁט צו דִּין;
הָע! מֵיַּן טַاطָּע אִין אַחֲם!
ער — שְׁרִיְבֶּט אַוִּיפָּה אָשְׁרִיְבָּמַאֲשִׁין! . . .

פִּיק-פִּיק, שְׁפְּרִינְגָּעַן טַاطָּנָס פִּינְגָּעַר
אָט אַרְאָפָּ אָון אָט אַרְיִיךְ,
אוֹ די אַוִּיטִוֹת זִי לִיגָּן
דָּאָר שְׁוִין גְּרִיטָ פֿוֹן אַוִּיבָּן-אַוִּיפָּה . . .

אַוִּיפָּה אָשְׁרִיְבָּמַאֲשִׁין קָעַ שְׁרִיְבָּן,
בָּא! וּוֹאָס דְּאָרָף מַעַן קָעַנְעָן, וּוֹאָס?
פִּיק! אָ פִּינְגָּעַר אַוִּיפָּה אָ קָנוּפָּל
אוֹן עס שְׁפְּרִינְגָּט אַרְוִים אָן אַוִּות.

און א טאטע קען דאך סי ווי
שריבן שוין פון לאנג. איך קלער:
או עם איז — געוויס א טוות;
ס'ווארלט באדארפט זיין — פונקט פארקערט! ...

ווי קען זיין? מיט טיגט און פעדער —
„שענער“ שריבן הייסט מען אונדז!
גייט מיר אויך אַ שרייבמאשינע,
און איך וויאן איך שוין די קונץ! ...

אַבִּישָׁל צִיִּיט

כִּיוֹל מִין טָاطָע-מְאֻמָּע פֶּרֶעֲגָן,
— זָגָן זַיְדָאָר, כִּיוֹאָקָס אַלְיִיט —
אֵיר הָאָט דָּאָר פָּאָר מִינְגָּעָטָוָעָגָן
אלִץ — נָאָר נִישְׁתָּאָבִיסָל צִיִּיט . . .

וּוּ אַנְיִיסָל, וּוּ אַשְׁפֵּל נָאָר,
וּוָאָס סַע הָאָט קְוִימָא בָּאָדִיט,
קוִיפָּט מַעַן מִיד בָּאָלָד, וּוָאָס אַיְדָוִיל נָאָר,
אלִץ — נָאָר נִישְׁתָּאָבִיסָל צִיִּיט . . .

הַיּוֹלָעָר, הַעֲמַדְעַלָּע גַּעֲפְּרָעַסְטָע
אוֹן אַטְיכְּעַלְעָבִים זַיִיט,
נִישְׁתָּאָשְׁלִיקָל פָּאָרְגָּעָסָט מַעַן,
אלִץ — נָאָר נִישְׁתָּאָבִיסָל צִיִּיט . . .

אוֹן דֵי שָׁאַכְטָלָעָן, נַאֲשָׁעָרִיְעָן
וּוְעָרָן אַלְעַמְּאָל בָּאֲנִיִּט,
קוִיפָּט מַעַן אַלְצִידְגָּג וּוָאָס צָומָקְיִיעָן
אלִץ — נָאָר נִישְׁתָּאָבִיסָל צִיִּיט . . .

ויל איך עפעס זי דערציזילן
ווערט מען בייזלעך און מען שרייט:
— זעטטאָך ווי מיר דארפּן איילן
מאָרגּן! לאָז! נישטּאָ קײַן צִיט! ...

נָאָר זַיְיָ יַאֲגָן זַיְדָ אָוֹן לְוִיפָּן
אַלְעַמָּל, וּעְרָ וּוִיסָּ וּיְ וּוִיטָּ?
בְּעַסְעָר וּוְאַלְטָן זַיְיָ מִיר קְוִיפָּן
אַנְשְׁטָאָט אַלְץ — אַבִּיסָּל צִיטָּ! ...

טאטע

טאטע, וויפל איז דער שייעור?
שטענדיק מוז איך פֿאַלְגָּן דִּיר!
און וווען וועסטו פֿאַלְגָּן מִיר?

מיינסט מסתמה עס איז גרייניג,
תמיד העון דיין באַדְינָג
און נאָר פֿאַלְגָּן דִּיר אלצְדִינָג?

יאָ, אָוֹדָאי, דִּיר אַיז גּוֹט,
גּוֹט אַיז ווֹאָס אֲטָאָטָע טוֹט...
איי, וווען בְּקָעָן אַיז דֻּעָר מִינּוֹת —

זִיךְרָא צִי טָאָן אוּרִיף גַּעַשְׁוִינִיד —
בֵּית אִיךְ זִיךְרָא מִיט דִּיר אַצְינִיד;
כְּיוּעָר דיין טאטע, דו — מִין קִינְד.

כְּיוּעָר אֲטָאָטָע בְּרִיט אַיז הוֹיךְ,
אלֶעָ פֿאַלְגָּן מִיר — דו אוּיךְ!
יאָ, יָאָ, טָאָטְעַלְעָ, דו אוּיךְ!!!

מיינע ביטעלע

מיין ביטעלע! מיין ביטעלע!
מיט גרעזעלעך גייט אויך!
מיט דינינקע, מיט גרינינקע,
ווײַ פֿינְגְּעָרְלְעָךְ אַרוֹיךְ.

מיין ביטעלע, מיין ביטעלע,
— די מאמע רופט עס „ציב”,
— די קינדערלעך פון ציבעלעם,
איך האב עס אַזְוִי לֵיב! ...

* *

ס'אייז מיין ביטעלע געראָטן
אויפגעגןגען, קוּק עס אָן!
ווײַ אַ קִיכְעַלְעָךְ באַשְׁאָטְן
מיט אַ דִּינְעָם גְּרִינְעָם מָן.

שפֿעטער, שפֿעטער וועט עס ווערָן
רטעך, בּוֹרָאָקָעָס אָונְ מָעָן,
וּאָקָסָן, וּאָקָסָן וּוּרָן גְּרוּיסָט
פֿון דָּעָר עָרָד — אַ שְׁפֿרְוְנְג אָרוֹיסָ! ...

א ב א ל א נ

ס'האט דער זיידע רב אלקנה
— מאלע וואס א זיידע קאן —
שלמהלען פֿאָר אַ מְתֻנָּה
אִים גַּעֲבָרָאכֶט אַ לוֹפְטָבָאַלָּן.

— אַ סְאָ לְוֹפְטָבָאַלָּן! דערפרײַט זיך
שלמהלע מיט דעם געשאנק,
און ער שפְּרִינְגֶט מיט אִים אָונֵן דריַיט זיך
— זיידעלע, אַ דָּאנְקָן! אַ דָּאנְקָן!

אוֹזָא קוֹשׁ וּוֹעֵל אִיךְ דֵּיר גַּעֲבָן!
זיידעלע, קוֹק אִים נָאָר אָן!
כִּיהָאָב נָאָר אֵין מִין גַּאנְצָן לְעַבְנָן!
נִישְׁטָ גַּעֲזָעָן אוֹזָא בָּאַלָּן!

אוֹזָי גְּרוּיס אָונֵן סְאָ קָאַלִּירָן;
רָאָזָן אָונֵן רְוִיטָן אָונֵן גְּרִינְן אָונֵן גְּעַל,
הָעֵי! דָוָן! הַיְיָב זִיךְ אַוְיפְּן שְׁנִירָל
פְּלִי אָונֵן דְּרִיְיָ זִיךְ גְּרִינְג אָונֵן שְׁנָעָל!

הַעֲכָעָר! הַעֲכָעָר! נָאָר אַ בִּיסְל!!!
מִיטְאָמָּאָל טָוֵט אַ גַּעֲשָׂרִי:
— זַיְיָ-דְּעַלְעָן! גַּעֲפְלָאַצְטָן! אַ רְיִ-סְלָן!
כָּאָפְּ דֵי נָאָדָל גַּיְךְ פָּאָרְנוּי! ...

געט דער זיידע די מתנה
ווארס געוווען איז א באלאן,
און זיין אייניקל קווקט אַנטעט:
— אַסּוֹר, אַסּוֹר אָוִיב אֵיךְ קָאָן! ...

און עס וווערן פול מיט טרען
בײַידנָס אויגן, און גָּאָר שטייל
מורמלט זיידע: — וווארס ס'קָאָן וווערן,
פֿון אֶזְאָ מִין שִׁינְעָ שְׁפִיל ...

דִין־דָּאוֹן־דִין!

— דין־דָּאוֹן! דין־דָּאוֹן! דין־דָּאוֹן!
טריפט א טראפֿן פונעם קראָן
— דין־דָּאוֹן! פרילעָך זאָל מען זיַין!
אין דער וואַש־שייסל אַרְיַין;

אויפֿן דינעם פיסל שפרינגעט
און אַין וואַש־שייסל עס קליניגט;
דיַן־דָּאוֹן־דיַן! אויף פֶּאֲרַצְעָלִי
נאָכָאנָאנָנד אלִין פֿוֹנְדָאַסְנִי

טריפט אָוָן שפֿילְט צוֹ: דיַן־דָּאוֹן־דיַן! ...
לייפֿן טענָעָר הָעָר אָוָן הֵין
שפֿרִיצָן אוּף פֿוֹן שייסְל וווענט!
— דיַן־דָּאוֹן! סְאַיַּן מֵיַן אִינְסְטוּרְמָעָנֶט!

טאָמָעָר ווועָן אָוָן טָאָמָעָר ווּאָס —
עס פָּאַלְט אַיִּין דָעַם בָּאַלְעַבָּאַס
און עָר טוֹט אַ דְרִיִּי דָעַם קְרָאָן —
זָאָל זַיַּן דיַן־דָּאוֹן! דיַן־דָּאוֹן־דיַן! ...

אָזָא ווּוְנְדָעָר־לִיד שְׁפִילְט אָוִיס:
— דיַן־דָּאוֹן־דיַן! אַיִּין טְרָאָפָן בְּלוּז —

ג ע ל ט

בעט איך : — מאמעלע — נו, קויף מיר
אט די שפיל וואס מיר געפעלט !
ענטפערט מאמעלע דערויף מיר :
— זעסטאָר, כהאָב שוין ניט קיין געלט ...

זאג איך : גוטע מאמע מיינע,
קויפסת דאָך אײַן, אלֿיך וואס אונדז פעלט —
אייז פארײַנוועגס, קויף זיך איינגעט
אויך אָ ביסל געלט ! ...

פ אָ ר ז אָ ס ?

אָ קינד,
גבוירן וווערט אָ קינדעלאָ
און ווי מײַן ברודערל וואקסט אויס.
אָ מאמע,
גבוירן וווערט אָ מאמעלע
און ווי מײַן מאמע וווערט זיך גראָיס.
און מײַן באָבעלע
וואס דאָרכּ נאָך גֶּרְעַסְעַר זײַן —
פארוועאס אייז זיך אַזְוִי אַיְינְגַּעֲבוֹיגַן, קלֵיַין ? ...

א פֿאַברִיךְ פֿוֹן אַיְזָן...

— ווּאַס אַיְזָן דָּאָס ? עַס האַט דער פֿראָסֶט
אוֹנדְזָעֶר גַּאנְצָן הוֵית פֿאַרגְלָאָזֶט ?
סְבִּרְעָכֶט זִיךְ, וּוּ אַיךְ טַו אַטְרָאָט.
אָ! אַיךְ וּוּיַּס שְׁוִין, סְאַיְזָן דָּאָר אַיְזָן.
אוֹן אַיךְ טַו אוֹיַּפְּ דָעַם אַשְׁפְּרִין :

טוֹפְּ ! אוֹיַּפְּ פֿיַּצְלָעַךְ אַ צְעַשָּׂאָט ! ...
איַּיְ ! וּוּי פֿרְאָסֶטְיקְ, קַאלְט אַוְיְ !
וּוּי אַיְן אַיְזְקָאָסֶטְן, גַּעֲנָרְיְ !
אַלְץ אַרְוּם פֿאַרְפְּרוּרִין — וּוּיַּס.
אוֹן אַיךְ טְרָאָכֶט : סְהָאָט אַיְבָּעֶר נַאֲכֶט
דָּאָס פֿרְעָסֶטְלְ זִיךְ גַּעֲמָאָכֶט
פְּשָׁוֹט . אַ פֿאַברִיךְ פֿוֹן אַיְזָן ! ...

אוֹן אַיךְ טַו צַו אַים אַ לְאָר :
זַיְ אַ בְּרִיה אַוְן בָּאוּוִיְין,
כָּא-כָּא ! ... פֿרְעָסֶטְלְ, פֿרוּוּוּ אַוְן מַאְרָךְ
זַוְמָעָר — דִּיְין פֿאַברִיךְ פֿוֹן אַיְזָן ...

פִּיְגָעַלְעַד

כ'האָב אַ ברודער הייסט ער יידל,
הָאָט ער פִּיגָעַלְעַד אֵין פִּידָל;
אוֹ ער גִּיט אַ פִּיר זַיִן סַמִּיקָן,
הָעָר אַיךְ בָּאַלְד: צִיף, צִיף, טַשְׁירִיק!

זַע אַיךְ וּזְום פִּידָל פְּרָעֶסֶט ער
צַו זַיִן באָק, אוֹן אלְץָ פָּאָרגָעֶסֶט ער,
נַאֲרָדִי פִּינְגָעָר טַאנְצָן זַיךְ
אוֹיפָף דִי סְטוּרָנוּס גִּיךְ, גִּיךְ, גִּיךְ ...

וּזְייַי הַיִּבְנָן אָן צַו שְׁפְּרִינְגָעָן, —
בָּאַלְדִי פִּיגָעַלְעַד צַעְזִיבָגָעָן,
אַטָּא הַוִּיךְ אוֹן אַטָּא שְׁטִילָן,
וּוְאָס אָוָן וּזְייַי מַיִּין ברודער ווַיְיל ...

בָּעַט אַיךְ זַיךְ בַּיְ אִים: נֹו, יַיְדָל,
נַאֲרָדִי פִּיגָעַלְעַד פָּוָן פִּידָל!
אוֹן אַיךְ שְׁטִיבִי לְעֵם אִים אוֹן שְׁטִיבִי
אַיךְ ווַיְיל זָעָן, וּזְייַי פְּלִיעָן זַיךְ? ...

טְרַעַפְתָּ אַיךְ וּוֹעַן דָּאָס פִּידָל אָפָן.
שְׁטִילָן, דִי פִּיגָעַלְעַד זַיךְ שְׁלַאֲפָן —
קוֹק אַיךְ, קוֹק אַיךְ טַף אַרְיִין,
— סְאַרְאָ נְעַסְתָּ עַס מַוּזָּ דָאָרְטָ זַיִן! ...

๖๖

זונ! זונ! איך פֿאַרְשָׁטִי פֿאַרְוֹאָס
דיינע שטראָלַן שענְקָסֶט דעם גֶּרְאָז
און די בִּיטְעָלָעַד מִיטְ גְּרִינְס,
בִּימָעַר, קָוְסְטָעַס יַעֲדָן מֵין.

נָאָר פֿאַרְוֹאָס, איך בעט דִּיך, זָאָג:
שְׁטְרָאָלַן שִׁיטְסֶט אַגְּנָצֶן טָאָג
אוּךְ אַיְן די קָאַלְוּזְשָׁעַס? פּוּי!
כִּמְיָאָס זִיךְ פּוֹן זַיְ אַזְוִי!

ニישט עס שפֿראָצֶט אוּן ווֹאַקסֶט דָּארַט ווֹעֵן,
ニישט עס ווּעַט אוּן נִישְׁט עס קָעָן;
ニישט מעַן הָאָט אַגְּנָצֶן דָּעָרְפָּוּן.
גָּלָאָט אַזְוִי, אָוּמְזִיסֶט אָוּמְנִישֶט,
פֿטְרָסֶט שִׁיְין אַזְוִיפִּיל, זָוָן,
אוּפְּ אַיְדָן בְּעַרְגָּל מִיסֶּט!...

זווינט אונ רעגן

— טיק-טיק! טיק-טיק! אויפן דאר
נייען נאָדעלעך אַסְך!
טיק-טיק! טיק-טיק! גלייכע שטער
שטעפֿט דער רעגן אויפן בלעך.

מיט אַמְּאל, אַהֲרֹן, אַהֲרֹן.
— ווער די שטעפֿעלעך צעקרימט?
— רענְגֶל, צעלאָכֶט זיך ווינְט,
קָאַלְיָע אִיז דִּין שטעפֿ-מָאַשְׁין!...

וּוִינְט דָּעֵר רַעֲגֵן: וּוּיְיָ-וּוּיְיָ!
סְאַרְאָ קְרוּמָע שְׁטַעַפְּ אִיךְ נִי —
וּוִינְט עָר אִין דָּעֵר עָרְד אַרְיָן:
— סְיוּעַט אַ קְרוּמָעָר מְלֻבּוֹשָׁ זִין!...

וּזְעָר

א קינד :

— מאטעלע, מאטעלע זאג אונדו ווער
האט דיך אפגעפארט איזו?
ביסט געווין א זוייסנ侃ער
און איצט ביסטו ברוין?

מאTEL :

— אויפן זאמד, ביימ ברעה פון ים
אייז א פֿאַרְבָּעָרְן פֿאַרְאָן,
פֿאַרְבָּט זִי שְׁטָאָרָק, פֿאַרְבָּט זִי הַיִּסְטָן
און איר נָאָמָעַן אייז — איר זוייסט
קִינְדֶּרְלָעֵר דֻּעָרְפָּוּן?

א בע :

— דִי זָוָן!

גַּרְעֹזָעַלְעַד שְׁלָאָפָּן

א. ווי שיין די גרעזעלעד שלא芬
האלטן גריינע איגעעלעד א芬.
ニシット מען ליגט זיך, נאר מע שטייט
זיך אינאיינעם אויפן ביט.

און די זוֹן, זי גלעט זי, גלעט זי
און א זוינטעלע בעט זיך, בעט זיך;
בלאָזֶט און טרייבט אוועק די היין:
— גַּיְיַ זיך! גַּרְעֹזָעַלְעַד שְׁלָאָפָּן אִיצְט!...

מיין שוועס טערל

— אווי-אווי, וואָס מיין שוועסטערל קען!
קוּקֶט אַיִן ווַיְגַעַלְעַ, טַאיַר זָעַן:
נִיט זֵי ווַיְנַט אֹן נִיט זֵי לְאַכְטַן,
לייגט זֵיך שְׂטִיל אַזְוִי אֹן טְרַאַכְט ...

— ווֹאָס-זְשֻׁעַ קען עַס טְרַאַכְטַן, הָא?
אֲפִיז-מְאַנְטְּשִׁיקָל אֹזָא;
קען נִיט גִּינַן
אוֹן נִיט שְׂטִינַן,
איַז אַזְוִי קְלִיַּן
אוֹן טְרַאַכְטַן —
טְרַאַכְט זֵי שְׂוִין אַלְיַין ...

חַבְרִימָלֶעֶד

— מײַנע הענטלעך די בײַידע
זע ס'א גוטע זעגען זי.
די חברימלעך די צוּרי
חברן זיך אומעטום.
און זי וואשן זיך אָרום
איינט דאס אַנדערע אלײַין:
וואש דו מיר
און איך דיר
און זי ווערן בײַידע רײַין.

וּוֹיפֵל יָאָר?

— איצט בין איך אלט
פֿיר יָאָר, ניט מעָר.
און איך דערלאנג
שווין ביַז אהעָר.

און אָז איך וועל
זִין גְּרוּיס בַּזְזָאָר
וועל איך אלט זִין:
— וּוֹיפֵל יָאָר? ...

אוֹיֶף אָזִיפְנוּזַיְינִיק . . .

— ווֹאָס מַאֲכֵסְטוּ מִאָדָנָע מִינְעַלְעַד ?
— דָּאָס לְעָרָן אִיךְ זִיךְ שְׁלָאָפָן .
— אִיז ווֹאָס-זְשֻׁעָה אַלְסְטוּ מִשְׁהָלָע
    דִּי אִיגְעַלְעַד נָאָר אָפָן ?

— דָעַרְיבָּעָר, וּוַיְיל אִיךְ לְעָרָן נָאָר,
    הַיְיִבְטָ מִשְׁהָלָע דִי בְּרַעְמָעָן,
    אוֹן אָז אִיךְ וּוַעַל שְׂוִין זִיעָר גּוֹט
    אוֹיֶף אָוִיסְנוּזַיְינִיק קָעָנָען . —

דָּאָן וּוַעַל אִיךְ מִיְּנָע אִיגְעַלְעַד
    שְׂוִין מַעַר נִישְׁתָּהָלָטָן אָפָן,
    אִיךְ וּוַעַל פָּאָרָמָאָכָן זַי אָזְוִי —
    אוֹן אוֹיֶף אָוִיסְנוּזַיְינִיק שְׁלָאָפָן ! . . .

בָּעֵד יִכְתֹּב

שיט די זומער-זון מיט פלאמען
און אויף בייטעלעך צווזאמען
גרינסן בלעטער, טוליען זיך:
שייצן זיך איזוי מיר קענען
ס'יוועט די זון אונדז נישט פאַרברענען
או מיר וועלן זיין געדיכט! ...

וּ אַקְסָן

לעム אַ בִּיְתַעַלָּע אַיך שְׂטִי,
אַיך קוֹק זיך אַיִן אָוֹן טְרָאָכֶט:
נִיט מַעַן זַעַט אָוֹן נִיט מַעַן הָעָרָט
וּוְיִ אָזְוִי אַלְץ גְּרוּסָעָר וּוּעָרָט,
וּוְיִ עַס הַיִּבְטַּח זיך פָּוֹן דָּעָר עֲרָד;
אַיִן וּוּעַן-זְשֻׁעָה וּוּאַקְסָן זַיִן
די רַעַטְעַכְלָעָך, בִּינְגָאָכֶט? ...

שְׂטָעַכְלַקְעַס

קִינְד :

מַאֲמָעַלְעַ, וּוֹעֵר הַאֲטַ פָּאֶרְזִיִּיט
דִּי שְׁלַעַכְטָעַ גְּרַעַזְעַלְעַר אֹוִיךְ מִין בִּיְתַ?
דִּי קְרַאְפִּיוּעַס, אֹוי שְׁטַעַכְן זַי,
— מַאֲמָעַ! וּוי זַי טֻעַנְן וּויַי!

מַאֲמָע :

שְׂטַעַכְלַקְעַס וּוֹאַקְסָן אֹוִיסְ אַלְיַין —
אוֹן כָּל-זָמָן זַי זְעַנְעַן קְלִיַּין
מִיטַּן וּוֹאַרְצָלַ רִיסְ זַי אֹוִיסְ,
זַי זָאַלְן מַעַרְ, שְׁוִין נִישְׁתָּאַרְוִיסְ!!!

זַאֲסָמָ אִין דַּאֲסָ?

עַט עַל עַ :

נִיאָמָעַלְעַ, זַע נָאָר וּוֹאָס אִין דַּאֲסָ?
מַאֲמָע זָאָגָט, דַּאֲס אִין אַ פְּרָאַסְט
פָּוּן דָּעַרְ נִאָכָט, גָּאָר וּוֹיִיס דַּאֲס גָּרָאָ?

נִאָמָעַלְעַ :

סִ'הָאָבָן גְּרַעַזְעַלְעַר גְּעוּוִיס
אַ גְּאַנְצָעַ נִאָכָט גְּעַטְרוֹנְקָעַן מִילַך
אוֹן דַּאֲס מְוִיל נִישְׁתָּאַפְּגָעָוִוִישְׁטַ...

א גָּלְדָּן בְּרִיזָּל

קיינמאָל קען אַיך' נישט דערזען
ווער עס פירט די גָּלְדָּן-פֿעַן,
ווער עס שרייבט פֿון בליכנשריפט
אויפֿן הימל היך', אַ ברִיזָּל.

וועמענס האנט שרייבט אַזְוֵי גִּיד,
ganצָע זָצָע מיט אַיִן שטריך.
אַזְוֵי קָונְצִיךְ, וַיְיַי אָן וּעָן?
אָל, אַיְן עס אַ גָּלְדָּן פֿעַן!

אנגעלט מיט גָּלְדָּן טינט,
ニישט אַיִן טְרָאָפְּעַלְעַ פֿאָרְרִינְט.
אויפֿן הימל-בלְאָט גַּעֲשׂוֹינְד
טוט אַ שְׁוֹרְהַלְעַ אַ צִינְד :

אַט אַ דָּארְט, אָן אַט אַ דָּא —
אַ זִּיגְ-זִיגְ אָן שְׁוִין נִישְׁטָא! ...
ニישט די פֿעַן אָן נִישְׁטָה די שְׁרִיפֿט
אַ שְׁאָד! אַזְוֵי גָּלְדָּן בְּרִיזָּל.

יארעלאַז . . .

— זאג מיר, חיה-שרה להע
וואו האסטו דיינע יאָרעלען?
די יאָרעלען, די פיר?
נו, קינד מיינס, זאג עס מיר

אָ בִּיסְעַלְעָ אֵין פִּיסְעַלְעָ,
אָ קָאָפְעַלְעָ אֵין קָאָפְעַלְעָ,
אָ הַיְיָפְעַלְעָ אֵין הַעֲנֹטְעַלְעָ
אוֹן אוֹיךְ בֵּי מִיר —
די יאָרעלען, די פיר . . .

נאכט

— אַיִ-אַיִ אֵין דַעַר טַאָג אָ שְׂטִיפָעָר!
שְׁוֹאָרֶצֶן נַאֲכַט-הוֹט אוֹיף זַיִן קָאָפּ,
טוֹט זַיִן אָוֹן טִיפָעָר, טִיפָעָר
וּזְאָס אַמְּאָל עָר רַוְקָט אַרְאָפּ.

וּוּ-זְשַׁע זַעַנְעַן בְּלוּיעַ אָוִיגַן
אוֹן זַיִן לִיכְטִיק פְּנִים, וּוּ?
הַאֲלָט דַעַם הַוֹט אַרְאָפְגָעָצָוִיגַן
שְׁרַעַקְט אָוֹן רִיצְט זַיִךְ:
נאָכַט ! בּוֹ-הַו !
בּוֹ-הַו !

ליַקּוֹיַּה מָה

אייז א מיטן טאג א העלן
מייטאמאל אייז אָנְגָעָשׂוּמָעַן
די לבנה, פון דער נאכט אייז
צוי דעם טאג צו גאסט געקומען.

אנקוקן די זון איר שוערטער
בענטקט זי שוין פון כמה יאָרָן,
טראָגט איר ל'יכטיק שיינעם פנים
פון אָמָּל נאָר אייז זכרון ...

בלײַך און מיד פון דער נסיעעה
צייט זיך צו די הייסע שטרײַלַן
נענטער, נענטער און מיט ליבשאָפֶט
צוי דער זון אייז צו געפָּלַן ...

הילן בידע זיך איין געפל
אונ אָרוּם אָ רָאָד אָ רָוְנְדָעָר —
נאָר דורך טונקעלע ברילן זעט מען
אט דעם ליַקּוֹיַּה ווונדער.

די זוֹן

— ווּ? ווּ איז די זוֹן פֿאָרגַאנְגָעַן?
הָאָט זִי פֿלוֹצִים ווּועֶר פֿאָרְנָאָרט?
ס'הָאָט זִי עַמְעַצֵּעַר גַּעֲפַאנְגָעַן,
הַינְטָעַר כְּמַאֲרָעַס אִיר פֿאָרְשָׁפָאָרט

שָׁאָ! אָ בָּאָן אַיְזָן אַנְגַּעַפָּאָרָן
אוֹיפָּן הַימָּלָן: טְרָאָרָן! טְאָ-רָאָ-רָאָרָן!
— בּוּ-אוּם! עַס פֿלְאַצְּן דִּי מַאֲטָאָרָן
טְרָאָרָן! עַס בְּרַעַנְטָן דָּעַר שְׂוּוֹאָרְצָעָר דָּאָר.

בּוּמָן! אָ שָׁאָס אַרְוִיס מִיט בְּלִיצָן
אוֹן אַזָּאָ מהַוָּמָה ווּעָרֶת!
פֿיַּעַרְלָעַשְׂעָרָן קְלִיאָפָעָן, שְׁפָרִיצָן
גַּאנְצָעָן טִיְיכָן אוֹיפָן דָּעַר עַרְד ...

אוֹן אַיְזָן סָאמָע שִׁיסְ-גִּיסְן
פֿלְאַמְט אַרְוִיס אִיר روּיטָעָר קָאָפָן:
— כִּיהָאָב זִיךְ קוּם-קוּם דּוּרְכְּגַעֲרִיסָן
לְאַכְטָן די זוֹן אוֹן שְׁטוֹרָאָלָט אַרְאָפָן.

לבנה אין טיעז

קינדער קומט און זעט אַ נײַעַס :
די לבנה זילבער וויס
לאזט אַין טיעיך אָראָפּ אִיר קאָפּ
און אַין וואָסערל זיך צוֹאָגַט.

וואָס-זשע זע אַיך ווֹידַעַר, פֿאָרט ?
אַט אַין דָּאָר לבנה דָּאָרט,
הוַיְךָ אַין הִימָּל אַוִיךָ אַצְּינַד ?
אָ ? ! — דָּאָס צוֹאָגַט זֵי דָּאָ אִיר קִינְד ! ...

צייט אויס לאָנגָע שטראלַן הענט,
מייט די פֿינְגֶּער פֿלְעַכְט אָון קַעַמְט
אַזְוִי ווֹיְיךָ אִיר קַעְפֵּל גַּלְעַט
און זֵי ווֹיְיזָט אָונְדוֹן : זַעַט נָאָר זַעַט !

ס'אָרָא טִיעָר קִינְד דָּאָס אַין !
נִישְׁט עַס דְּרִיגַעַט מִיט די פֿים,
קִיְּין גַּעֲשָׂרִי נִישְׁט, קִיְּין גַּעֲוִיַּין :
שִׁינְגַּט זֵי טַאֲקָע לִיכְטִיק שִׁינְגַּן ! ...

דער שאטן

שוווארצע מאלפֿע אויף דער וואנט
מאקסט מיר נאך אלץ נאכאנאנד,
היב איך אויף א פום, א האנט —

הייבסטו זיך אויף הויך בייז...
מייט אָזעלכע הענט און פֿיס,
וואקסט און וואקסט אויס ווי א רין.

ווערסטו אָזוי ברײַיט און הויך,
וואס איך טו דאס טוסטו אויך,
פרומו אלין און ווינז דײַן כוח!...

אָטָא איך באַהָאלְט זיך אויס,
דורך אָ שפֿעלטל קוּק אָרוּים,
ווינז אָצִינְד ווי דו בִּיסְט גְּרִוִּיס.

בִּיסְט אָ שאָטָן, קענסט נישט, נײַן!
אן מיר גָּרְנִישְׁטָטָן אלין.
וואָס-זְשָׁע שְׂוֹיִיגְסְּטָו? ווינז, נו ווינז!

כ'הָאָב דֵּיר אָפְגָעְטָאָן, אָהָא!
בִּיסְט מִיט מִיר אָ הָעָלְד אָנוֹא
אונ אָצִינְד וואָס? כָּא-כָּא-כָּא!

יומַן טוֹב!

אט קומט יומַן-טוֹב ראש-השנה
— זאגט צו בערעלען דער זידע
און יומַן-כיפור, נאכיהער סוכות,
— וויסטו בחורל ס'יא פרײַד איז
דאָס אַמְּאָל בֵּי אונדז געוועז
אין דער אלטער הימַ נאָך, דָּאָרטן?
פֿון פֶּשֶׁח אָן — חֲדָשִׁים לאָנגָע
פלעגן מיר אוּפַּךְ דִּי טָג — וּוּאָרטן,

פרײַיגעלָאָזֶט פֿון דִּי חדָרִים —
וּוָאָס דָּאָס פְּלָעָגֶט פָּאָר אָונְדָּז באָדִיְּטָן!
נִיט גְּעוּוֹסֶט נאָך פֿון וּאַקָּצְיָעָס
הָאָבָּן מִיר אַין יָעַנְעַ צִיְּטָן.
אָפְרוּ צּוֹוִישָׁן דִּי לִימָדִים?
שְׁפִילָּן זִיךְ גָּאָר? אַמְּחַיָּה!
אט דִּי פּוֹזַעַס וּמַעַן רֹופַט זַיִּעַ
זְעַנְעַן אַלְזַ מְנָהָגִים נַיְיעַ.
כָּל הַמִּינִים פָּאָרְגָּעָנִיגָּנוּס
פָּאָר דִּי אַיְצְטִיקָּעָ קָוְנְדִּסִּים. —
פלעגן מיר זִיךְ עַס אַלְזַ טָאָן
עָרָב יומַן-טוֹב, אָפְטָאָן מְעָשִׂים.
אלָעַ קָוְנְצָן שְׁפִילָּעָרִיְּעָן
און אוּפַּךְ אַלְעָרְלִיִּי אָפְנִים:
זִיְּנָן פְּלָעָגֶט אָונְדָּזָעָר גְּרֻעָסְטָעָר יומַן-טוֹב
אט דִּי טָג פֿון בֵּין הַזְּמָנִים . . .

לכבוד ראש השנה

לכבוד יומ-טוב ראש-השנה
שטייט פאָרגרייט שוין אונדזער טיש
פֿול מיט אלעֶרלי מאָכלִם,
און די בלומען שמעקן פריש.

אויבּן-און, פֿון אלצדינְג העכער,
שטייען פרילעכּע די ליכט,
מיט די שפֿיצְיךּ רויטע מײַצְן
אין די לייכטער פֿלעמלען זיך...

כ'טונְק אָן עפֿעלע אין האנְיק
— אַיִ-אַיִ-אַיִ, ווי גוט דאס אַי !
זאל דאס נִי-יִאָר, ווֹאָס סֻעְ קומְט אַיצְט
זַיְן אַזְוֵי גַעַשְׁמָאָק אָוּן זַי !

שנה-טובה טוֹצֵן גאנֶצע
שוין באָקומוּן אָוּן צַעֲשִׂיקְט :
אלע ווינטשּׁן אלדָאָס גוֹטָס אָוּן —
ברענְגָעַן זאל דאס יָאָר אָונְדוֹ גַּלְיכּ !

galik aon prid ain alu shteibur
aon ain ondzeur aiyan laand;
ראש-השנה, יומ-טוב ליבער,
שטרעך אויף שלום אויס דיין האנט !

שלום, שלום זאל זיך שפרייטן
איבער יעדן גראונעץ-פאס:
או אײַן פֿאַלְק זאל צו דעם צוּווִיטָן
גִּין אָן פֿאָרֶן — נָאָר צוּ-גָאָסְט ...

לאז נישט פון מלחות רידן
און נישט שרייבן מער א ווארט,
לעבן זאל מען זיך אײַן פרײַידָן
אלע מענטשן, דא און דארט ...

אונדזערע ווונטשן זאלסט דערהערן,
— נײַ-יאָר, ווילסט דאָך עס אלְּיַין,
און די טאג זײַ וועלְּן ווערְן
אלע, אלע גוט און שיין,
— אָמָן !

רָאשׁ הַשָּׁנָה

אט קומט אן שיין ראש-השנה
א גוט יומ-טוב ! אָ גוֹט יְאָר !
אייצט וועל איך שיין זיכער קאנען
זיין א גוטינקער ביז גאר ...

פָּאלְגָּן תְּמִיד, טָאַטְעַ-מָאַמע,
אוֹן וּאָס זֵיְדָע-בָּאָבָע זָאָגָט;
כִּיוּעַל שְׁוִין מַעַר נִישְׁתָּוּן מַקְנָא
וּאָס מִין חַבְרָל פָּאַרְמָאָגָט ...

וועל פָּאַרְשְׁטִיִּין אַלְצָן בָּעַסְעָר, גִּיבְעָר
כִּיוּעַר דָּאָר עַלְטָעָר מִיט אָ יְאָר !
און אָז מַיאַז גְּרוּיס, טוֹט מַעַן דָּאָר זִיכָּעָר —
אַלְעָ גּוֹטָע זָאָכָן נָאָר ! ...

קָרְאֹוֹן

— נישט אין מדבר טיפע זאמדן —
אויף א פשוטן וועג פונדאנען,
אויסגעגאַסן גלאַט און גלאַנץיק
צ'יען זיך ד' קָרְאֹוֹן.

ニישט קיין גרויסע גרויעע קעמלען
און נישט טראָט בי טראָט זי שפאנען;
איינגעהיילט אין וואַלקנס שטיבן,
די מאָדרנע קָרְאֹוֹן.

זענען לאָנגע רײַען אויטאָס,
טָאנְקעָן נאָפֶט פָּאָר די מָאָטָאָרָן —
און אויף רונְדָע גומִי-רעדער —
ニישט זי גֵּיַעַן, נישט זי פָּאָרָן.

נָאָר זי פְּלִיעָן ווי טִיּוֹוָאָלִים
אנְגָעָפָאָקָט מִיט טְשֻׁמָּאָדָאָנָעָן;
אויף דִּי דָּעַכְלָעַךְ הָוּרְבָּעָס
ווי בֵּי מְדָבָר — קָרְאֹוֹן.

וּוַיְפַל מִנִּים אָוּן מָאָדָלָן
אָלָע פָּאָרְמָעָן אָוּן קָאָלִירָן!
מִיט דָּעַם גְּרָעָסָטָן שְׁנָעָלָסָטָן אִימְפָעָט
לוּיְפַן פּוֹל מִיט פָּאָסָאָוּשִׁירָן.

אלעמאָל פֿרוּוֹות דֿעֵר אָוּן יְעַנְעָר
דֿרִיְיסֶט אָוּן קְוַנְצִיךְ זִיךְ אַ דֿרִיְ-טָאָן,
פֿוּן דֿעֵר רֵי זִיךְ אַרוֹסְיכָאָפְּן —
אַיבְּעַרְיאָגָן זִיךְ אַ צּוֹוִיטָן ...

טרעפט זִיךְ — סְזָאַל שְׁוִין מַעַר נִיט טְרֻעָפָן —
סְלוֹוִיפְּט אַ דֿרִיטָעָר אַן אַנְטְּקָעָגָן
— בּוֹזְ! .. צְעַבְּצִקְעָן זִיךְ זִיךְ פְּלַצְיִים ...
זַעַט מַעַן טָאָקָע אַוְיףְּ דֿי וּוּגָן.

אוֹיטָאָס לִיְידְיקָע, צְעַקְלָאָפְּטָע
— פֿוֹנוּם שְׁטוּסִים דַעַם אַוְמְגַעֲרִיכָטָן,
וַיִּזְיַי שְׁטִיעָן דָאָרֶט אָוּן וּאָרְטָן
בֵּין מַיוּעַט דַעַם בְּרָאָךְ פְּאָרִיכָטָן ...

אָוּן אַזְוִי-אַ פְּלִיט אָוּן צִיט זִיךְ
אַלְץ דֿי שְׂוָרָה — וּוּוּ? פֿוֹנוּוֹגָנָעָן?
נַעַמְעָן זִיךְ אַזְוִיְפְּלִיל אוֹיטָאָס
אָזָא לְאַנְגָּע קָאָרָאוֹאָנָע.

אוֹיפְּ פִיר הַוְנְדָעָרֶת קְיַלְאָמְעַטָּעָר
— בּוּעָנָאָס-אַיְרָעָס — מַאְרָ דַעַל פְּלָאָטָאָ
פְּלִינְק אָוּן פְּלִיְיסִיק דֿרִיְיט דַעַם רַוְדָעָר
דָאָ אַמְאָמָע, דָאָרֶט — אַ טָּאָטָע.

דָאָ אָוּן דָאָרְטָן זִיכְנָעָן קִינְדָעָר,
לוֹסְטִיק-יוֹנָגָע, זִיְידָע-בָּאָבָעָ;
יַעַדָעָר וּוַיְנָקָל פֿוּן מַאְשָׁין מִיט
פְּעָק אָוּן פְּוֹדָעַלְעָךְ בָּאַלְאָדָן

סְפָאָרָן גַּאנְצָעָנָעָ מַשְׁפָחוֹת,
פֿוֹנוּם זְוַמְעָר זִיךְ אַנְטְּלִוִיפְּן:
פֿוּן דֿעֵר גְּלִיאָיק הַיִסְעָר הַוִּיפְּטַשְׁטָאָט
צַו דַעַם יִם — וַיִּפְוּן אַ שְׁרָפָה ...

קָמַעַט 4

אויפן פליי-פעלד פון עס'יסא
כיזע אוויאנען אן א שיעור,
נאָר דער גראָסטער איזן — איך וויס עס —
אונדזערער ! דער קאמעט פיר ! ...

א ! איך מײַנט, איך זאג עס, וויל מײַן
ברודער פלייט מיט דעם אוויאָן ?
אָפּשֶׁר צוליב דעם אוּיד, ס'קען זיין —
נאָר, סִי ווֹי, ווועָר ס'קוקט אַים אָן.

קען נישט אָפְּרִיְּסָן דֵּי אָוִיגָן :
— „ס'אָרָא לְעָנָג ! אָוָן ס'אָרָא בְּרִיטִיט !
וֹי עָר שְׂטִיטָה זִיךְ אָוִיגָעָצְמוֹגָן
אוּף דער ערְד, צָום פְּלִיעָן גְּרִיטָן .

אָוָן דֵּי רְעַדְלָעָר, דְּרִי אִינְגָאנְצָן,
שְׂטָאָל צִי אַיְזָן ? ס'אָרָא מֵין ?
וֹי זַיְהָ האַלְטָן אוּף דעם פָּאַנְצָעָר
פָּוָן דער גָּאנְצָעָר פְּלִי-מַאֲשִׁין ? !

כְּיוֹאַלְטָן עַס פְּרִיעָר גָּאָרְנִישָׁט גָּלוּבָן
אוֹ ס'אַיְזָן טָאָקָע אָזְוִי גְּרוּיס ?
אָט פֵּעָמָן זַעַם אָוִיבָן
אָן אָוִיאָן, אָוָן ס'דוּכָט זִיךְ אָוִיס

וואי אַ פִישָל מֵיט אָן עַקְל,
אָן עַס שׁוֹוִימֶט זִיךְ אַזּוֹי גָלִילִי;
וּוֹאָס דָאָרָף הָאָבָן אַזּא בְּרַעֲקָל —
אַזּא רִיזִיק גְרוֹוִיסֶן טִינְך? ...

פְלוֹצִים סְסְסְטָרָאָק!!! אַזּא גַעֲרוֹדָעָר
סְסְסָאָק! אַיך וּוּעָר שִׂיעָר טֻוִיב,
— שָׁוִין! אַרְוִיָּף אֵין שָׁוִין מִין בְּרוֹדָעָר;
דָעָר אָוִיאָן טָוָט זִיךְ אַהֲוִיב.

טָוָט אַ צִי זִיךְ אֵין דָעָר לוּפְטָן,
אָן אַ פְלִי אַרְוִיָּף-רוִיָּף, זַעַט!
— בְּרוֹ-דָעָ-רָל! וּוַיְלַאֲיך אַ רְוָף טָאָן;
וּוּ-זְשָׁע, אֵין שָׁוִין, מִין קָאָמָעָט? ...

לאכט דער הארכט

בַּיְתָן, פְּלִיטָן, שְׁפֶרְאַצִּיךְ גְּרִינְעַ,
לְאַכְטֵ דָעַר הַאֲרְבָּסֶט אֵין אַרְגָּעָנְטִינְעַ,
לְאַכְטֵ מִיטֵּ פּוֹלָעֵ גַּעֲרְטָנוּר בְּלוּמָעַן :
נִיטֵּ וַיְיָ הַאֲרְבָּסֶט בֵּין אַיךְ גַּעֲקּוֹמָעַן ...

נָאָר אֵין וַיְיִטְעַ וַיְיִטְעַ לְעַנְדָּעָר
עַרְדָּ אָוָן הַיְמָל אַיךְ פָּאַרְעַנְדָּעָר ;
כְּתוּ דַי פָּעַלְדָּעָר אָוִיס פָּוֹן תְּבוֹאָה,
אַיְבָּעָר קָעָפּ — הַעֲנָגָו וּאַלְקָנָס גְּרוּיָעַ,
גַּיבְּ דַי בַּיְמָעָר שְׁמַיִּץ אַזְוִינָעַ
אוֹן אַיךְ הַאֲלָט דָּאָרְטָ אֵין אֵין וַיְיִנְעַן
וּאוֹ, אוֹ-הָו ! — אַיךְ שְׁרַעַק דַי קִינְדָּעָר :
סְקוּמָט דָעַר וַיְנְטָעַר ! סְקוּמָט דָעַר וַיְנְטָעַר !

נָאָר אָט דָא אֵין אַרְגָּעָנְטִינְעַ,
וּועַב אַיךְ וַיְיִטְעַר מִינְעַ מִינְים
אוֹן אַוִּיפּ בַּיְתָן פְּרִישָׁ פָּאַרְזִיְּטָעַ —
טָאנְצָן פְּלָאַנְצָעַלְעַךְ דָעַרְפְּרִיְּטָעַ,
אוֹיפּ דָעַר גּוֹטָעַר עַרְדָּ דָעַר פָּעַטָּעַר
הַיְבָּן זַיְדָ דַי גְּרִינְסָן בְּלָעַטָּעַר,

אין פרימאָרגנס טו אַיך טויען,
און דֵי הימלען בלוייען, בלוייען,
און דֵי פִיגַעַלְעַךְ צִיף-צִיפָן...
אויף דֵי גַרְעוּלְעַךְ שְׁטוֹרָאלְן שְׁטִיפָן
און אַינְאיַנְעָם זִיךְ פָּרֶשְׁפִּינְעָן...
לאכט דער האָרבָסְט אַין אַרגָּעָנטִינְעָ
מייט אַ לִיכְטִיק שִׁינְעָם פְּנִים;
— סְאיַז אַ טָּעוֹת דָא מִין נָאָמָעָן... —

פָעַ! לְבָנָה!

פאָ, לבנה, ס'איין נישט שיין.
דו שפאנצירסט זיך אויפֿן הימל
און דיין קינד לאָוּסְטוֹר אלִיאַן

נעבעך, נאָקעט אויפֿן וואָסער —
דיַר אֵין גוֹט! דו בִּיסְט זִיךְ טְרוֹוקָן
און דיין קינד ווערט גָּאָסֶער, בלְאָסֶער...

אוֹי, אוֹי-אוֹי! עַם גִּיטְבָּאַלְד אוֹיס;
לבְּנָהָלָע אִיךְ בעַט דִּיר גְּלִיכָּר,
נעַם פָּוּן טִיךְ דיַין קִינְד אֲרוֹס!...

קָאַז אָזֶן חֹנוּנָט

נאכָן קעצל יאנגט זיך הינטַל,
טווט זי אויפָן דאָך אַ שפְּרוֹנָג.
בלײַבַט דאָס הינטַל שטיַין פֿוֹן אונטַן
סָאָפָעַט, שטעקט אַרוֹיס די צוֹנָג ...

בִּילַט אָזֶן בִּילַט אָזֶן טְרַעַט נִישְׁתַּט אָפֶן:
— האָוּ-הָאָוּ! קעצל, קומ אַראָפֶן,
כְּווֹיל דִּיר זָאגַן בְּלִיאָנו — אַ זָּאָךְ;
הָאָוּ-הָאָוּ, שְׁפְּרִינְג אַראָפֶן דָּאָךְ! ...

זִיצְט זיך קעצל אויפָן דאָך
אונטַעַר זיך פְּאַרְלִיגַט די פִּיסֶן:
— מֵיאָו-מֵיאָו — כְּווֹיסָס דִּין זָאָרֶן,
וּוַילְסַט מִיר גַּעֲבָן, נָאָר אַ בִּיסֶן ...

— האָוּ-הָאָוּ! אוַי ווֹאָס רְעַדְסְטוֹ, ווֹאָס?
כִּיהְאָב אוַיְיף דִּיר נִשְׁתַּט קִיןַ פְּאַרְדְּרָאַם,
סְתִּים אָזְיִי זיך יָאגַן כְּווֹיל;
סְאַיְוָן אַזְאָמִין חַבְרַ-שְׁפִּיל ...

אונדְזַעַר לִיבְשָׁאָפֶט אַיְוָן דָּאָך גְּרוֹיסֶן,
אוֹ מִיר ווֹינְגַען אַיְן אַיְין הוֹוִין
בִּידְיַינְקָע, פֿוֹן קְלִיְינְוַוִּין אַזְאָן —
וּוְעַל אַיךְ דִּיר, גָּאָר עַפְעַט טָאָן?!

ציט זיך קעצל אויס גאָר פִּינַּן,
מייט אָ לאָפְּקָע קְרָאֶצְט דָּעַם קָאָפַּ:
— מִילָּא, כֵּזֶע, ווילסט חֲבָר זִין
שְׁפְּרִינְג אִיך שְׁוִין צֹו דִּיר אַרְאָפַּ.

— האָו-הָאוּ, אָט אָזְוִי, ווֹאָס דָעַן?
קָעַן דָעַן צְוִוִישָׁן אָוְנוּדוּ גַעַשְׁעַן,
וֹוי בַּי אַנְדָעַרְעַ. אָ רִיס —
אִיך זָאַל גַעַבְן דִּיר אָ בִּסְ?!

געמט אויך קעצל — מַאְלָע ווֹאָס —
איירע שאָרְפָּע נַעַגְלַ מִיטַּ.
טוֹט זִיך הִינְטָל ווֹילְד אָ לָאָז
אוּפְּפָן קְעַצְלָן : — גַלוֹיְבָסְט מִיךְ נִיטְ?

— האָו-הָאוּ, פָעַ! דָאָס אִיז נִיט שִׁין!
אוֹן עָר שְׁטְשִׁירָעַט זִינְעַ צִין:
— אִיך בֵּין עַרְלָעַד פִּינַּן אוֹן בְּרָאָוּ
אָט אִיך וּוּעַל דִּיר : האָו-הָאוּ-הָאוּ !!

וּ אַסְעָרִ פָּגָל

שטייל אוון שמאל
אן א קול
אייז א קוואל געללאסן
מייטאמאל
אין א טאל
טיף אַרְאָפְּגָעָשָׂסָן ...

כָּא-כָּא-כָּא,
טְרָא-לְאָ-לְאָ
לאָכִיך זיך צעוזונגען;
זינגעט אוון לאָכְט
קליניגט אוון מאָכְט
גורויסע וויסע שפֿרְוֹנְגָעַן.

פלוייסק אוון רוייש,
שטראםען ברויין
קליפ אוון קלאָפּ זיך קלאָפּ
שפֿילַן זיך
וילַן זיך
איינַס דאס אַנדָעַר כָּאָפּן ...

שפֿרְיַצְן שפֿרְיִיט
צַו דַעַר פְּרִיד
גָּאָרְנִישְׁטָא קִיְּין גְּלִיכְּן;
וּאָסְעָרִ פָּגָל
שוּוִים אוון קוואל
זיך איין קלאָרָע טִיכְּן !

ט יי ע ר

קײַר אַיך זִיך אֲשָׁכְּטֵל בְּלִיּוּרֶס,
צִיך אַיך קְוִיר אֲוֹאַסְעֵר שְׁפִיל,
זָאָגַט דֵי מְאָמָע : סְאַיּוֹ צָו טִיעָר!
סְדָאָרֶף נִישְׁטָקָאָסְטָן אַזְוִיפִיל ...

פְּרָעָג אַיך : מְאָמָע, וּוֹאָס אַיּוֹ טִיעָר?
וּוֹאָס פּוֹן אַלְעַמְּעָן אַיך הָעָר; —
נִישְׁטָקָיִין צְוִיִּיעָר, נִישְׁטָקָיִין דְּרִיעָר,
נָאָר אַיִין גַּעַלְטַ-פָּאָפִיר, נִישְׁטָמָע! ...

— טִיעָר קִינְד מִיְּנָס, זָאָגַט דֵי מְאָמָע.
— טִיעָר קָאָסְטָ אַיך ... וּוֹיפְּלָ גַּעַלְט ...
— לְאַכְטָ דֵי מְאָמָע : — אַזְאָ סְוָמָע
אַיּוֹ נִישְׁטָא אַוִּיכְפָּ דָעַר גַּאנְצָעָר וּוֹעַלְט ...

א ציינדֶל

א שמחה איז בי אונדז איז הויז :
— א ציינדֶל ! ...
נאך א ציינדעלע
אייז שיינדעלען ארוייס ...

קוקט מען איר איז מילעכָל אריין,
און אַלְעַ ווילע ציילט מען פונדאָסְנִי :
איינָס, צוּוִי, דְרֵי אָן פֵּר, שוֹוִן פֵּר !
און אָז אִיךְ הָאָב אַ פּוֹלְן מַוְיל
פרײַיט מען זיך מיט מִיר ?

— שיינדעלע קען שוֹוִן שטִיְין !
— הַיְבַּט שוֹוִן אָז צוֹ גִּין !
— שטעלט אַ פִּסְעַלְעַ אלִיְין !
און אָז אִיךְ,
גַּי אָז לוֹף אַרוּם,
אַ גְּאנְצָן טָאג, אַומְעָטוּם,
נִישְׁטַמְעַן קוקט זִיד אָום
אוֹיף מִיר אָפְּלִינו — נִין !
אוֹוִי ! אִיז גּוֹט, —
וּוֹעֵן מִיאִיז נָאָךְ קְלִיְין ! ...

אַמָּע

די מאמעע (טוט אַ קוק אויפֿן זוינגר):

אַ, עס איז דאָך שווין האָלב צוועלף!
ס'קומען באָלד די קינדר ער אָן
און אִיך הָאָב נָאָך גָּאָרְנִישֶׁת גְּרִיטִיט;
כִּיהָאָב אַזְוִיפֿיל נָאָך צו טָאָן!

(אָרבָּעָט אָון אַיְלָט זָוֵן):
בָּאָלָד, שווין אָט אַיְן פָּאָרְטִּיק אלְּצִין.
דָּא אַ מִישׁ (איַן די טָעֵפּ) אָון דָּא אַ ווֹישׁ.

(גְּרִיטִיט דָּעַם טִישׁ):
מעסער, גָּאָפּ, בָּרוּיט אָון זָאָלִין,
און סָאַיְן שווין גָּעָגְּרִיטִיט דָּעַר טִישׁ!

(פָּאָרְעָט זִיךְ אַיְן קִידְ):
סְיוּיל משְׁהָלָע אַ "מִילָּאָנוּס",
אַ "טְשֻׂוָּרָאָסְקָא" בעֲרָעָלָע בעַט;
חַנְהַלְעַן ווֹילְט זִיךְ גָּאָר אַ בָּאָרְשַׁת ...
און דָּוִידְלָן: — "מָא, אַ קָּאָטְלָעַט!".

חַנְהַלְעַן (לויפֿט אַרְיִין האָסְטִיק, טוט אָוִים ס'פָּאָרְטִּעְכָּל פָּוּן שָׁוֵל,
טוט אַ קָּוָשׁ די מאמעע):
— מאמעעלע, בין אִיך הָוְנְגָעָרִיךְ!
גַּיב מִיר עַסְן ווֹאָס נִיט אַיְן! ...
(די מאמעע דערלְאָנְגָּט אִיר אַ טָּעַלְעַר בָּאָרְשַׁט. זַי טוט אַ זָּוֶפּ,
און שְׁטוֹפְּט עַם אָפּ):

חנהלע :

— אומ ... עפער היינט געפעעלט מיר ניט,
ס'איין צו זוייער און צו זיט ...

די מאמען (בייזלעך):

— און איך האב געגרייט, געארבעט!
חנהלע, את הער זיך איין:
או דו רעדסט איזוי, תא פרווע אויך
איין טאג בלוייז א מאמע זיין! ...

חנהלע (שפרינגעט אויף פרילעך):

— א מאמע זיין, א מאמעעלע!
יא-יא-יא! איך וויל! איך וויל!
איך שפיל איזוי פיל שפילערוי,
ויל איך אויך א מאמע-שפיל!

(זוי בייטן זיך: די מאמע טוט אן חנהלען וויסן שייל-פארטען
און חנהלע — דער מאמעם קיד-פארטען). (זוי זינגען):

חנהלע :

וואי גוט איז מיר אצינד!

די מאמען :

וואי גוט מיר איז אצינד!

חנהלע :

וואי גוט צו זיין א מאמעעלע!

די מאמען :

וואי גוט צו זיין א קינד!

די מאמען (פארן ארויסגראן):

— נאָר געדענַק, גיב אַכטונג גוט,
איין דאס עסן נישט פֿאַרבּעַן!

חנהלע :

— קענסט זיך רוק גיין אין שול,

כ'קען שוין אלץ, איד קען! איד קען!

(די מאמע נויט ארוים).

חנהלע :

— כא-כא-כא! אָ גְּרוֹיסֶעָ זָאָר,

גוט איז וואס אָ מַאֲמָע טוֹט.

(פֿאָרָעַט זִיךְ):

ראָמָעַן, קָאָכְן אָוָן וּוָאָס נָאָר?

אָ מַאֲמָע זִין אֵיז גְּרִינְג אָוָן גּוֹט!

(משהלהע, בערעלע און דווידל פאלן אַרְיָין מִיט אָ גְּרוֹודָע אָוָן

טוּן חַאְסְטִיק אַוִּים די שָׁוֹל-פֿאָרָעַטְלָעַר):

— מָא! גִּיב עַסְן! סְאִיז שְׂוִין שְׁפָעַט!

(דרײַען זיך אַוִּים אָוָן דערזען חנהלען זוֹי זַי פֿאָרָעַט זיך):

משהלהע :

— קִינְדָּעָר! זַעַט נָאָר, כא-כא-כא!

בערעלע :

— קוֹקֶט נָאָר אָן די בָּאַלְעַבָּאַסְטָע!

דווידל (האַלְבָּן ווַיְיַעַנְדִּיק):

— חנהלהע, זַאָג, וּוּ אֵין מָא? ! . . .

חנהלע :

— מַאֲמָע אֵין אָין שָׁוֹל אַוּעָק,
מִיר האַבָּן הַיִּנְטָ גַּעֲבִיטָן זַיך! . . .

(דערלאָנט צומ טיש):

כִּיגִיב אִיךְ עַסְן, אַט-אָ שְׂוִין,

(שְׁטַאַלְעַי): יָא! די מאמע הַיִּנְטָ בֵּין אִיךְ! . . .

משהלהע :

— פָּס! סְאִיא עַסְן וּוּעַט דָּאָס זִין!

בערעלע :

— נו, דערלאנג ! כ'האָב נישט קײַן צייט !

חנהלע :

— פֿע ! ווי זיצט אִיר דאס בְּיִם טִיש !
ווי אִיר טומלט דאס אָונַ שְׁרייט !

משהילע :

— פֿוי ! ס'יאָ מָאָדְנָעָר „מִילְאָנָעָס“ !
צְוֹגַעֲבָרְעַנְט אָונַ שְׁוֹאָרֶץ ווי קוּיל .
ברְרָר ! בִּיטְעָר ! נָעֵם אָוּעָק !
ニישט אִיךְ נָעֵם עַס מַעַר צָום מַוְיל !

דויזיל (האלט ביהם ווינגען):
אָקָטְלָעַטְלָעַ אִיךְ ווַיִּיל,

(האלט אָהעַנטָל ביהם מַיְוָילָכָל):
כִּיקָּעַן נִשְׁתַּת קִיעָעַן, אֹויִיִּוִי ! אֹויִי !
שְׁאָקְלָט זִיךְ אָצִינְדָּלָעַ !
אוֹן דָּאס אִיז (וּוַיְזָמֵט אָוִיפָּן קָטְלָעַט)
אַינְגָּאַצְן רְוֵי ! ...

בערעלע :

— דָּאס אִיז אָ „טְשָׂוָרָאָסְקָעַלָּע“ ?
ווי אָלְעַדְעָר שְׁטִיף אָונַ הָאָרֶט !

חנהלע :

— שְׁלַעַכְתָּע ! שְׁלַעַכְתָּע וּוֹאָס אִיר זִיְינְט . . .
(וַיְזָרְפָּט זִיךְ אָוִיפָּזָן) :
— כְּיוּעַל אִיךְ גַּעֲבָן, וּוְאָרֶט נָאָר וּוְאָרֶט ! . . .
(וַיְזָעַמְעַן זִיךְ בּוֹצְקָעַן. אָטוּמָל, אָגָעָשָׁרִי) :
— מָא ! מָא-מָע ! מָא-מָעַלְע ! ! !

די מאמע (לויפט אַרְיוֹן):

— קִינְדָּעַרְלָעַר, וּוֹאָס טָוָט זִיךְ דָּא ?

חנהלע (מייט טערען):

— מאמינגע, איך... וויל נישט מער...

משהילע-בערעלע:

— עס געפֿעלט איר נישט די שפֿיל...

חנהלע:

— זיין אַ מאָמע איז זיער שווער.

משהילע:

— אַ מאָמע זיין, ווי סידאָרכּ צו זיין.

בערעלע:

— דאס, קען אונדזוער מאָמע נאר!

אלע קינדער צוֹצְמָעָן (נעמען זיך אָן פֿאָר די הענט אַין אַ קְרִיּוֹן):

— מאָמע, קומ אַין רָאָד אַרְיִין,

מִירֶן זִינְגָּעָן דֵּיר אַין בָּאָר.

(די קינדער דריינען זיך, טאנצָן אָרום דער מאָמען אָון זִינְגָּעָן):

— אַי, ווי לִיב, ווי גוֹט אָון שִׁין

מִיט דָּעָר מָאָמעָן אַינְדָּעָרְמִיט!

אַ מְתְּנָהָלָע אֲהִים

נעְמָת מִיט אַונְדָּזְעָר מָאָמעָלִיד!

טְרָאָ-לְאָ-לְאָ-לְאָ...

נֵא שָׁעַר לְעֹד

משהלוּ, מַאשְׁעַלְעַ, מַאשְׁ-מַאשְׁ-מַאשְׁ
נאשְׁן צוקערלעַךְ : נַאשְׁ, נַאשְׁ, נַאשְׁ
געבראקט האט די מומע, אַ פּוֹלִינְקָן טָאשְׁ.

— משהלוּ, מַאשְׁעַלְעַ, זַאגְטַ וַיְצַוְ זַיִן,
בָּאַהֲאַלְטַ אַוְיךְ אָוִיפְ שְׁפַעְטָעַרְ, לְאַזְוַת אַיְבָעַר — אַ צַוְויִי —
פּוֹן צַוְפִילְ עַסְן, טּוֹעַן צִינְדַלְעַךְ וּוֹיִי ...

— אָוִיפְ שְׁפַעְטָעַר ? פָאַר שְׁפַעְטָעַר ? וּוֹעֶר אַיזְ עַר דָאַס וּוֹעֶר ?
מִיר קָעַנְעַן אִים גָּאָרְנִיט, וּוֹי קָומְטַ עַר אַהֲעַר ?
גָאָר לְאַזְן פָאַר אִים ? שְׁוִין ! מִיר הַאֲבָנָן נִיטְ מַעַר ! ...

פֶּרְיָלוֹנְגָּל

פרילינגאל האט שפילעריי,
צאצקעלעך פון יעדן מין;
פארביקע, פון צויטערריי
פֿאַר זִין ווילזִין אויסגעשפֿינט —

וואס ער וויל — באקומט ער גיך;
זינע איז דיבענטע הימ.
נאָר וואָס עפֿעַס, קריימט ער זיך
און פֿאָרגֿיַיט זיך איז געוועין...
טוּט אַ קלַיפֿ אָונַ גִּיסְטַּז זיך אַפְּ
פלְוּךְ! פון אויבּן בֵּין אַראָפְּ...

צייט די זוֹן פון טאש אַרוֹיס
איַרְעַ טִיכְבָּלְעַד פון גַּאלְד
און דִּי אַוְיגַּן וּוִישַׁט אַם אָוִיס :
הָאָסְטַּט נָאָר עַפְּעַס וּוָסַּט גַּעֲוָאָלַט ? ...

פרילינגאל, זאג ! שעמ זיך ניט !
נאָ דִיר נָאָר אַ בִּימְלַ-צְוּיִיט ;
נעַם דִּיר נָאָר אַ בְּלוּמְעַנְבִּיט !
נוֹ, אַצְינַד שְׂוִין פּוֹלְ דִּין פֿרִיד ?

נאָר ער, ווּיְטַעַר, אַבִּי וּוָסַּט,
בִּאלְדַּ מִיטַּ טְרַעַרְןַ טּוּט אַ גַּאס
און ער קלַיפֿעַט מִיטַּ פֿאָדרְאָס :

— אַיךְ ווֹילְ יָעֵנֶץ !
אָוָן אַיךְ ווֹילְ דָּאָס !
אָוָן אַיךְ ווֹילְ !
אַיךְ ווֹילְ !
אַיךְ ווֹילְ !!!
— עַע ! ...

דָּאָכָט זִיךְ סָאיָז בַּיִ דִיר אֲ שְׁפִילְ ?
צָעַלְאָכָט זִיךְ זָוָן, מִיטְ שְׁטְרָאָלָן בְּרִיִּיט
— אָוִיב אָזְוִי ? גַּעַזְוַנְטָעָרָהִיט ! ...
גַּלְעַט דֵּי זָוָן אִים : — פְּרִילִינְגָּלְ מִין,
סְיוּעַט דִּיר מִירְטְשָׁעָם — גַּאֲרְנִישֶׁט זִין ! ...

אונדזער שוֹל

קומט קינדע רילעך איז שול אריין
וואס קען פון דעם נאך בעסער זיין
ווײַ ערנגען זיך טאג אויס טאג איז?
דערויסן זיך אלץ נאכאנאנד
פון אונדזער פאלק און אונדזער לאנד.

מיט וויסן פול
אייז אונדזער שוֹל!

אָ יעדעם קינד פונסניי הייבט אָז
צּוֹ לערנגען פון בראשיית אָז
און פון דעם ערשות ייך אברהם.
פון "ליך-ליך" דער ואנדער-וואועג
וואס ציט זיך ביזן צום אייגן ברעה

מיט אייגנס פול
אייז אונדזער שוֹל!

פון אומעטום, פון גאר דער וועלט
ווע ס'האט אָ ייך אָ טרייט געשטעטלט
און אויפגעקלאלפט דארט אָ געצעטלט
צּוֹ מורה חמייד זיין געזיכט
צום לאנד ווֹ ס'גייט אויף אונדזער ליכט

ווײַ ליכטיק פול
אייז אונדזער שוֹל!

און אט אַצְינֵד אֵין אונדזער צִיִּט
מיר האָבן זיך אלֵין באָפֶרְיעַיט
זיך ווֹידַעַר ווֹי אַפְאַלְקַ בָּאנַיִט
און אונדזער שול פֿאָרגְרִיעַיט אֵין זִיִּט
אין יַעֲדָן קִינְד גָּאָולָה-פֿרִיעַד.

און פֿרִיעַדִּיק פֿוֹלְ
איַז אונדזער שול!

סָאָרְמִיעַנְטָא

סָאָרְמִיעַנְטָא — לְעָרָעָר פּוֹן לְעָרָעָר,
מוֹסְטָעָר פּוֹן מוֹט אָוֹן פּוֹן קְרָאָפְּטָא;
דָּעָר וּוַילְּן צֹ וּוַיסְן אַלְּצָן מְעָרָעָר
אוֹן פְּלִיְּסִיקְיָיט וּוּוְנְדָעָר בָּאַשָּׁאָפְּטָא.

פּוֹן זִיךְ אַלְּיָין הָאָסְטָן אַנְגָּהָהָוִבָּן,
אוֹן אָז קִיְּנָעָםָס הַיְּלָתָה, טְרָאָטָה בֵּי טְרָאָטָה:
גַּעַשְׁטִיגֶן מִיט פְּלָאָמִיקָּן גָּלוּבָּן,
גַּעַצְוָנְדָן גַּעַבָּט נָאָר גַּעַבָּטָה.

גַּעַרְעַטְיִיקְיָיט, פְּרִיְּהִיטָּא אוֹן וּוַיסְן
מִיט שְׁלוּם מוֹז גַּיְין הָאָנְטָה בֵּי הָאָנְטָה
אוֹן סְמוֹזָן דֵּי בְּרָכּוֹת גַּעֲנִיסָּן:
— פְּרִיְּיָ אלְּעָ קִינְדָּעָר פּוֹן לְאָנְדָּה.

דוֹ הָאָסְטָן אָוְנְדָּזָעָר הַיְּמַלְּאָנְדָּבָּגִינְיָעָן
נָאָר שְׁטוּרָעָם פּוֹן פִּינְצְטָעָרָר נָאָכָּטָה;
דֵּי לִיכְטִיקָּעָ שִׁיְּן אַרְגָּעָנְטִינְיָעָ
פּוֹן נִיְּיעָם זָוָן-אוּפְּגָּאנָג גַּעַבָּרָאָכָּטָה.

וּוְעָרָהָאָט אָוְנְדָּזָה דֵּי שְׁוּלָּן גַּעַגְעָבָּן
וּוּ טָאָגָה נָאָר טָאָגָה לְעָרְנָעָן מִירָמָעָר;
אָ לְוִיטָעָרָר קָוְיָאָל אִיז דִּיְיןָ לְעָבָּן,
פָּאָר אָוְנְדָּזָה אִיז דִּיר גָּאָרְנִישָׁטָץָן שָׁוּוּעָר ...

אוֹן גַּלְיָקָלֶעֶץ אֵין שָׁוֹל אַרְיִין צִיּוֹן
אַצְינְדָעֶר דִּי קִינְדָעֶר פֿוֹן לְאַנְד
מִיט מַונְטָעָרֶעֶץ קְלָאנְגָעֶן, עַס בְּלִיעָן
בַּיִי יַעֲדָן אַוִיךְ בְּלוֹמָעָן אֵין הַאֲנָט.

מִיט לִיבְשָׂאָפֶט, פַּאֲרָעָרוֹנָג אֵין הָאָרֶצֶן,
אוֹן פְּרִיד אַוִיפָּן פְּנִים צֻעַשְׁטָרָאלֶט
אֵין יָאָרְ-טָאָג דִּיְין בַּיְלָד מִיר בָּאָקְרָאָנֶן
אוֹן בָּעַנְתְּשָׁן דִּיְין לִיכְטִיק גַּעַשְׁטָאָלֶט!

אַיִן הָאַלְמָת

5	צּוֹיְבָעָרְבָּוִים
13	דָּעֵר בַּעֲקָעֵר
25	דָּעֵר פָּאַלָּאָץ פֿוֹן קְרִישְׂטָאָל
30	אוֹנְדוֹזָעֶר בָּאָן
34	פּוֹגָעָלִי
38	אַ נַּאֲדָלְבָּוִים
42	אַ לִימְעַנְעַבָּוִים אוֹן אַ רְוִיזְׂזָקָוֶט
44	אַנְדָּעָרֶש
46	גְּרִינְעַ רִיד
48	דָּאָס גְּרוּיסְטָעַ הוַיּוֹן
51	שְׁרָהָלָעָס אוֹיְגָן
54	דָּעֵר גּוֹטָעָר זִיְדָע
58	פָּאַרְטְּרִיְבָּן דַּעַם וּוַיְנְטָעָר
62	אַ קְּאַמְפָאַזְיִצְיָע
66	אַלְפָאַכָּאָרָעָס
70	אַרְאָנוֹשָׁאָנָּעָן וּוְאָלָד
73	אַמְּאָנוֹקָאִי
75	קְּיֻטּוֹנְדָּאָן
77	עַלְטָעָרְעַלְטָעָר זִיְדָע בּוִיּוֹם
79	וּוְאַסְעָרְדָּפָאָל
81	רַעֲגָןְטָאָנָּץ
84	מָאַמְעַלְעָד אַיִן פְּלָאָסָע
87	טָאַפְעָלָע טָוְטוּרִיְטוֹ
90	מָאַמְעַקְאַטְשָׁקָע
92	וּוִיסְיְנָקָע צְוּוֵי
96	גַּעַשְׁטוֹיְגָן אוֹן גַּעַפְלִיְגָן
99	חַנוּכָה-יְדִידִיל

101	א מאדנע זאך
102	זינגו יידיש
104	שירעמלעך
105	בלמעלע
106	אייציקל און שרהלאַע
108	בערעלע
109	באשעלע
110	מיין ברודערל
111	שולמייתל
113	שטערנדלאַך
114	א שטאבבעל פון גלאָז
115	שושעוווען, בושעוווען
116	ווערן גראַיס
117	א זידע
118	כאנַפּן
120	קָרְגָּו
121	א שרייב מאשין
123	א ביסל צייט
125	טאָטָע
126	מיינע בייטעלעך
127	א באַלָּאן
129	דיינְדָּאנְדִּין
130	געַלְט
130	פארוואָס?
131	א פָּאֶבְּרִיךְ פון אייז
132	פייגעלעך
133	זונ
134	ווינט און דעגן
135	ווער
135	גרעוזעלעך שלאָפּן
136	מיין שוועסטערל
137	חרְבִּימֶלֶעֶךְ
137	וַיְיַפֵּלְיָאָ?
138	אוֹיפּ אַוִּיסְנוּוּיִינִיךְ

139	געדיפט
139	וואקסן
140	שטעבלקעס
140	וואס איז דאס?
141	א גאלדן בריוול
142	יארעלעך
142	נאכט
143	ליקוידחמה
144	ווע איז די זונ
145	לבנה און טיין
146	דער שאטן
147	יומטוב
148	לכבוד ראש השנה
150	ראש השנה
151	קאראוואנגען
153	קאמעט 4
155	לאכט דער הארבסט
157	פע לבנה
158	קאץ און חונט
160	וואסער-פאל
161	טייער
162	א ציגנדל
163	א מאמע
168	נאשערלעך
169	פרילנגל
171	אונדייער שול
173	סאַרמיינטא

מיין טיפסטען דענק דרך איז איז אויס אלע דערמאָנטע
פֿרְרִינְט, ווּלְכֹעַ הָאָבָן מֵיר מִיטְגָּנָה אַלְפָן מִיטְזָעֶר בִּיְשְׁטוּיעַ
רוֹנְג אָוֹן דּוֹרֶךְ דַעַת דָעַמְעַלְעַכְת דָאָס דָעַרְשִׁיןְנוּ פָוּן דָאָזִיקָנוּ
בוֹן.

ברידער שומען מאן
ע. טאובאל
צווויט האנדלט-קאנפער אטיזע
י. בעלאם-קאומקי
קדיש ווים
מייל פישמאן
משה קאנזער
וואלף פאליאק
חיים יפה
אליעזר און שיינע-מלכה בוקאויסקי
שטען און שיינע קורשמאן
משה און באשע פאלטטען
אברהם אשנדהארף און פרדי
אבי און גיטל ריטטען
נדליה און דודושע בעדריך
בערל יאקירא און פרדי
יזוף און דבורה באנטטען
לאה באנגעט דע מאגעט
ישעיה באגעט און פרדי
נתן און וולדט טערטאלטאגט

שְׁמוֹאֵל גָּלוּעַרְמָן אָוֹן פֿרוּ
סִימָן אַרְעַנְשְׁטַיִן אָוֹן פֿרוּ
אַיסְמָאָק פֶּאַכְּמָאָוּסְקִי אָוֹן פֿרוּ
יעַקְבָּה אָוֹן אַדְעַלְאָז וְאַרְאַבְּעַטְשִׁיךְ
דְּדוֹד אָוֹן מַאֲטִילְדָע גַּעַרְמָן
אַשְׁר אָוֹן גִּיטָּל גְּרַאְקָשָׁפְּ
דְּדוֹד קְוַלְאַקְאַחְוּסְקִי אָוֹן פֿרוּ
כְּרִידְעָר קְאַנְטָאָר
לְעַזְןִי מִוְתְּעַלְמָן אָוֹן פֿרוּ
מְשָׁהָז וּוַיְגַּרְאַזְד אָוֹן פֿרוּ
שְׁמוֹאֵל קְלִיְינְבָּאָרְד
בְּנָחָם בְּעַרְטִיטְשָׁ
מְאַגְּנוּעַל אָוֹן גִּיטָּל גְּרִינְשְׁפָּן
שְׁמָאי אָוֹן פֿרוּידָע מְרַאְפְּטָשָׁ
מִיגָּעַל וּוּעַטְשְׁטִיִּין אָוֹן פֿרוּ
מְשָׁהָז קְלִיְמָאָוּסְקִי אָוֹן פֿרוּ
מַאֲקְסִימָאָז קוּפְּעַרְשְׁמִידָט אָוֹן פֿרוּ
מְשָׁהָז טְרִיקָא אָוֹן פֿרוּ
בְּעַנְאַרְדָא כְּאַרְדָא אָוֹן פֿרוּ
יעַקְבָּה טְרִיעָר אָוֹן פֿרוּ
בְּעַנְאַרְדָא כְּאַרְדָא אָוֹן פֿרוּ

יחיאל מאוער

שמעאל און חיה מיליער

פנחים קיפענגבאנד

נחום און גיטל ברובטקי

אטטר פָּאַדְגָּאַיִלְצָקִי (אין אנדען)

פֿוֹן אַיְרָ מַאַן לְעַאַן עַחַ (ה)

חנה אוֹרְבָּאַךְ אַן קִינְדָּעַר (אין אַנְּ)

דעַנְקַ פֿוֹן מַאַן אַן פָּאַטָּעַר יַעֲקָב

עַחַ (ה)

סָאַמְוּעֵל אַוּוּרְבָּאַךְ

ברידער אַיוֹוָאַן

ברידער קֻעְמֶפְפָּעַר

הענֵיַע גָּאַלְדָּעַנְבָּעָרָג

אנְדָּעַנְקַ פֿוֹן מַאַן אַן פָּאַטָּעַר דָּוד

עַחַ (ה)

דוֹד חִירְשָׁ אַן פָּרוּי

דָּאָוָל אַן דִּינהַ רַעֲזַנִּיק

וּפְרִיהַ בַּן יוֹטָף בַּעֲקָקָא

לוֹי וִיצְחָק גַּעֲמִירָאַפּוּסִיקִי

אַכְרָהַת אַן אַפְּתָר שַׂוְאַרְצְפָּאָרָב

אַבְרָהָם פָּאַנְדָּלָעָר

פָּעַרלְפָּעַר אַן חַנָּה פָּעַפְעַר דָּעַ

טַעַלְעַמְאָן (אין אַנְדָּעַנְקַ פֿוֹן מַאַן

אַן פָּאַטָּעַר חַיִּים עַחַ (ה)

שְׁלָמָה דָּרוֹקָאַרָּאָפָּה (אין אַנְדָּעַנְקַ פֿוֹן

זַיְוָן פָּרוּי הַעֲנֵיַע עַחַ (ה)

שְׁמוֹאֵל לְעוֹזִין אַן פָּרוּי

פִּיגְוִיןְדָּוְטָעַנְבָּעָרָג

קְלָאָרָאַטְמָרָאַטְשָׁנִיק (אין אַנְדָּעַנְקַ

פֿוֹן אַיְרָ מַאַן שְׁמוֹאֵל עַחַ (ה)

לָאָחָ רַעַפְעַל דָּעַ וּוֹיִם (אין אַנְדָּעַנְקַ

פֿוֹן אַיְרָ מַאַן אַפְּרִים עַחַ (ה)

ראַסְטִימָטָאַ וַיְסִיקָּאַפְּטָעַגְטָאַ בְּזַעַנְבָּעָרָג (אין
אנְדָּעַנְקַ פֿוֹן אַיְרָ מַוְטָּעַר פָּאַיִעַ
עַחַ (ה)

טַאַלְאַמְאָן קְוָרָאַטָּם (אין אַנְדָּעַנְקַ פֿוֹן
זַיְוָן מַוְטָּעַר עַטְלָעַחַ (ה)
חַיִּים פָּקָעַרְמָאָן (אין אַנְדָּעַנְקַ פֿוֹן
זַיְגָעַ עַלְטָעַרְןָ שְׁלָמָה אַן לְאָחָ
עַחַ (ה)

מַאְיָר אַלְבּוּסָ אַן פָּרוּי
יִצְחָק בִּיסְטָרָאַקְוּוּוּטָשָׁ אַן פָּרוּי
שְׁרָה בְּרוֹדְגָּאַ
לוֹבְּפָאַ רַאַבְּגָּאַקְוּוּוּטָשָׁ
מַאְרָקָטָמָאַגְּרָנִיךְ אַן פָּרוּי
פְּנַדְעָר רַאַזְעַנְבָּאַךְ אַן פָּרוּי
אַלְתָּרְ מַשָּׁה אַן פָּאַזְוִילְגָּאַ אַיְזָעַנִּי
שְׁלָאָטָמָ

חַיִּים אַן בְּרַבָּה טַשְׁעַרְגָּאַמְאַרְעָטִיךְ
לְעַאַפְּאַלְדָּא אַן מַאַנְגָּעַ
מַשָּׁה אַן טַוְוִיעַ קְלָוְגָּעַ
מַשָּׁה פָּעַרְעַלְמָאַן לְבָבוֹד זַיְוָן פָּאַיִ
טַעַרְ מַעְנָדָל
יִצְחָק יְהָוָדָה אַן רַבָּה גַּרְאַסְמָאַרְקָט
יְוֹסְפָּטָמָאַלְמָאַטָּלִים
בְּעַד קָאַפְּלָאַנְקָ אַן פָּרוּי
לְוִי יִצְחָק בְּלִיּוּמָעַנוֹזָאַן
יְוֹסְפָּטָאַלְמָאַטָּמָאַן אַן פָּרוּי
מַשָּׁה פְּיוֹינְבָּעָרָג
סִימְאָן מַאַלְדָּאַוְוָאַן
בְּרִיךְ אַן בִּידָעָר
חַיִּים שָׁאַפְּטָמָאַק אַן פָּרוּי
קָאַרְלָאָטָמָאַק אַסְטָעַנְבָּאָט
אַפְּרִים זַיְצָעָר

שמעון און חוה זאפעראָוועקי
אליהו סטוקאלטקי
קאָרלֿאָס קָוְדָה אַבָּעָר
יְוִמְפָּגָנְנִים
מאיר דְּרֶבֶּבֶי
פָּנָנִי רְאֵזְעַנְבָּעָרָג
חָרְשָׁ אָן פָּנָנִי פְּעַלְעָר
בְּנִצְיָוָן אָן מְרוּם בְּעַדְעָר
מִינְאָה האַכָּאָס

יעקב זוויט און פרוי
חיים און פָּאָלָט פָּאָפָּאָוָסָקִי
יאָלָה הָעֲרָשָׁ עַדְלָמָאָן
שְׁיעַדְדוֹד מְעַרְקִיעָר
דוֹד לְבָלִינְטָקִי
ריּוּעָ אַפְּטָעָר
דִּינָא בָּאָשָׁ
טִימָאָן אָן לָאָה מָאָרְטִיךְ
נָתָן מִיטִּיאָר

Impreso en la Argentina

Printed in Argentine

**Hecho el depósito que marca la
Ley 11.723**

**Este libro se terminó de imprimir el día 24 de Noviembre de 1961,
en los Talleres Gráficos JULIO KAUFMAN, S. R. L., Avenida
Corrientes 1976, Buenos Aires, República Argentina.**

MARTHA STUKER DE PAIUK

**EL ARBOL
ENCANTADO**

POESIAS Y POEMAS PARA NIÑOS

Buenos Aires

República Argentina

1961